

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

ДУКТЕ
ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ

Дорожня карта інформаційно-телекомунікаційної галузі України

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів і молодих учених

УДК:

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту захисту інформації Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (протокол № _ від _ р.)

Організаційний комітет:

Гусева О.Ю. – голова, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)

Жадько К.С. – доктор економічних наук, професор, академік академії економічних наук України, завідувач кафедри підприємництва та економіки підприємства Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

Горовий Д.А. – доктор економічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту Міжнародної освіти Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків)

Виноградова О.В. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)

Хаврова К.С. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)

Голобородько А. Ю. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)

Мутеренко Г.М. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки підприємств ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» (м. Дніпро)

Артюмова А. Ю – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)

Дорожня карта інформаційно-комунікаційної галузі України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Київ, 19 грудня 2023 року) / Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва ДУІКТ. Київ, 2023. 95 с. Збірник призначений для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів і студентів закладів вищої освіти, фахівців з економіки, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування.

Організаційний комітет не несе відповідальності за зміст матеріалів, що опубліковані у збірнику. Тези подані в авторській редакції та відображають персональну позицію учасників конференції

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД		
Аввакумов Дмитро Максимович	Вплив євроінтеграційних процесів на тенденції розвитку українських підприємств	7
Булигін Владислав Володимирович	Політика управління активами щодо заміни обладнання	8
Кисельов Павло Дмитрович, Шпатакова Оксана Леонідівна	Вплив інформаційно-телекомунікаційної галузі на діяльність підприємств сфери послуг	10
Ковальчук Руслан Володимирович	Деякі аспекти фінансування діяльності підприємств	12
Немашкалова Оксана Анатоліївна, Шпатакова Оксана Леонідівна	Зарубіжний досвід впровадження цифрових технологій в роботі енергомістких підприємств	14
Матвеев Дмитро Андрійович	Актуальні проблеми економічного розвитку підприємств: вітчизняний і зарубіжний досвід	16
Фоменко Станіслав Сергійович	Особливості вітчизняного оборонно-промислового комплексу	18
СЕКЦІЯ 2. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ТРАДИЦІЇ		
Amelchenko Yevhen	Influence of artificial intelligence development on the labor market	21
Андреева Олександра Сергіївна	Особливості розвитку галузі інформаційно-технологій України в умовах дестабілізацій	23
Антонюк Ольга Вадимівна	Цифровізація: орієнтири управління підприємства	25
Хваль Лідія Вадимівна	Характеристики впливу воєнних дій на стан ІТ сфери України	27

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Висторопський В.О., Гержан Р.С.	Теоретико-практичні основи лідерства та конкурентоздатності підприємств в сучасних умовах	29
Демков Кирило Андрійович	Фахівці з новими компетенціями	30
Заєць Дарія Валеріївна, Шаповал Єлизавета Олександрівна	Аналіз якості надання цифрових послуг споживачам Car Sharing в Україні	32
Михальов Д.А.	Особливості мотивації персоналу в умовах війни	34
Науменко Данило Геннадійович	Планування чисельності та складу працівників ІТ – підприємства в умовах цифровізації	35
Кравченко Єгор Юрійович	Роль засобів штучного інтелекту у цифровізації українських підприємств	37
Кобилінська Є. В.	Вплив робочого середовища на роботу та задоволеність працівників	39
Колотуша Максим Олександрович	Розробка ефективної стратегії діяльності підприємства	40
Левандовська Валентина Андріївна	Цифрові технології ефективного управління підприємством в умовах діджиталізації	42
Лиска Вадим Олександрович	Управління формуванням і використанням фінансових ресурсів підприємств в умовах цифровізації	44
Радченко Вікторія Володимирівна	Актуальні проблеми управління формуванням прибутку підприємства в умовах цифрової економіки	46
Сидоренко Оксана Анатоліївна, Шпатакова Оксана Леонідівна	Напрямки цифровізації екологічного управління підприємством	48
Сірош Артур Вікторович	Проблеми функціонування українського бізнесу в сучасних умовах	50
Теперик Кирило Андрійович	Цифрова трансформація логістики: можливості та виклики для підприємства	52
Циба Денис Андрійович	Управління продуктивністю праці в умовах цифровізації	54
Шалощвілі Карина Тамазівна	Хакерський удар: Київстар та цифрова інфраструктура України під атакою	56

Shuvalova Alisa Olehivna, Amelnytska O. V.	Modern methods of evaluating organizational structures of management in a changing environment	58
Ющенко Анастасія Юріївна	Проблеми управління персоналом в умовах цифрової економіки	60
СЕКЦІЯ 4. НАПРЯМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ		
Белай Ілля Володимирович	Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на суспільство	63
Биваліна Анастасія Володимірівна	Розвиток цифрових навичок у період цифровізації	64
Вакула Катерина Євгенівна	Перспективи інтеграції цифрових рішень в різні галузі сучасної економіки України	66
Гайвук Олександра Сергіївна	Ключові досягнення цифрового розвитку в Україні	68
Грисюк Антон Романович	Важливість платформи "NETFLIX" для України під час воєнного конфлікту	70
Гульченко Аліна Олександрівна	Поєднання цифровізації та кібербезпеки: виклики сьогодення	71
Дудова Софія Михайлівна	Зміни та майбутність цифрової трансформації освіти і науки України	72
Євтушков Олександр Сергійович	Напрями та перспективи цифрової трансформації в електронній медицині "E-health" в Україні	74
Керечанин Ксенія Олександрівна	Цифрова культура війни	76
Кокарева Ангеліна Сергіївна	Ключові фактори розвитку цифрової трансформації в Україні	78
Кусова Діана Максимівна	Особливості розвитку ринку праці України в умовах воєнного стану	79
Нестеренко Аміна Романівна	Україна в єдиному цифровому ринку	81
Резнікова Світлана Іванівна	Вплив цифрової трансформації на економіку України	82
Сидоренко Юрій Олександрович	Перспективи цифровізації України	84
Сушко Богдан Сергійович	Фактори протидії кіберзагрозам та забезпеченню стійкості інформаційних систем	86
Тараненко Вікторія Станіславівна	Цифровізація – одна з основних тенденцій сучасності	88
Ткачук Анна Ігорівна	Перспективи цифровізації в інноваційному розвитку економіки України	90

Чумак Михайло Олександрович, Богурський Артем Юрійович	Вплив цифровізації на український бізнес: практичні аспекти	92
Щербак Ярослав Андрійович	«Дія»: фактор, що сприяє розвитку цифрової трансформації в Україні	94

СЕКЦІЯ 1.
ЕКОНОМІКА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аввакумов Дмитро Максимович,
магістр ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
Науковий керівник:
Камишиникова Евеліна Вікторівна,
доктор екон. наук, професор ДВНЗ «Приазовський державний технічний
університет»

Євроінтеграція для України є стратегічною метою останніх років. Геополітичне положення країни у «серці» Європи дає їй всі можливості для розкриття свого потенціалу, налагодження торгівельних шляхів, підвищення конкурентоздатності економіки.

Російська агресія проти України на сьогоднішній день формує перелік перешкод для сталого розвитку країни. Війна в Україні характеризується великими втратами рівня ВВП, дефіцитністю товарів, зниженням інвестиційної привабливості та доходів населення, великим рівнем міграції населення, уповільненням або взагалі неможливістю здійснення логістики, інфляцією та девальвацією національної валюти. Варто зазначити, що саме євроінтеграційна спрямованість дасть можливість відбудувати країну пришвидшеними кроками. Незважаючи на перепони військового стану, Україна 23 червня 2022 року набула статус кандидата на членство в ЄС [1, с. 140].

У рамках євроінтеграційного вектору спостерігаються наступні тенденції розвитку українських підприємств:

1) підвищення рівня якості товарів та послуг, які виробляються вітчизняними підприємствами та можуть реалізовуватися не тільки на вітчизняному ринку, а й за кордоном;

2) перспектива формування зони вільної торгівлі, що буде прямо впливати на підвищення обсягів загального товарообігу з року в рік, як для країни загалом, так й для кожного підприємства зокрема. Основними перевагами входження до зони вільної торгівлі є [2, с. 118]:

- участь у єдиному зовнішньому ринку Євросоюзу;
- стале зростання експорту продуктів (товарів та послуг) за кордон,
- отримання статусу основного торговельного партнера;
- отримання квот на експорт (без сплати мита),
- розвиток вітчизняного середнього та малого підприємництва;

3) єдиний ринок праці надає можливість громадянам навчатись, підвищувати кваліфікацію, змінювати спеціалізацію без перешкод, що позитивно відобразиться на рівні трудового потенціалу підприємств;

4) європейський досвід розвитку підприємств у виробничій сфері, якій притаманна високотехнологічність, сучасність, адаптивність, допоможе забезпечити стрімкий розвиток вітчизняної промисловості й отримати навички швидкої реакції на глобальні зміни;

5) вітчизняні підприємства при провадженні своєї діяльності звертатимуть увагу не тільки на вітчизняних конкурентів, а й на інших глобальних конкурентів, що дозволить керівникам мислити ширше;

6) формуючи стратегію підприємства, обираючи спрямування на євроінтеграцію, керівники підприємств можуть залучитися державної підтримкою, як законодавчою, так і матеріальною;

7) підприємства можуть розраховувати на іноземні інвестиції, якщо інвесторів зацікавить проєкт, це дозволить підприємству розвиватися швидшими темпами;

8) інноваційність – невід’ємна частина розвитку сучасної європейської економіки, отже й у вітчизняне виробництво вона входить поступово.

Євроінтеграційні процеси напряму впливають на тенденції розвитку українських підприємств, але їх вплив уповільнюється під впливом повномасштабного вторгнення, недостатньої кількості трудових ресурсів, обмеженості фінансування, перебоїв з постачанням енергії, уповільненням логістики. Перспективними напрямками на сьогоднішній день мають бути підтримка національної економіки, розвиток міжнародних зв’язків та співробітництво з державами Євросоюзу.

Список використаних джерел:

1. Буряк Є.В., Редько К.Ю., Чорновол А.О., Орленко О.В. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни (Євроінтеграційні аспекти). *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Випуск 34. С. 135-143. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/617/568>

2. Жигалкевич Ж.М., Станіславський О.В. Особливості зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграції. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2019. С. 116-123. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32598/1/EV_2019_116-123.pdf

ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ЩОДО ЗАМІНИ ОБЛАДНАННЯ

*Булигін Владислав Володимирович
студент групи ЕКДМ-61
Державний університет*

Серед різних політик, розроблених організацією для досягнення своїх цілей, очікувань і потреб, є політика управління активами. Як і будь-яка політика, вона має бути затверджена та дотримуватися вищим керівництвом, узгоджена з цілями організації та іншими політиками. Розробка політики управління активами є складним процесом, який повинен супроводжувати стратегічний аналіз ситуації організації на ринку. Він служить для підтвердження дій організації щодо врахування впливу потенційних факторів на її результати.

Метою написання тез є теоретичне обґрунтування політики управління активами щодо заміни обладнання.

Політика управління активами встановлює принципи, згідно з якими організація має намір застосовувати управління активами для досягнення своїх цілей і забезпечує свої наміри та напрямки [1]. Політика має відповідати вимогам зацікавлених сторін, підтримуватися вищим керівництвом, ефективно доводитися до інформації та регулярно переглядатися, а також зобов'язуватися постійно вдосконалювати систему управління активами.

Кожна компанія повинна мати чітку політику щодо оновлення свого обладнання, яке має бути замінено не лише у разі непомильного пошкодження, але також:

- коли витрати на експлуатацію та/або технічне обслуговування активу перевищують вартість заміни;
- існує безпосередній ризик відмови активів;
- вплив ймовірної відмови перевищує вартість заміни;
- передбачуваний збій може поставити під загрозу надійність і безпеку системи та людей;
- активи застаріли та стали неефективними в експлуатації;
- виграш від заміни передбачає покращення показників діяльності компанії, показників безпеки людей та навколишнього середовища [2].

Подібно до того, як політика управління активами повинна підтримуватися вищим керівництвом згідно ISO 55010 [2], вище керівництво має дотримуватися та гарантувати через встановлену політику роль узгодження між фінансовими та нефінансовими функціями.

Крім того, необхідне зобов'язання надавати інформацію, знання та ресурси, необхідні для досягнення, підтримки та постійного вдосконалення цього узгодження. Технічні та фінансові функції повинні бути доступні для прийняття рішень щодо заміни, оновлення, технічного обслуговування, серед іншого, забезпечуючи інформованість рішень і збалансовуючи фінансові потреби та вимоги до продуктивності активів [2].

Заміна активу вимагає значних інвестицій, і компанії намагаються продовжити життєвий цикл своїх машин за допомогою ремонту та технічного

обслуговування, але вони повинні замінити їх на нові та придатні в кінці терміну служби.

Багато галузевих активів старше того терміну служби, на який вони спочатку розраховувалися. У багатьох випадках відсутність заміни активів призводить до високого споживання енергії, високих витрат на технічне обслуговування та підвищеного ризику аварій і катастроф. Вирішення між заміною чи ремонтом активу є серйозною проблемою для власників активів.

Узагальнимо, що знання того, як визначити, який варіант є найкращим для діяльності організації та коли активи слід замінити, допомагає контролювати простої та непередбачені витрати. Ефективні рішення щодо ремонту або заміни фізичних активів є важливими для організацій, які конкурують у секторах з інтенсивними фізичними активами. Крім того, що ці рішення вимагають значних і значних капіталовкладень, вони впливають на прибутковість і фінансові результати.

Список використаних джерел

1. ISO. International Organization for Standardization. ISO 55002:2018 Asset management: Management Systems. Guidelines for the Application of ISO 55001, Geneva, 2018.
2. ISO. International Organization for Standardization. ISO 55010:2019 Asset management: Guidance on the alignment of financial and non-financial functions in asset management. Geneva, 2019

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ

*Кисельов Павло Дмитрович,
ЕП- 20, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»,
Шпатакова Оксана Леонідівна, к.е.н., доцент,*

Новітні тенденції інформаційно-телекомунікаційної галузі обумовлюють появу нових пропозицій підприємств даної сфери, впровадження яких великою мірою залежить від інфраструктурного та технологічного розвитку країни, інвестицій у розвиток зазначених суб'єктів. Інформаційне суспільство, орієнтоване на споживання новітніх технологій та продуктів зазначеного сектору демонструє готовність до змін і має високі очікування стосовно інновацій.

На нинішньому етапі впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (скорочено - ІКТ) впливає на те, що окремі країни демонструють високий рівень інноваційності пропозицій підприємств даної сфери. Зокрема, в розвинених та країнах, що стрімко розвиваються впроваджена технологія 5G, яка є п'ятим поколінням мобільного зв'язку, і функціонує із застосуванням телекомунікаційних стандартів 5G/IMT-2020, що є вищими за попередні, використовувані в рамках надання технології 4G (4G/IMT-Advanced) [5]. Вона поступово поширюється, але потребує значних інвестицій у розвиток

інфраструктурно-технологічного забезпечення, також передбачає використання відповідних нових засобів ІКТ. Тобто, користувачі послуг мобільних операторів повинні мати смартфони, планшети, в яких вбудована дана технологія.

Узагальнення наукових підходів та аналітичних даних (Т. Стежар [2], Д. Кушнір, В. Катан [1], А. Рахмана та співавторів [4], Х. Холма та співавторів [3]) свідчить, що основними складовими функціонування підприємств інформаційно-телекомунікаційної галузі (операторів зв'язку, виробників засобів ІКТ) при впровадженні нових технологій, є:

- інвестиції та можливість їх швидкого і ефективного повернення. Розвинені країни володіють високим інвестиційним потенціалом для забезпечення впровадження підприємствами галузі нових технологій та послуг, при цьому суб'єктам даного ринку складно функціонувати в країнах, що розвиваються, населення яких є бідним і території мають різну щільність заселення. В даному випадку виникає проблема фінансування вартості збільшення щільності мобільної мережі. Встановлено, що досяжна пропускна здатність мережі залишатиметься низькою, якщо щільність мережі нижча. Щільність мережі визначається кількістю базових станцій, розміщених на місцевості відносно населення. Більша щільність вимагає росту вартості витрат на дану операцію, що в умовах високої вартості кредитів є складним і іноді неможливим. Низька щільність є типовим явищем для країн Латинської Америки, Африки та Індії. Щоб підтримувати кластер мікроосередків, щільність мереж 5G повинна бути набагато вищою. Ця вимога створює додаткову проблему фінансування та створення відповідних базових станцій для підтримки необхідного покриття мереж 5G [3]. Тобто, підприємствам, які надають телекомунікаційні послуги в таких країнах складно своєчасно впроваджувати новітні технології в повному обсязі;

- інфраструктурне забезпечення, яке створюється в тому числі з боку держави через виділення окремих радіочастотних діапазонів, за використання яких стягується рентна плата. Доступ підприємств сфери інформаційно-телекомунікаційних послуг до інфраструктури є одним із критичних аспектів забезпечення покриття та пропускної здатності технологій (в тому числі на нинішньому етапі стосовно 5G). Інфраструктура включає вежі, антени для розміщення базових станцій та аксесуари, необхідні для їх взаємозв'язку. Оператори 5G вважають оптоволоконний зв'язок важливим фактором для досягнення величезної пропускної здатності транзитної частини мережі. Наразі більшість базових станцій 4G не передбачають використання оптоволокна. Розвиток оптоволоконної інфраструктури є дорогим і пов'язаний із високими витратами на обслуговування. З цієї причини оператори мобільного зв'язку часто використовують мікрохвильовий радіоспектр для підключення зворотних ліній. Але для мікрохвильового зв'язку потрібне з'єднання прямої видимості, що потенційно може бути проблемою. Відповідно, вирішення такої проблеми передбачає комунікацію із дозвільними органами держави;

- підтримання безпеки систем від кіберзлочинів, які стають більш масштабними з огляду на можливості, які виникають в епоху цифровізації.

Визначено, що новітні технології, в тому числі мережа 5G, створюють широкий спектр загроз безпеці, і підприємства країн, що розвиваються не мають достатньо можливостей для захисту від них. Неспроможність підприємств країн вказаної категорії у боротьбі з порушеннями безпеки в інших сферах спостерігалася в минулому. Наприклад, інцидент із пограбуванням банку Бангладеш у 2016 році, відомий як кіберпограбування банку Бангладеш, є хорошим прикладом кібератак, які залишилися непоміченими. Під час цієї атаки хакери незаконно перевели 101 мільйон доларів із банку Бангладеш. Очевидно, що цей тип інциденту ставить під сумнів досвід підприємства країн, що розвиваються у боротьбі із сучасними порушеннями безпеки мережі 5G [4]. Некомпетентність у захисті від сучасних загроз безпеці можна впливає на життєдіяльність країни за основними сферами. Відповідно, підприємствам країн, що розвиваються необхідно підвищувати рівень знань, управління безпекою в сфері надання інформаційно-телекомунікаційними послугами.

Список використаних джерел

1. Кушнір Д. О., Катан В. О. Розвиток цифрового потенціалу України. Економіка і менеджмент 2023: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 6–7 квітня 2023 р.). Дніпро: Видавець Біла К. О. 2023. С. 64-66.
2. Стежар Т. Поза зоною досяжності. Який податок «звужує» мобільну мережу. Уніан. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/telecom/poza-zonoju-dosyazhnosti-yakiy-podatok-zvuzhuye-mobilnu-merezhu-12339879.html>
3. Holma H., Luostari R., Reunanen J., Thepchatri P. Deployment Aspects. In: Holma, H., Toskala, A. and Nakamura, T. Eds., 5G Technology: 3GPP New Radio, John Wiley & Sons Ltd. Hoboken, Chapter. 2019. Vol. 8. P. 187-212. <https://doi.org/10.1002/9781119236306.ch8>
4. Rahman A., Arabi S., Rab R. Feasibility and Challenges of 5G Network Deployment in Least Developed Countries (LDC). Wireless Sensor Network. 2021. Vol. 13. P. 1-16. doi: 10.4236/wsn.2021.131001.
5. ITU-R Study Group 5 adopts 1st revision of ITU-R M.2150. ITU. 2021. URL: <https://www.itu.int/en/ITU-R/study-groups/rsg5/rwp5d/imt-2020/Pages/default.aspx>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

*Ковальчук Руслан Володимирович
студент групи ЕКДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
Науковий керівник: Артьомова Анастасія Юріївна,
кандидат економічних наук*

Фінансування є важливим елементом для заснування нового бізнесу,

запуску нового продукту чи послуги або розширення існуючого бізнесу шляхом. Підприємцям і менеджерам, незалежно від розміру їхнього бізнесу, доводиться багато разів відвідувати «світ фінансів» протягом життєвого циклу підприємства. У цьому світі вони стикаються з широким колом учасників, включаючи банки, венчурних капіталістів, інвестиційних банкірів, державних установ та бізнес-консультантів, кожен з яких надає унікальні ресурси та досвід. Вивчення аспектів фінансування є об'єктивно актуальним для здійснення ефективної підприємницької діяльності.

Метою нашого дослідження є висвітлення окремих характеристик фінансування діяльності підприємств.

Постачальники капіталу стають дедалі інноваційнішими у розробці методів фінансування, які відповідають їхнім потребам, а також цілям і завданням підприємств, які вони обслуговують. Однак перед тим як менеджери зможуть почати трудомісткий процес забезпечення фінансування, вони повинні розробити ретельний план визначення фінансових потреб бізнесу, умов, на яких компанія сподівається отримати необхідні кошти, і потенційних джерел фінансування.

Активне фінансування може бути необхідним для

- того, щоб компанія продовжувала свою діяльність, очікуючи платежу від клієнтів і очікуваного збільшення продажів;
- розширення обсягів продажів наявної продукції за рахунок посилення реклами та просування по службі;
- розвитку або здобуття нових технічних навичок та активів, включаючи придбання іншої фірми;
- виходу на зазначені нові ринки, включаючи нові об'єкти та наймання персоналу;
- створення нових продуктів, які задовольняють певні потреби ринку, включаючи дослідження та розробки;
- заміни або модернізації застарілого обладнання тощо [2]

Звичайно, це передбачає, що керівництво розробляє «план» для бізнесу, продукту, концепції чи послуги, а також - схему всіх вимог для успішного завершення плану (тобто капітальні ресурси, людські ресурси, інші активи, маркетингові стратегії і тактики) [1].

Таким чином, щоб бути ефективними у залученні та управлінні своїм капіталом, менеджери також повинні розробити та впровадити стратегії фінансування, які підтримуються широким спектром конкретних інструментів, таких як бюджетування та прогнозування, а також сильний внутрішній фінансовий відділ, який відповідає за важливі основні обов'язки та такі види діяльності, як контроль, фінансова звітність, відносини з банками та інвесторами, фінансове планування та аналіз, казначейство, податкова звітність та дотримання законодавства, внутрішній контроль, корпоративний розвиток та участь у стратегічних ініціативах, таких як злиття та поглинання.

Список використаних джерел

1. Погріщук Г.Б., Волощук Р.Є. Концептуальні засади формування позикового капіталу підприємства // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2020. Т.25. Вип.4 (83). С. 94 -102
2. Maria Zuriaz. The Impact of Digital Transformation on Business Performance: A Study of small and medium Enterprises// Journal of Computing & Biomedical Informatics. Volume 05. Issue 01. 2023

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОБОТІ ЕНЕРГОМІСТКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Немашкалова Оксана Анатоліївна,
ЕП- 22, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»,
Шпатакова Оксана Леонідівна,
к.е.н., доцент кафедри економіка підприємств*

З удосконаленням екологічного регулювання промисловість, яка сильно забруднює навколишнє середовище, стикається з високими витратами на скорочення викидів. Відмова від традиційної моделі розвитку «трьох вершин», пов'язаної із високим споживанням енергії, високим рівнем забруднення та високою продуктивністю і перехід до більш інтенсивних та інноваційних моделей розвитку з низьким вмістом вуглецю, заснованих на конотації розвитку енергозбереження, екологічності та високої ефективності є невід'ємними вимогами для досягнення сталого розвитку. Досягнення певних результатів сталого розвитку є пріоритетом для міжнародного партнерства як на рівні держав, так і на рівні підприємств. Підприємства, які функціонують в сфері енергомістких галузей (промисловість, сільське господарство, будівництво, житлово-комунальний сектор), при інтеграції на нові міжнародні ринки орієнтуються на вимоги, які останні висувають до виробництв, продукції в сфері екологізації. Впровадження цифровізації є технологічною складовою переходу підприємств до використання енергомістких технологій. Визначення зарубіжного досвіду в даній сфері дасть можливість виокремити основні тенденції, які сформувались за вказаною проблематикою.

З точки зору макроекономічного розвитку, К. Ванг та співавтори [5], обравши за приклад Китай, визначили вплив цифрових технологій на енергоефективність з трьох аспектів цифрової інфраструктури, популяризації цифрового обладнання та застосування цифрових інструментів. Їх дослідження показало, що цифровізація значно скоротила енергомісткість підприємств виробничих секторів Китаю. Її вплив вважається наслідком технічного прогресу, тобто цифровізація сприяє технологічному прогресу, спрямованому на енергозбереження [1]. Впровадження цифрових технологій також забезпечує оптимізацію розподілу ресурсів. Відповідно до дослідження П. Чжоу та співавторів [6], передова технологія, матеріалізована в машинах і обладнанні,

може не тільки безпосередньо впливати на енергоефективність через розширення масштабів виробництва, сприяння розподілу ресурсів і вдосконалення технологій виробництва, але й обумовлює покращення загальної продуктивності використання енергії через зниження витрат на робочу силу та сприяння регулярній роботі підприємств. Встановлено, що роль цифрових технологій у скороченні енергомісткості виробничих підприємств Китаю неоднорідна через географічне положення та розмір міст [4]. Зокрема, регіони із високим технологічним розвитком є середовищем, яке сприяє енергоефективності, а менш розвинені території не дозволяють досягати високим показників в даній сфері. Швидкий розвиток технологій дозволяє підвищувати ефективність використання електроенергії та, таким чином, зменшувати споживання викопної енергії. Оптимізація технологій і промислова модернізація, спричинені цифровою трансформацією значно знижують інтенсивність енергоспоживання в Китаї [5].

Данія виступає лідером в сфері впровадження розумних технологій енергоефективності та екологізації в будівельному та житлово-комунальному секторі [2]. Завдяки прогресивній політиці, яка забезпечила ефективне розгортання технологій інтелектуального вимірювання до 2020 року, Данія добре просувається до цифрової трансформації вказаних сфер. Житлово-комунальні компанії Данії пропонують розумні системи керування центральним опаленням, які використовують інструменти, в основі яких закладено технології штучного інтелекту. Ці інструменти дозволяють оптимально контролювати будівлі, враховуючи термодинамічну поведінку, вентиляцію та комфортні моделі проживання, а також демонструють підвищення енергоефективності на 10–20%, а також зниження витрат на технічне обслуговування [3]. Данія оголосила про амбітні цілі щодо пом'якшення наслідків зміни клімату, включаючи включення 50% частки відновлюваних джерел енергії у свій енергетичний баланс до 2030 року та повну поступову відмову від викопного палива до 2050 року. Здатність гнучко інтегрувати змінну відновлювану енергію в розвиток будівельного сектору має першочергове значення, оскільки Данія оголосила стратегію декарбонізації. Ця інтеграція вимагатиме міжгалузевої координації, і передбачає впровадження цифрових технологій, які дадуть можливість обміну даними між різними енергетичними системами для своєчасного надання інформації щодо потреб та споживання [3]. Основними перешкодами для впровадження розумних технологій у Данії є кібербезпека та конфіденційність. У міру прогресу в розвитку цифрової інфраструктури для енергетичної системи зростає загроза кібератак, для подолання яких використовуються як національні, так і підприємницькі інтелектуальні ресурси.

Список використаних джерел

1. Chen P., Gao J., Ji Z., Liang H., and Peng Y. Do artificial intelligence applications affect carbon emission performance? evidence from panel data analysis of Chinese cities. *Energies*. 2022. Vol. 15 (15). Iss. 5730. doi:10.3390/en15155730

2. de Groote M., Volt J., & Bean F. Is Europe ready for the smart buildings revolution? Mapping smart-readiness and innovative case studies. 2017. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://bpie.eu/wp-content/uploads/2017/02/STATUS-REPORT-Is-Europe-ready_FINAL_LR.pdf
3. Otte K., Stelmach T., Chandan V., Delgado A. Digitalisation for the Energy Efficiency of Buildings Operations: Lessons Learned from the EE Hub Digitalisation Working Group. Pacific Northwest National Laboratory-United States Department of Energy. 2022. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://energyefficiencyhub.org/wp-content/uploads/2022/09/DWGReport.pdf>
4. Song M., Pan H., Vardanyan M., and Shen Z. Evaluating the energy efficiency-enhancing potential of the digital economy: evidence from China. J. Environ. Manag. 2023. Vol. 344. Iss. 118408. doi:10.1016/j.jenvman.2023.118408
5. Wang Q., Hu A., and Tian Z. Digital transformation and electricity consumption: evidence from the broadband China pilot policy. Energy Econ. 2022. Vol. 115. Iss. 106346. doi:10.1016/j.eneco.2022.106346
6. Zhou P., Han M., and Shen Y. Impact of intelligent manufacturing on total-factor energy efficiency: mechanism and improvement path. Sustainability. 2023. Vol. 15 (5). Iss. 3944. doi:10.3390/su15053944

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

*Матвеев Дмитро Андрійович
студент 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно - комунікаційних технологій
(м .Київ)*

*Науковий керівник:
Гусева Ольга Юріївна
доктор економічних наук., завідувач кафедри економіки*

Постановка задачі. В сучасних умовах Україна демонструє скорочення темпів економічного розвитку, що передусім пов'язано з воєнним станом в країні. Є тільки декілька секторів економіки, які відновили обсяги діяльності до рівня 2021 року. Це стосується он-лайн торгівлі і частково ІТ-сфери. Підприємства інших галузей скоротили обсяги діяльності або навіть припинили діяльність.

Слід зазначити, що війна в Україні – один з ключових чинників, який негативно впливає на перспективи розвитку світової економіки та змушує експертів бути обережними у прогнозах через її непередбачуваність.

За попередніми даними, зростання світової економіки уповільнилось з 3,5 % у 2022 році, до 3,0% у 2023. У країнах з розвинутою економікою у цьому році очікується уповільнення до 1,5 %.

Отже, питання підтримки ефективного економічного розвитку підприємств як в Україні так і за кордоном є вкрай актуальними.

Мета дослідження: охарактеризувати вітчизняні та закордонні досвіди економічного розвитку, порівняти їх між собою, обґрунтувати – який досвід зараз актуальний в Україні та чи велика різниця між цими досвідами.

Результати дослідження. Вітчизняний досвід в економіці сучасних підприємств включає в себе розвиток ринкових відносин, впровадження інновацій, формування конкурентоспроможності та взаємодію з міжнародними економічними процесами

Ознаки вітчизняного досвіду в економіці сучасних підприємств включають:

- Адаптацію до ринкових умов. Здатність підприємств пристосовуватися до змін на внутрішньому та зовнішньому ринку.

- Ефективне управління. Раціональне використання ресурсів, оптимізація бізнес-процесів та забезпечення стабільності підприємства.

- Співпрацю та партнерство. Взаємодія з іншими підприємствами, галузями та урядовими структурами для спільного розвитку та досягнення спільних цілей.

- Спроможність до вирішення проблем. Здатність ефективно реагувати на виклики та проблеми, що виникають на ринку чи в економічному середовищі.

Ці ознаки відображають важливі аспекти та принципи, які визначають специфіку економічного досвіду вітчизняних підприємств.

Усі ці ознаки можна знайти в політиці наших сучасних підприємств в Україні, наприклад компанія "Rozetka", яка є прикладом, що використовує вітчизняний досвід в електронній комерції. "Rozetka" враховує особливості українського ринку, забезпечуючи широкий асортимент товарів, які відповідають попиту споживачів в Україні [1], [2].

Деякі закордонні компанії активно адаптують елементи вітчизняного досвіду, особливо якщо вони мають бізнес чи партнерські відносини в Україні. Наприклад, компанія "Nestle" є закордонною компанією, яка активно співпрацює з вітчизняними партнерами в Україні. У контексті вітчизняного досвіду, це може включати використання місцевих сировинних ресурсів, врахування українських споживчих уподобань та ефективне управління ланцюгом постачання. Також, багато міжнародних ІТ-компаній, таких як "EPAM Systems", використовують високу кваліфікацію українських ІТ-спеціалістів та розвивають свою діяльність, враховуючи особливості місцевого ринку та кадровий потенціал

Закордонний досвід в економіці сучасних підприємств включає в себе усі аспекти та інновації, які розвиваються на міжнародному рівні

Ознаками закордонного досвіду є:

Глобальна стратегія. Розробка та впровадження стратегій, які враховують глобальні економічні та культурні особливості різних ринків.

Міжнародний маркетинг. Використання ефективних стратегій маркетингу для взаємодії з різноманітними глобальними аудиторіями та адаптація до їхніх уподобань [3].

Міжкультурна компетентність. Розуміння та врахування різниць в культурі, законах та етиці при веденні міжнародного бізнесу.

Ці ознаки свідчать про готовність та здатність підприємства працювати в міжнародному середовищі та враховувати світові тренди та виклики

Висновки та перспективи.

Воєнний стан в Україні – один з ключових чинників, який негативно впливає на розвиток вітчизняної економіки і на перспективи розвитку світової економіки.

Українські підприємства наразі не мають широкої орієнтації на глобальні ринки, але достатньо ефективно використовують зарубіжний досвід.

У світі залишається вагомий вплив транснаціональних та великих компаній на економіку більшості підприємств. При цьому вітчизняний та закордонний досвіди є взаємопов'язаними та доповнюють один одного.

Список використаних джерел:

1. Лиса С. С. Класифікацій форматів та особливості розвитку роздрібною торгівлі в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 15. С. 254-258.
2. Ніконенко С. Бізнес-моделі маркетплейсів: як заробляти нічого не продаючи. URL: <https://www.purrweb.com/ua/blog/biznes-modeli-marketplejssov/>
3. Іваненко Л. В. Маркетплейси як об'єктивний наслідок розвитку електронної комерції. *Економіка і організація управління*. № 4 (44). 2021. С. 178-186.

ОСОБЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ОБОРОНО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

*Фоменко Станіслав Сергійович
студент 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно - комунікаційних технологій
(м .Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук., професор кафедри економіки*

Оборono-промисловий комплекс (ОПК) є одним з найважливіших секторів економіки будь-якої держави, який забезпечує її обороноздатність, національну безпеку та міжнародний авторитет. ОПК об'єднує підприємства, які займаються розробкою, виробництвом, ремонтом, модернізацією та збутом озброєння, військової техніки, спеціальних матеріалів, засобів зв'язку, інформаційних технологій тощо[1].

ОПК має високий рівень науково-технічного потенціалу, інноваційності, конкурентоспроможності та впливу на інші галузі економіки. Сутність, структура та функції ОПК є складною, багатогранною та динамічною системою, яка включає в себе різні елементи, що взаємодіють між собою та з зовнішнім середовищем[2].

ОПК можна розглядати з різних позицій: як сукупність підприємств, як галузь економіки, як сферу державної політики, як соціальний інститут тощо. Залежно від підходу, ОПК може мати різні ознаки, критерії, показники та класифікації [3].

За сутністю, ОПК є специфічною галуззю економіки, яка виробляє продукцію військового призначення, яка має високу ступінь наукової обґрунтованості, технічної складності, якості та надійності. ОПК відрізняється від інших галузей економіки наступними особливостями:

- високий рівень державного регулювання, контролю та фінансування; - обмежений та специфічний характер ринків збуту, залежність від замовлень державних органів;
- велика капіталоємність, довготривалість та ризикованість виробничих процесів;
- висока залежність від науково-технічного прогресу, потреба в постійній модернізації та інноваціях;
- значний вплив на соціально-економічне становище регіонів, де розташовані підприємства ОПК, створення великої кількості робочих місць, забезпечення національної безпеки.

За структурою ОПК виокремлюють на макро-, мезо- та мікрорівнях [4].

На макрорівні ОПК розглядається як сукупність галузей, які виробляють продукцію військового призначення, а також пов'язаних з ними галузей, які забезпечують їх матеріальними, енергетичними, інформаційними та іншими ресурсами. На мезорівні ОПК розглядається як сукупність підгалузей, які виробляють продукцію певного виду, наприклад, авіаційну, ракети [5].

Отже, нами визначено структуру та функції Оборono-промислового комплексу як специфічної галузі економіки, яка виробляє продукцію військового призначення. Було проаналізовано особливості ОПК, що відрізняють його від інших галузей економіки, такі як високий рівень державного регулювання, обмежений характер ринків збуту, велика капіталоємність та ризикованість виробництва, висока залежність від науково-технічного прогресу та значний вплив на соціально-економічне становище регіонів. Також було розглянуто різні рівні структури ОПК: макро-, мезо- та мікрорівні, які відображають різні аспекти функціонування ОПК. У результаті було визначено ОПК як складну,

багатогранну та динамічну систему, яка має важливе значення для економіки та безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Розвиток оборонно-промислового комплексу. Урядовий портал: веб сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/ekonomichne-zrostannya/rozvitok-oboronno-promislovogo-kompleksu>. (Дата звернення: 01.12.2023 р.)

2. Шевченко Л.В., Шевченко О.В. Військово-промисловий комплекс у сучасній світовій економіці. *Економіка та суспільство*. 2022. № 05-31 (39). URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1370>. (Дата звернення: 01.12.2023 р.)

3. Ханін І.Г, Сазонець І.Л. Напрями розвитку підприємств оборонно-промислового комплексу України нових геополітичних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4598>. (Дата звернення: 01.12.2023 р.)

4. Ігор Чепков. Ключові проблеми у сфері реформування оборонно-промислового комплексу України. Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння: веб-сайт. URL:<https://cacds.org.ua/ihor-chepkov-klyuchovi-problemy-u-sferi-reformuvannya-oboronno-promyslovoho-kompleksu-ukrayiny/>. (Дата звернення: 01.12.2023 р.)

5. Сазонець О. М. Сучасні тенденції розвитку військово-промислового комплексу в провідних країнах світу. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2016. №7. С.8-12. URL:https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2016-7_0-pages-8_12.pdf. (Дата звернення: 01.12.2023 р.)

СЕКЦІЯ 2.
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ: ТЕНДЕНЦІЇ
ТА ТРАДИЦІЇ

INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE DEVELOPMENT ON THE
LABOR MARKET

Yevhen Amelchenko, EP-23-M
Supervisor of studies
Nataliya Potapova
PhD in Economics, Assistant Professor,
Department of Economics of Enterprises
SHEI «Pryazovskyi State Technical University» (Dnipro)

The current stage of economic development around the world is characterized by the development of digitalization. One of the key areas of digitalization is the development of artificial intelligence technologies. Technologies based on artificial intelligence help to increase the efficiency and productivity of labor as a result of the automation of processes and tasks that were previously performed by people. Artificial intelligence can bring significant advantages for business, but at the same time, it has the opposite effect on the labor market.

In the context of the dual impact of artificial intelligence on the global economy, the opinion of leading supporters of the introduction of artificial intelligence into business practice is of great interest. We analyzed the approaches of Bill Gates, co-founder of Microsoft and one of the leading technology entrepreneurs; Jeff Bezos, founder and former CEO of Amazon, who is widely known for his contributions to the digitalization of business and his active interest in the development of artificial intelligence; Elon Musk, founder and CEO of companies such as SpaceX, Tesla, Neuralink and The Boring Company; Xi Jin Ping, General Secretary of the Communist Party of China, who promoted digitalization and the development of artificial intelligence as key directions in China's economic strategy; as well as materials from the McKinsey Global Institute and the World Economic Forum [1-6].

It should be noted that the opinions of representatives of large businesses, transnational corporations, and institutions generally coincide with expanding the implementation of artificial intelligence, despite the contradictions between China and the United States. All parties in this process are united in their understanding of the risks and prospects for the development of digitalization and artificial intelligence. Artificial intelligence significantly increases business efficiency, promotes economic growth. Artificial intelligence can help advance progress in education and healthcare. At the same time, the development of artificial intelligence carries security risks, as well as controversial ethical issues. Nonetheless, all parties consider it advisable to increase investments in this direction. Furthermore, digitalization and artificial intelligence are leading to fundamental changes in employment structures, hiring

processes, job skills requirements, and education. Let us highlight several key aspects of this influence.

1. Automation and labor replacement. Artificial intelligence and automation are causing some jobs to disappear, especially those that involve routine or repetitive tasks. Examples include jobs in manufacturing, accounting, advertising, and some types of administrative work.

2. New jobs creation. At the same time, digitalization and artificial intelligence are driving the creation of new jobs, especially in the fields of development, data management, cybersecurity, and artificial intelligence research

3. Changing employee's skills. Existing professions are changing, requiring new skills from workers, such as the ability to work with new technologies, analytical skills, and data processing skills.

4. Flexible forms of work. Digitalization is accelerating trends towards remote work and flexible schedules, changing traditional ideas about the workplace and working time.

5. Education and retraining. There is an increasing need for educational programs and retraining aimed at acquiring relevant skills in the field of digital technologies and artificial intelligence.

6. Ethical and social issues. Questions arise about social justice, the ethics of artificial intelligence, and its impact on equality and inclusion in the workplace.

It is important to note that these trends and their impact may vary by region, industry, and skill level of the labor force. In general, this phenomenon gives a significant increase to such a form of social wealth as the amount of free time. However, the labor market is not transforming towards shorter working days, as Bill Gates believes [4]. In the logistics company Amazon of his colleague Jeff Bezos, an employee, collecting orders, is controlled by an external program, becoming a robot. Since free time does not become a space for human development, it must be utilized. The easiest way to do this is to cut your time into short chunks. An example of a solution to this problem is Chinese TikTok.

Thus, the impact of artificial intelligence and digitalization on the labor market is international in nature and requires the development of global approaches to adapt the world community to the risks and consequences of its expansion.

Bibliography:

1. Inside Elon Musk's struggle for the future of AI [Electronic resource] // Time. 2023. - 6 September. - Available at: <https://time.com/6310076/elon-musk-ai-walter-isaacson-biography/>

2. Jobs lost jobs gained: workforce transitions in a time of automation: executive summary [Electronic resource] // McKinsey Global Institute. – 2017. – December. Available at: <https://www.mckinsey.com/~/media/mckinsey/industries/public%20and%20social%20sector/our%20insights/what%20the%20future%20of%20work%20will%20mean%20for%20jobs%20skills%20and%20wages/mgi-jobs-lost-jobs-gained-executive-summary-december-6-2017.pdf>

3. Future of jobs report [Electronic resource] // World Economic Forum. – 2023. – May. – Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf
4. Пономаренко Д. Працювати 3 дні на тиждень: Білл Гейтс розповів про майбутнє зі штучним інтелектом [Electronic resource] // УНІАН. – 2023. – 24 листопада. – Available at: <https://www.unian.net/science/rabotat-tri-dnya-v-nedelyu-bill-geyts-rasskazal-o-budushchem-s-iskusstvennym-intellektom-12465276.html>
5. Xi Jinping China's Xi urges countries unite in tackling AI challenges but makes no mention of internet controls [Electronic resource] // AP. – 2023. – 8 November. – Available at: <https://apnews.com/article/china-internet-cyberspace-d6504b721034e7107d4ae09de516886c>
6. Bezos Jeff Amazon's CEO perfectly explains AI in just two sentences [Electronic resource] // Futurism. – 2017. – 29 April. – Available at: <https://futurism.com/amazon-ceo-perfectly-explains-ai-just-two-sentences>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЙ

*Андрєєва Олександра Сергіївна, ЕПДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Галузь інформаційних технологій є однією з найбільш динамічних і високотехнологічних сфер світової економіки: згідно з оцінкою дослідницької консалтингової компанії IDC, світова індустрія інформаційних технологій зазнала невеликого спаду в 2020 році з точки зору [1] Хоча технологічна галузь показала кращі показники, ніж багато інших галузей під час пандемії, вона не була захищена від скорочень структури витрат і великі затримки інвестицій Наразі Сполучені Штати залишаються найбільшим у світі ринком інформаційних технологій (частка 33% у 2021 році, або 1,6 трильйона доларів США); технологічний сектор країни у відсотках від ВВП перевищує деякі «традиційні» галузі – роздрібну торгівлю, будівництво і транспорт. Окрім США, важливими регіонами для глобальної індустрії інформаційних технологій залишаються Західна Європа, Китай, Австралія та інші країни Азії, які завдяки дешевому Інтернету та кваліфікованій робочій силі отримують визнання на світовому ринку ІТ-послуг.

Обладнання та інфраструктура (23%), ІТ та бізнес-послуги (21%), телекомунікації (26%), програмне забезпечення (12%) і новітні технології (19%) залишаються ключовими секторами світової індустрії інформаційних технологій. [2] Ключові гравці на ринку включають Microsoft, Google, AT&T,

Verizon, Oracle, Amazon, CapGemini, CSC, Accenture, Intel, Apple, NTT Data, SAP, IBM, Fujitsu, Comcast. Завдяки ринку програмного забезпечення світовий ринок мав високі темпи зростання (понад 10,1% на рік з 2015 по 2019 рік) [3]. Зростання за останні п'ять років було зумовлене в основному впровадженням мобільних і хмарних обчислень на підприємствах. Загалом динаміка світового ІТ-ринку оптимістична: створено понад 5,2 трильйона робочих місць і випущено нові продукти.

Що стосується Східної Європи, то Україна є перспективним гравцем у регіоні: близько 245 компаній у цьому секторі генерують 2,07 мільярда доларів доходу, згідно з дослідженням Aventures і Aventis Capital. У США (2019 р.) загальна кількість фахівців сягає 172 тис., а 150 університетів і коледжів країни щорічно випускають десятки тисяч випускників – майбутніх працівників ІТ-компаній [2]. Загалом українські компанії мають партнерів у 228 країнах світу, з яких на США припадає 50%, далі йдуть країни Європи – 35%, Канада – 8%.

Серед галузей, у яких працюють українські інженери, варто виділити медицину, телекомунікації, хмарні сервіси, електронну комерцію, великі дані, фінансові технології [4].

Зараз ІТ-сектор зростає на 25-26% щорічно, але сповільнився через вплив пандемії COVID-19, посівши третє місце за часткою ІТ у загальному експорті послуг у 2019 році[1]. Однак, галузь залишається перспективним джерелом внутрішнього економічного зростання, залучаючи значні обсяги іноземної валюти та забезпечуючи роботою десятки тисяч українських спеціалістів.

Нами було проаналізовано конкурентне середовище ІТ галузі і побудовано матрицю конкурентного профілю (таблиця 1).

Таблиця 1

Матриця конкурентного профілю ІТ галузі в Україні

Основні фактори успіху	Коефіцієнт вагомості	Sigma Software		EPAM		SoftServe		Luxoft	
		Рейтинг	Оціночне значення	Рейтинг	Оціночне значення	Рейтинг	Оціночне значення	Рейтинг	Оціночне значення
Якість	0.35	4	1.4	4	1.4	4	1.4	4	1.4
Ціна	0.2	3	0.6	4	0.8	3	0.6	3	0.6
Сервіс	0.25	4	1	3	0.75	3	0.75	4	1
Гарантії	0.1	3	0.3	2	0.2	3	0.3	2	0.2
Реклама	0.1	1	0.1	3	0.3	3	0.3	1	0.1
Загальна оцінка	1.0	-	3.4	-	3.45	-	3.35	-	3.3

Джерело: сформовано автором

Дослідження показало, що основними факторами успіху на ринку ІТ-аутсорсингу є якість роботи, низькі ціни, доступні гарантії, належний рівень обслуговування та реклама. Рівень конкурентоспроможності ІТ послуг в Україні досить високий.

Список використаних джерел:

1. IT in Ukraine, URL: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/it-industriya-ukrajini-ucifrah-yak-zminivsyia-rinok-za-ostanni-rik-i-shcho-bude-dali-50056255.html>
2. Software Global Industry Guide 2015-2024, URL: <https://www.marketresearch.com/MarketLinev3883/Software-Global-Guide-13487542/> (дата звернення 01.12.2023)
3. SOFTWARE DEVELOPMENT REPORT, URL: <https://software-development-eee-report.com> (дата звернення 01.12.2023)
4. Vuorikari R., Punie Y., Carretero G., Vanden Brande G. DigComp 2.0: «The Digital Competence Framework for Citizens. Update Phase 1: The Conceptual Reference Model. Luxembourg, Luxembourg Publication Office of the European Union». 2016, p. 44.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ: ОРІЄНТИРИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

*Антонюк Ольга Вадимівна
студентка 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій(Київ)
Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

У сучасному мінливому світі трансформація підприємств в цифрову економіку має вирішальне значення для їх інноваційного розвитку. Перед світовим лідером в області цифровізації, тими, хто вже залучений в процес цифрової трансформації, і тими, хто знаходиться тільки на початку шляху, постають нові завдання. Розробка і впровадження «цифрової» економіки призводить до впровадження новітніх технологій і процесів (виробництво, фінанси, менеджмент, суспільство, тощо), формуванню організаційних особливостей і розвитку підприємств, що, в свою чергу, матиме велику кількість позитивних ефектів [1].

Цифрові технології необхідні для підвищення ефективності українських галузей промисловості, і в деяких областях вони стануть основою продуктів і виробничих стратегій. Їх трансформаційна сила перетворює традиційні бізнес-моделі, виробничі ланцюги та стимулює появу нових продуктів та інновацій. Цифровізація України має позитивний соціальний характер, оскільки вона спрямована на поліпшення якості інфраструктури соціального забезпечення, підвищення якості соціальних послуг, організацію прозорості, адресність соціальної допомоги та зниження витрат [2].

Поширення Інтернету в Україні дозволяє розширити використання цифрових сервісів у багатьох областях. Отже, якщо число користувачів збільшиться з 2016 року до 500 мільйонів, то в 2021 році до 1500 мільйонів, 95%

всіх магазинів, салонів і сервісів зможуть здійснювати платежі без готівки. Це знизить витрати на друк банкнот і допоможе економіці вийти з тіні. Продуктивність праці і доходи громадян підвищаться. Рівень корупції значно знизиться, оскільки більшість транзакцій у деяких реєстрах здійснюються в електронному вигляді та автоматично [3].

Вивчаючи зарубіжний досвід зарубіжних компаній, порівняльні характеристики (бенчмарки) конкурентів за конкретними показниками, особливо за обсягом капіталізації, зроблено висновки про те, що в 21 столітті приховані можливості для поліпшення результатів діяльності підприємств ще не виявлені, особливо за рахунок розробки грамотних управлінських рішень з використанням цифрових технологій. Технології, критично важливі ресурси простору і часу, раціонально розподіляються, це особливо важливо в часи поглиблення системної кризи в світі і Україні[3].

Згідно зі звітом Data science, поточний обсяг даних за 1 день перевищує 2,5 трлн байт. Використання роботів-консультантів та широкого спектру джерел даних є важливим у контексті перерозподілу економічних та різних політичних функцій між державними та приватними підприємствами. Зміни у функціонуванні виробничої структури повинні відповідати глобальним тенденціям розвитку галузей, ринків праці, реальним ресурсним можливостям для прискорення темпів інноваційного розвитку та розширення доступу до технологічних нововведень [3].

Як результат, поточні завдання щодо управління підприємствами в умовах цифровізації включають питання кібербезпеки, адаптацію до швидко мінливих технологій та необхідність впровадження цифрових стратегій. Керівні принципи управління можуть висвітлювати інновації, аналітику великих даних та ефективне використання цифрових інструментів для підвищення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Фролова Л.В., Бойко І. М. Трансформація підприємництва в умовах цифрової економіки. *Економіка: реалії часу*. 2021. № 2 (54). С. 47-56. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2021/No2/47.pdf>. (дата звернення 27.11.2023 р.)

2. Гудзь О.Є. Цифровізація: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2018 № 2. С. 4-12 . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/естебі_2018_2_3. (дата звернення 27.11.2023 р.)

3. Мних О. Б., Кіндрат С.В. Актуальні проблеми управління розвитком підприємства на основі цифрових технологій в умовах глобальної економіки. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: матеріали міжнародна науково-практична конференція, 17 травня 2021 р. Львів. URL.: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230479> (дата звернення 27.11.2023 р.)

ХАРАКТЕРИСТИКИ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ НА СТАН ІТ СФЕРИ УКРАЇНИ

*Хваль Лідія Вадимівна
студентка групи ТСД-41
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
lidunahval34@gmail.com
Науковий керівник: Арт'юмова Анастасія Юріївна,
канд. екон. наук*

Україна має один із найбільших резервів технологічних талантів в Європі, і, безперечно, активні воєнні дії, що відбуваються вже майже два роки, суттєво впливають на стан ІТ сфери. Найбільшим наслідком війни є зміна споживачів якісних послуг досвідчених ІТ-спеціалістів з України.

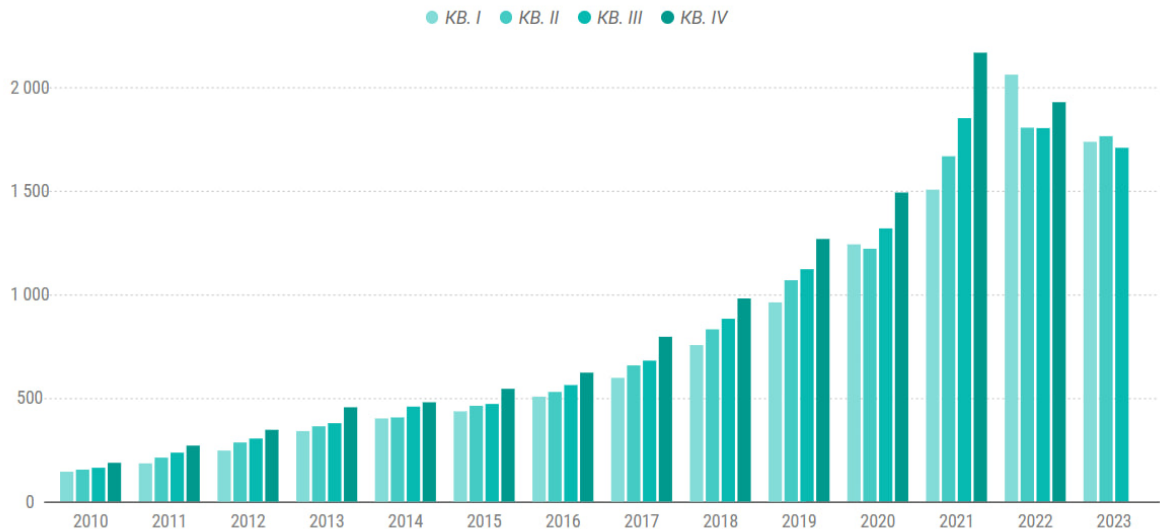
До 24 лютого 2022 року основними споживачами були зазвичай країни Західної Європи та Північної Америки, включаючи Німеччину, Великобританію, Нідерланди, Данію, США, Канаду та інші. Проте, внаслідок війни, виникла потреба в спеціалістах для забезпечення кібербезпеки, розробки військового програмного забезпечення та інших спеціалізованих завдань.

Ця динаміка робить цю тему особливо актуальною для наукового дослідження. Поставимо собі за мету проаналізувати окремі аспекти впливу сучасних воєнних викликів на галузь інформаційних технологій в Україні.

Проаналізувавши ІТ ринок в Україні [1;2], ми можемо зробити висновок що вона є відносно стабільною, у порівнянні з іншими провідними індустріями України. Так ми спостерігаємо деякий спад українського ІТ-експорту (рис. нижче), але майже 85% ІТ ринку повернулися на рівень 2021 року, досягнувши тих самих доходів або навіть перевищивши його. А інші 15% підприємств вказаної сфери змогли збільшити дохід лише на 20-25%, так повідомляють нам спеціалісти з дослідження статистики України. Якщо спостерігати за українським ІТ-експортом то можемо зробити висновок що його загальний обсяг зменшився на 7-10%. Якщо взяти до уваги попередній квартал які мав прибуток \$1,646 млрд. То ми втратили близька \$56 млн.

Якщо проаналізувати дослідження фахових спеціалістів в цій сфері, то можемо дійти до висновку, що спад буде відбуватися до тих пір, поки не прирівнюється з даними до повномасштабного вторгнення в 1-2 кварталах 2021 року. За цими даними в першому кварталі 2021 року дохід ІТ сфери склав більше \$1,444 млрд, за другий квартал -\$1,605 млрд.

Порівняння обсягу ІТ-експорту за кварталами

Таким чином саме в ІТ сфері немає глибокого «колапсу» у показниках отриманих доходів в порівнянні з іншими галузями економіки та показниками в середині ІТ сфери до початку повномасштабного вторгнення. Однозначно також можна відзначити вплив воєнних дій на припинення зростання показників результативності ІТ діяльності та зниження до початку 2022 року.

Список використаних джерел:

1. Осіпова В. Головна цифра року, досягнення та поразки. Яким 2023-й видався для ІТ-компаній.

URL: https://dou.ua/lenta/articles/results-of-the-2023/?from=recent_pinned

2. Редакція DOU . Схоже, що це буде перший рік, коли ІТ-індустрія не зросте». Як війна й глобальний ринок впливають на ІТ-експорт України - аналітика й думки експертів.

URL: <https://dou.ua/lenta/articles/how-war-effects-it-export/>

СЕКЦІЯ 3.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ЛІДЕРСТВА ТА КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

аспірант Висторопський В.О.,

науковий керівник,

к.н. з д.упр, доцент Вейдер Т.М.

аспірант Гержан Р.С.,

науковий керівник,

к.е.н, доцент Коростова І.О.

Приазовський державний технічний університет

Конкурентоздатність підприємства - це здатність підприємства до ефективного функціонування в умовах конкуренції (боротьби на ринку), здатність забезпечувати стабільність та прибутковість в умовах ринкової економіки. Конкурентоздатність підприємства залежить від багатьох факторів, таких як якість продукції, ціна, сервіс, екоорієнтація, якість послуг, своєчасний випуск продукції на ринок та інші [1]. Лідерство підприємств –це мистецтво управління підприємствами. В сучасних умовах, лідерство та конкурентоздатність підприємств є ключовими факторами успіху бізнесу та економічної безпеки. Щоб забезпечити лідерство та конкурентоздатність підприємства, необхідно враховувати різні фактори, такі як зовнішні та внутрішні фактори впливу на конкурентоздатність підприємства. Зовнішні фактори включають ті, що впливають на підприємство ззовні, наприклад, політична, військова ситуація в країні, інтенсивність конкуренції, рівень розвитку логістики та транспортної інфраструктури. Внутрішні фактори включають ті, що безпосередньо впливають на підприємство, такі як системи та методи управління підприємством, інновації технологій виробництва, наявність достатньої кількості та рівня якості основних та оборотних коштів, персонал, що бере участь у виробничому процесі та інші [2]. Для підвищення конкурентоздатності підприємства необхідно використовувати різні стратегії, такі як стратегії зниження витрат, стратегії диференціації продукції, стратегії фокусування на певному сегменті ринку та інші. Однак, на сучасному етапі розвитку промислових підприємств, основним чинником генерування лідерських та конкурентних переваг підприємства та впливу на його конкурентоздатність є інформатизація всіх бізнес-процесів. Для цього можна використовувати ряд методів аналізу мікро та макросередовища підприємств, PEST- SWOT-аналізи та інші.

Лідерство є частиною менеджменту підприємства, яке включає в себе владу та стилі управління ресурсами, зокрема персоналом на підприємствах. Лідерство вимагає від керівника готовності виділятися і допомагати іншим людям досягати

встановлених цілей. Лідерство може бути розглянуте як здатність впливати на інших так, щоб вони добровільно приймали щоденні рішення, які підсилюють довгострокову життєздатність організації, в той же час підтримуючи поточні результати. На сучасних підприємствах лідерство відіграє важливу роль в управлінні персоналом, де лідер повинен мати головні функції та прийоми для досягнення поставлених цілей [3].

Зараз, в умовах швидкої зміни технологій та ринків, лідерство та конкурентоздатність підприємств на підприємствах стають ще більш важливими. Лідер повинен мати глибокі знання про свою галузь, бути готовим до змін та використовувати нові можливості, щоб забезпечити успіх свого підприємства. У сучасних умовах, лідерство на підприємствах вимагає від керівника бути гнучким, відкритим до нових ідей та змін, а також мати здатність до швидкого прийняття рішень.

Важливою складовою лідерства та конкурентоздатності підприємств є здатність до комунікації та співпраці. Лідери-керівники повинні бути здатними до ефективного спілкування зі своїм персоналом, а також до співпраці з іншими підприємствами та організаціями.

Отже, щоб стати лідером на ринку, підприємство повинно мати глибокі знання про свою галузь, бути готовим до змін та використовувати нові можливості, щоб забезпечити успіх своєї компанії. У сучасних умовах, лідерство на підприємствах вимагає від керівника бути гнучким, відкритим до нових ідей та змін, а також мати здатність до швидкого прийняття рішень. Важливою складовою лідерства є здатність до комунікації та співпраці з іншими людьми. Лідер повинен бути здатним до ефективного спілкування зі своїм персоналом, а також до співпраці з іншими компаніями та організаціями.

Література:

1. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття конкурентоздатності підприємства. Веб-сайт. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/130-1.pdf> (дата звернення: 10.12.2023).
2. Роль лідерства в системі управління персоналом на підприємстві. Веб-сайт. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/29.pdf (дата звернення: 11.12.2023).
3. Чим відрізняється лідер від керівника. Веб-сайт. URL: <https://moyaosvita.com.ua/biznes/chim-vidriznyayetsya-lider-vid-kerivnika/> (дата звернення: 12.12.2023).

ФАХІВЦІ З НОВИМИ КОМПЕТЕНЦІЯМИ

*Демков Кирило Андрійович,
студент 3 курсу, групи ЕПД-31
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій,
(м. Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Вимоги цифрової економіки ставлять підприємства перед необхідністю залучення фахівців з новими компетенціями. Ключові навички, такі як штучний інтелект, аналіз даних, кібербезпека та інші, визначають успішність компаній у віртуальному просторі. Забезпечення навчання та розвитку цих навичок серед персоналу стає стратегічним завданням для стабільної та конкурентоспроможної діяльності в умовах постійних технологічних змін.

Важливість фахівців із новими компетенціями полягає не лише в їхній здатності забезпечувати конкурентоспроможність у цифровому середовищі, але й в їхній ролі каталізаторів інноваційного розвитку підприємств. Підприємства повинні активно інвестувати у навчання та розвиток персоналу, щоб забезпечити їхню здатність висуватися вперед і впроваджувати нові технології. Залучення, навчання та розвиток фахівців із новими компетенціями стає стратегічною необхідністю для підприємств, які прагнуть вести успішну діяльність в умовах постійних технологічних змін[1].

У цифровій епохі, де швидкість інновацій є ключовим фактором успіху, фахівці повинні постійно оновлювати свої навички. Програми навчання та сертифікації у сферах інформаційних технологій, штучного інтелекту та інших суттєвих областей стають необхідним елементом кар'єрного зростання. Підприємства, які інтегрують навчання у свою корпоративну культуру, роблять ставку на постійний розвиток свого персоналу і забезпечують собі конкурентну перевагу[2].

Однак виклики у використанні фахівців із новими компетенціями не обмежуються лише забезпеченням навчання. Керівництво повинно також впевнитися, що існують ефективні механізми утримання та мотивації цих спеціалістів, оскільки їхні унікальні навички можуть зробити їх особливо залежними на ринку праці. Забезпечення справедливого винагородження, можливостей для кар'єрного росту та зацікавленості у проектах з використанням новітніх технологій – важливі аспекти утримання цінних кадрів в епоху цифрової трансформації [3].

Отже, у світлі стрімкого розвитку технологій важливість фахівців з новими компетенціями не може бути недооціненою. Це не лише забезпечує підприємствам конкурентоспроможність у цифровому середовищі, але й визначає їхню здатність до інновацій та ефективного використання сучасних технологій. Залучення, навчання та розвиток фахівців з новими компетенціями є стратегічним вектором для підприємств, які прагнуть вести успішну діяльність в умовах цифрової економіки. Компанії, які інвестують у розвиток свого персоналу та створюють стимулюючі умови для роботи, зможуть впевнено крокувати вперед у світі цифрової економіки.

Список використаних джерел:

1. Skill shift: Automation and the future of the workforce. McKinsey Global Institute: веб-сайт. URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/skill-shift-automation-and-the-future-of-the-workforce> (дата звернення: 15.12.2023 р.)
2. The Future of Jobs Report 2020. World Economic Forum: веб-сайт. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020> (дата звернення: 15.12.2023 р.)
3. The 10 Most Important Work Skills in 2020. Forbes: веб-сайт. URL: <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2020/01/06/the-10-most-important-work-skills-in-2020/?sh=2fcf6ea469cd> (дата звернення: 15.12.2023 р.)

АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАДАННЯ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ СПОЖИВАЧАМ CAR SHARING В УКРАЇНІ

*Заєць Дарія Валеріївна, ЕПД-21
Шаповал Єлизавета Олександрівна ЕПД-21
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)
науковий керівник: Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Сучасний розвиток цифрової економіки обумовлює зростання попиту споживачів на цифрові платформи, додатки, сервіси.

Для оцінки якості надання цифрових послуг нами було проведено спостереження рівня задоволеності попиту споживачів та даними послугами на прикладі Car Sharing.

Формою спостереження стало спеціально організоване спостереження у вигляді опитування [1].

Метою спостереження було: отримання достовірних даних, які є підставою для узагальнення впливу Car Sharing на транспортну завантаженість та зменшення власних автомобілів.

Об'єктами цього спостереження були фізичні та юридичні особи.

Результати спостереження були отримані на засадах опитування за наступними питаннями (рисунок 1). А саме:

1. Як часто ви користуєтеся сервісом car sharing? (від 1 до 5 від 1 до 5, де 1- дуже рідко, 5- дуже часто)
2. На скільки ви оцінюєте зручність використання сервісу? (від 1 до 5 ,де 1- дуже погано, 5- відмінно)
3. Як ви оцінюєте чистоту та технічний стан автомобілів у car sharing? (від 1 до 5 ,де 1- дуже погано, 5- відмінно)

4. Чи задоволені ви додатковими послугами, які пропонує сервіс car sharing? (так, ні)

5. Як ви оцінюєте роботу служби підтримки у car sharing? (від 1 до 5, де 1- дуже погано, 5- відмінно)

6. Чи зазначите ви переваги вартості користування car sharing порівняно з власним автомобілем? (так, ні)

7. Чи рекомендували б ви сервіс car sharing друзям? (так, ні)

8. Чому, на вашу думку, деякі люди не користуються сервісом car sharing?

9. Очікуєте ви покращення у зовнішньому вигляді та технічному стані автомобілів у майбутньому?(так,ні)

10. Як вам здається рівень комфорту під час користування car sharing? (від 1 до 5, де 1- дуже погано, 5- відмінно)

Таким чином, були сформовані результати спостереження за трьома блоками. Блок «Якість сервісу» включає індикатори з сервісу використання (як взагалі до цього відносяться), додаткових послуг від car sharing; блок «Якість обслуговування» включає показники якості роботи автомобіля (чистота в середині, його справність); блок «Особисті вподобання» показує специфічні вподобання використання car sharing.

Рисунок 1. Результати якості рівня задоволеності попиту споживачів Car Sharing

Отже, за результатами видно, що якість сервісу Car Sharing забезпечена підприємством досить на високому рівні. За відгуками споживачів Car Sharing

надає комфортний сервіс з покату автомобілів, але в Україні дана послуга є не дуже затребувана у сучасних нестійких умовах діяльності. Окрім цього, більшість людей віддає перевагу власним авто. Послуги Car Sharing зосереджені на пропозиціях для іноземців та мігрантів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гусєва О.Ю., Легоміна С.В., Голобородько А.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Основи статистики і прогнозування економічних процесів: посібник, Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 183с.

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Михальов Д.А.,
аспірант кафедри економіки підприємств ДВНЗ «ПДТУ»
Мутерко Г.М., к.е.н., доцент*

Мотивація персоналу є надзвичайно важливою в будь-яких умовах, але особливо важливою стає вона в умовах війни. В таких умовах персонал стикається з небезпекою і стресом, що може призвести до зниження продуктивності і погіршення якості роботи. Тому мотивація персоналу є необхідною для забезпечення ефективної роботи та досягнення поставлених цілей.

Одним з головних чинників мотивації персоналу є визнання їхньої роботи та внеску в загальний результат. Умови війни можуть бути складними, але важливо дати зрозуміти працівникам, що їхня робота має значення і вони допомагають досягнути успіху в боротьбі з ворогом. Мотивацій персоналу під час війни має свої особливості, впровадження яких на практиці, дадуть швидкий відгук, у вигляді ефективної роботи співробітників, що допоможе організації швидше досягти поставлених цілей.

Особливості мотивації персоналу в умовах війни:

По-перше це матеріальна мотивація, є найпоширенішим способом мотивації, збільшення заробітної плати, премії, бонуси. Стає ще більш актуальною в умовах війни, коли тривожність щодо майбутнього з кожним днем зростає. Особливо це стосується працівників, які мають цінність для організації.

По друге це проведення неформальних бесід. Сьогодні такі традиційні питання як «Ви в безпеці?» чи «Як Ви?» перед початком формальної чи неформальної розмови, допомагають працівнику стабілізувати емоційний стан та надають сил рухатись далі. Особливо це важливо для працівників тих організацій, які постійно працюють онлайн.

По третє треба визначити нові КРІ. Наразі досягти результатів попередніх років майже не можливо, проте вкрай необхідно планувати нові досяжні цілі. Ключові показники ефективності дійсно мотивують співробітників.

Вчетверте подяка чи похвала. Наразі всі працюють в умовах невизначеності та небезпеки, працівники намагаються підвищити свою продуктивність та досягти поставлених цілей в цих умовах, тому обов'язково це треба відзначити та похвалити. Позитивні емоції завжди допомагають посилити відчуття безпеки.

І головний пункт, який наразі стає невід'ємною складовою мотивації, в умовах війни, це прийняття до штату психолога. Сьогодні кожна людина переживає непростий час, адже безпечних місць на території нашої держави немає. Індивідуальні або групові заняття підтримають працівників, адже ментальне здоров'я безпосередньо впливає на продуктивність та успіхи в роботі.

Сьогодні вкрай важливо забезпечити персоналу підтримку та допомогу у важкі моменти. В умовах війни працівники можуть стикатися зі стресом, травмами та іншими проблемами, тому важливо забезпечити їм психологічну підтримку та доступ до медичної допомоги. В цілому, мотивація персоналу є ключовим фактором для забезпечення ефективної роботи в умовах війни. Вона допомагає зберегти високий рівень продуктивності та якості роботи, що може бути життєво важливим для досягнення успіху.

ПЛАНУВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА СКЛАДУ ПРАЦІВНИКІВ ІТ – ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

*Науменко Данило Геннадійович,
студент 4 курсу, групи ЕПД-41,
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Чатченко Ольга Євгенівна,
к.е.н., доцент кафедри*

Швидкий розвиток цифровізації визначає важливе значення впровадження інформаційних технологій для успішного функціонування підприємств. Високотехнологічні рішення, штучний інтелект, хмарні технології та інші інноваційні напрями відкривають нові можливості для ефективного управління бізнес-процесами, забезпечують підвищення продуктивності та конкурентоспроможності підприємств.

Завдяки цифровізації, сучасні ІТ-підприємства мають унікальну можливість трансформувати свою діяльність, що вимагає від них відповідного підходу до планування чисельності та складу працівників. Оптимальна організація робочих команд, правильний підбір кадрів, адаптація до нових технологій та навичок стають ключовими факторами успіху в умовах цифрової трансформації.

Стрімкий розвиток ІТ-сфери потребує підбору та найму широкого кола спеціалістів для ІТ-компаній, для замовників та для організації корпоративної культури й своєчасного навчання, мотивації персоналу. Такі завдання

доводиться вирішувати HR-менеджерам чи IT-рекрутерам, яких на ринку праці недостатньо. [1]

В організаційній структурі управління підприємством HR-менеджер в IT-сфері підпорядковується безпосередньо генеральному директору, що дає першому можливість швидко приймати рішення, мінуючи шлях тривалого узгодження з певними відділами. Спеціаліст такого рівня, передусім повинен займатися рекрутингом, й тільки після цього адаптацією персоналу, його навчанням, розвитком і мотивацією. Для того щоб бути ефективним менеджером із підбору та управління персоналом в IT-сфері, потрібно: знати специфіку IT-ринку; орієнтуватися в IT-професіях (ERP-програміст, HTML-верстальник, адміністратор бази даних, адміністратор сайту, аналітик, бізнес-аналітик, веб-дизайнер, веб-програміст, верстальник, консультант з ERP-систем, контент-менеджер, менеджер із продажу, менеджер Інтернет-проектів, програміст, програміст 1С, редактор сайтів, системний адміністратор, системний аналітик, спеціаліст з інформаційної безпеки, сценарист комп'ютерних ігор, тестувальник програмного забезпечення), щоб розуміти в який відділ який спеціаліст потрібен. [1]

Характер IT-сфери визначається постійним набором нових кадрів та частими змінам в штаті працівників. Зазвичай термін служби IT-спеціаліста на одному місці праці складає лише півтора-два роки. Це призводить до регулярної зміни персоналу з різних причин. Річна обіговість кадрів визначається неперервним оновленням. [1]

В умовах такого динамічного середовища, де спеціалісти приходять й покидають компанію, важливо відзначити, що якість роботи фахівців і їхня продуктивність можуть значно варіюватися. Ураховуючи цю динаміку, важливо приховати конкретних працівників і говорити про ресурсний пул. Ресурсний пул включає в себе співробітників різних спеціалізацій і рівнів кваліфікації, необхідних для успішного виконання усіх поточних і майбутніх проектів IT-компанії. [1]

Стратегічне планування персоналу безпосередньо впливає на ставлення співробітників організації до самої роботи, а також до спільних цінностей, встановлених в організації. У відповідності до стратегії організації, стратегічний план персоналу має наступні цілі:

- отримання та підтримка необхідної кількості й специфіки персоналу, необхідних організації, враховуючи зміни від цифровізації;
- передбачення проблем, пов'язаних з чисельністю персоналу (надлишок, нестача);
- розвиток, навчання та інше адаптування персоналу до потреб організації;
- обмеження залежності ключових профілів від зовнішніх ресурсів, що означає побудову довіри між особами та організацією. [2]

У процесі набору організацією потрібної кількості персоналу, важливо мати чітко визначені способи пошуку та відбору потрібного персоналу. [2]

Реструктуризація персоналу веде до створення нової структури в організації, яка стосується окремих осіб або частин організації. Метою

реструктуризації є створення в компанії такої кадрової структури, яка, з одного боку, дасть можливість поновлення роботи осіб у суміжних сферах і водночас дасть змогу досягти стратегічних цілей організації. Для цього необхідно, по-перше, проаналізувати частку ринку; по-друге, визначити можливості збільшення обсягів робіт. [2]

Такий підхід визначається стрімким процесом цифровізації в плануванні чисельності та складу працівників ІТ-підприємства, що є критично важливим елементом для успішного функціонування в умовах сучасного ринку та стрімкого розвитку технологій. Цифрові технології вводять нові стандарти в організацію робочого процесу та взаємодії з персоналом, що дозволяє підприємствам оптимізувати свою діяльність та досягати високої продуктивності.

Список використаних джерел

1. Особливості управління персоналом в ІТ – сфері.
URL:<http://surl.li/awwxu>
2. Квасій Л.Г., Щербан О.Я., Шульжик Ю.О. Особливості стратегічного кадрового планування в умовах цифровізації. 2021. №33. С 1-6. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/921/883>

РОЛЬ ЗАСОБІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЦИФРОВІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Кравченко Єгор Юрійович, ЕПД21
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
науковий керівник: Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Метою дослідження стали можливості використання штучного інтелекту (ШІ) для організації виробництва та функціонування бізнесу.

Розвиток ШІ неминує веде до його інтегрування у всі сфери життєдіяльності. В нових реаліях, для підприємців, основним завданням економічного розвитку є навчитися взаємодіяти з технологіями і інноваціями.

Це важливо насамперед через те, що таким чином ми можемо зменшити, обсяг використовуємих людських ресурсів, що в свою чергу дозволить зробити наш товар або послуги більш доступними для користувачів. Для пересічного Українця, що мешкає в країні з досить нестабільним фінансовим фоном, наведена перевага має досить вагоме значення.

Штучний Інтелект - словосполучення що зовсім нещодавно вважалося чимось з далекого майбутнього с кожним днем виконує все більше задач краще за людину. В той час, як деяких з нас цей факт продовжує лякати, інші тут бачать можливості. Але давайте розберемося зі всім по порядку.

На наш погляд, штучний інтелект не є загрозою. По суті будь яка система штучного інтелекту - це лише засіб обробки даних, потік яких керується людиною. Проте таких засобів, виявляється достатньо для виконання широкого спектру задач, у тому числі бізнес задач. ШІ ніколи не замінить людину, але він цілком може зробити роботу людей більш ефективною і продуктивною. Особливо це важливо у виробництві. Виробництво - складний довгий процес, та часто недостатньо оптимізований процес. Саме тому нам відомі промислові революції.

Перша промислова революція призвела до переходу від ручного до механізованого виробництва через використання парового двигуна, Друга промислова революція спричинила перехід до масового виробництва, через використання електродвигуна і конвеєра, Третя промислова революція призвела до переходу на автоматизоване виробництво через використання комп'ютерів та інформаційних технологій.

На сьогодні, економічне суспільство функціонує в епоху так званої четвертої промислової революції, що означає розвиток і інтеграцію автоматизованого виробництва, обмін даних і виробничих технологій в єдину саморегульовану систему, з як найменшим або взагалі відсутнім втручанням людини у виробничий процес(цифровізація).

Рівень цифровізації економіки України істотно відрізняється в різних галузях економіки. У таких сферах, як фінансові послуги, надання послуг зв'язку, логістика українські компанії використовують досягнення інформаційних технологій так само широко, як і закордонні конкуренти. Саме в цих сферах ШІ системи мають найбільший потенціал, через вже достатню частину цифрової економіки підприємства. Їх впровадження слід розглядати не як перевагу перед конкурентами, а як необхідний захід, що буде спрямований на збільшення якості клієнтського обслуговування, та оптимізації внутрішніх процесів.

Штучний інтелект - наступний и останній крок у цифровізації, який пов'язує між собою усі напрацювання в цьому напрямку.

Таким чином штучний інтелект впливає на продуктивність праці та ефективність роботи підприємства. Відкриває нові можливості на глобальному рівні розвитку економічних процесів. Штучний вивільнює час заміною рутинної роботи засобами автоматизації для створення нових інноваційних рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Четверта промислова революція. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Четверта_промислова_революція

ВПЛИВ РОБОЧОГО СЕРЕДОВИЩА НА РОБОТУ ТА ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ

*Кобилінська Є. В. ЕПД-31, ДУІКТ
Науковий керівник
Чатченко О. Є., к.екон.н., доцент*

Атмосфера в якій співробітники виконують свої службові обов'язки в організації, називається робочим середовищем. Основною задачею дослідження є визначення впливу робочого середовища на роботу та задоволеність працівників. [1]

Метою дослідження є покращення продуктивності праці та задоволеності працівників шляхом створення сприятливого робочого середовища. Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно вирішити такі завдання, як проаналізувати наукову літературу з даної теми. Також провести опитування працівників компанії з метою визначення їхніх потреб та задоволеності робочим середовищем. Та проаналізувати результати опитування та сформулювати рекомендації щодо покращення робочого середовища. [2]

Робоче середовище - це сукупність фізичних, психологічних та соціальних факторів, які впливають на працівників на робочому місці. Фізичні фактори включають такі аспекти, як безпека та гігієна праці, освітлення, температура та шум, мобільність та функціональність робочого місця. Психологічні фактори включають такі аспекти, як самодостатність та контроль, розвиток та зростання, співпраця та взаємодопомога. Соціальні фактори включають такі аспекти, як культура організації, лідерство та управління, відносини між працівниками. Робоче середовище може впливати на роботу працівників у декількох напрямках. Фізичні фактори можуть впливати на продуктивність праці, працездатність та здоров'я працівників. Психологічні фактори можуть впливати на мотивацію працівників, їхню творчість та інновації. Соціальні фактори можуть впливати на командну роботу, атмосферу на робочому місці та відданість працівників компанії. Робоче середовище, яке відповідає потребам працівників, сприяє їхньому задоволенню роботою. Задоволені працівники більш продуктивні, мотивовані та менш схильні до прогулів та звільнень. [2]

Основними напрямками покращення робочого середовища є забезпечення безпеки та гігієни праці, створення комфортних умов праці, розвиток співробітництва та взаємодопомоги та створення позитивної культури організації. Компанії, які прагнуть підвищити продуктивність праці та задоволеність працівників, повинні приділяти увагу створенню сприятливого робочого середовища. Робоче середовище є важливим фактором, який впливає на роботу та задоволеність працівників. Компанії, які прагнуть підвищити продуктивність праці та задоволеність працівників, повинні приділяти увагу створенню сприятливого робочого середовища. [1]

Відкрита структура персоналу, яка передбачає можливість працівників вільно спілкуватися та взаємодіяти один з одним, сприяє створенню позитивної

атмосфери на робочому місці. Коли працівники можуть вільно спілкуватися, вони краще розуміють один одного, а це сприяє співпраці та вирішенню конфліктів. [2]

Структура персоналу є важливим фактором, що впливає на задоволеність працівників та загальну атмосферу на робочому місці. Організації повинні звертати увагу на відповідність структури персоналу завданням організації, справедливість структури персоналу та відкритість структури персоналу. Це допоможе створити сприятливе робоче середовище, яке сприятиме задоволеності працівників та ефективній роботі організації. Потрібна справедливість структури персоналу, вона впливає на задоволеність працівників. Працівники вважають структуру персоналу справедливою, якщо вона заснована на таких принципах, як рівність можливостей. Усі працівники повинні мати рівні можливості для кар'єрного зростання та розвитку. Також справедлива оплата праці. Оплата праці працівників повинна відповідати їхнім кваліфікації, досвіду та внеску в організації. І працівники повинні мати доступ до таких соціальних гарантій, як медичне страхування, пенсійне забезпечення та відпустки. [2]

Список використаних джерел

1. Робоче середовище: що це таке і як його покращити?
URL: <https://viphr.com.ua/ua/pro-nas/>
2. Офіційний сайт Google Bard.
URL: <https://bard.google.com/chat/faa94361d8cac753>

РОЗРОБКА ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Колотуша Максим Олександрович ЕКДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Федоренко Олег Сергійович
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки*

Підприємство не зможе ефективно працювати без певного плану дій на перспективу, тобто без виробленої стратегії. Стратегія – це впорядкована у часі система пріоритетних напрямів, форм, методів, засобів, правил, прийомів використання ресурсного, науково-технічного та виробничо-збутового потенціалу підприємства з метою економічно ефективного вирішення поставлених завдань та підтримання конкурентної переваги [1, с.16]. Стратегія організації – взаємопов'язаний комплекс довгострокових заходів чи підходів задля зміцнення життєздатності і потужності організації стосовно її конкурентів [2, с.32].

Економічна сутність стратегії організації полягає в наступному: стратегія - це процес, що визначає послідовність дій організації з розробки та реалізації стратегії [1, с.35].

Основні завдання стратегії можна сформулювати в наступному:

- створення конкурентної переваги фірми;
- усунення негативного ефекту нестабільності довкілля;
- забезпечення прибутковості та врівноваженості зовнішніх вимог та внутрішніх можливостей.

Відповідно до підходу В. О Занора, алгоритм створення стратегії розвитку підприємства включає наступні основні етапи:

1. Організація стратегічного аналізу;
2. Формулювання місії підприємства;
3. Постановка цілей підприємства;
4. Визначення загальної стратегії;
5. Опис інструментів контролю [3, с.73].

З нашої точки зору ефективно сформована стратегія повинна давати відповіді на наступні питання:

- товарне питання (асортимент продукції, послуги її конкурентні переваги, тобто товарна політика);
- цінове питання (механізми встановлення, зміни та коригування ціни на товар);
- питання каналів розподілу (ефективна реалізація стратегії передбачає план схем розподілу та доставки продукції клієнтам);
- питання способів просування (особлива увага повинна приділятися вибору методів, що надають максимальний вплив на цільову аудиторію та дозволяють своєчасно інформувати її про продукцію та діяльність, плани фірми). Ефективність стратегії визначається групою фінансових та ринкових показників. Перші це рівень затрат, заробітної плати, прибуток, рентабельність, другі-доля ринку, темпи його зростання, якість продукції, послуги тощо.

Таким чином грамотно розроблена та реалізована стратегія підприємства є запорукою його успішного функціонування.

Список використаних джерел:

1. Громова О. Є. Стратегічне управління конкурентоздатністю підприємства: маркетингові аспекти формування: монографія Хмельницький : ХНУ, 2020. 350 с.
2. Гуменний М. І. Стратегічне управління інвестиційною привабливістю підприємств М. І. Гуменний, Д. Гайтко. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Т. 5, № 4. С. 413-421.
3. Занора В. О. Стратегічне управління інноваційними проектами розвитку підприємства: методологічні положення *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 1. С. 72-85.

4. Круш П.В., Погребняк А.Ю., Голуб М.О. Аналіз ринку телекомунікаційних послуг України. Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2022. № 24. URL: <http://sb-keip.kpi.ua/article/view/197912>

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

*Левандовська Валентина Андріївна, ЕПДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
науковий керівник: Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Сучасне управління підприємствами в умовах діджиталізації передбачає використання цифрових технологій та інструментів, які формують динамічне, гнучке та ефективне функціональне корегування поточної діяльності і побудову комплексної діагностично-економічної системи .

На сьогодні, термін «діджиталізація» є одним з найбільш поширеним у науковому та практичному середовищі. У науковій літературі пропонують декілька підходів до трактування даного поняття. Деякі автори дотримуються ресурсного підходу. Так, С.В. Коляденко характеризує діджиталізацію, як різновид переведення будь-якої інформації до цифрового вигляду [3, с. 107]. Інші розглядають діджиталізацію з процесного підходу. А саме, Н.П. Мешко розглядає діджиталізацію як процес, що має зв'язок із тенденціями, наприклад приведення різної інформації в електронний вигляд [1, с. 88]. Існує концептуальне уявлення про діджиталізацію, як еволюцію і побудову аналогів існуючих форм інформації. З цього аспекту Г.Б. Соколова під діджиталізацією передбачає створення цифрової версії аналогових речей на паперових документах, відео та фотозображень, звуків, засновані на байтах та бітах. [5, с. 94].

Здебільшого діджиталізація трактується як процес використання цифрових технологій та інструментів для оптимізації систем управління діяльністю.

В суспільстві відбувається цифрова трансформація, що є важливим етапом в сфері економічної діяльності країни та великим кроком для розвитку процесу інновацій та зростання конкурентних переваг у бізнесі. У великої кількості світових компаній для перспективи свого розвитку та функціонування враховують і застосовують цифрові зміни або діджиталізацію. Такі зміни в цифровому просторі мають вплив на інвестиційно-інноваційний розвиток, економічне зростання і створення конкурентного середовища [5].

Діджиталізація відкриває нові можливості для розвитку економіки та підвищення якості життя населення. Використання та застосування таких наслідків буде можливим лише тоді, як для суспільства, держави та бізнесу це стане звичним у житті.

Один із важливих і головних напрямлень розвитку економіки України є саме цифровізація, і ми маємо зосередитися на ній наступні десятиліття. Розвиток України у цифровому просторі має полягатися на мотивацію, попит, формування потреб та створення ринкових стимулів щодо діджиталізації сфери послуг та продукції в секторі української промисловості, життя населення, бізнесу для збереження конкурентоздатності [3,4].

Аналізуючи сучасний ринок ми виділяємо такі передові компанії що застосовують діджиталізацію: Google, Amazon, Uber. Їх швидка реакція на поведінкову зміну поведінки споживачів, а також орієнтування на випередження конкурентів і застосуванням технологій інформації є доказом ефективного застосування цифровізації.

Цифрові технології в управлінні підприємствами грають ключову роль у сучасному бізнесі [2]. Вони дозволяють оптимізувати процеси, підвищити ефективність та стимулюють інновації до всіх аспектів управління. Найбільш розповсюдженими технологіями, що використовуються в управлінні підприємствами є наступні:

1. Хмарні технології: дозволяють зберігати та безпечно, ефективно обробляти великі обсяги даних, будують онлайн канали інформаційної комунікації між функціональними підрозділами.

2. Аналітика та Big Data: допомагає у зборі, аналізі та використанні великих обсягів даних для прийняття стратегічних рішень.

3. Інтернет речей (IoT): забезпечує зв'язок між обладнанням та системами для збору даних та автоматизації процесів.

4. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML): використовуються для автоматизації завдань, прогнозування трендів, підвищення продуктивності та оптимізації процесів.

5. Роботизація та автоматизація: впровадження роботів та автоматизованих систем для виконання рутинних завдань та зменшення людського втручання.

6. Цифрові платформи та CRM&BPM-системи: допомагають в управлінні відносинами з клієнтами, зберігають дані та допомагають у веденні бізнесу.

Використання цих технологій дозволяє підприємствам підвищити продуктивність, знизити витрати, покращити якість продукції та послуг, а також бути більш конкурентоспроможними на ринку.

Найприємніше, що в Україні, на державному рівні впроваджуються умови для комфортних умов розвитку цифрового середовища. Закони, постанови та розпорядження зосереджуються на: збереження хмарних даних, розвитку мобільних телекомунікацій, віртуалізації, телебачення, радіо- та технологій, структури та підструктури обчислень [2].

Діджиталізація виступає ключовим фактором в розвитку підприємства, який прогнозує впровадження й зміну управління інноваційними технологіями. Це відбувається за рахунок перетворення специфіки впливу на окремі підрозділи і загальне управління структури підприємства.

Необхідність у діджиталізації пояснюється прагненням постійного покращення і росту процесів, власного положення на ринку, як

конкурентоспроможного бізнесу, що в результаті має позитивний вплив на зріст інвестиційної привабливості та на економіку країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Голобородько А. Ю. Роль цифрових технологій в управлінні інтегративним розвитком підприємств в умовах цифрової економіки. *Проблеми економіки*. 2023. Вип. 3 (57). С. 174-179. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-174-179>
2. Гуренко А.В., Гашутіна О.Е. Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С. 739-745. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/113.pdf
3. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» № 75/98 від 11.08.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>
4. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю. Ефективність управління підприємством, підходи та методи щодо її оцінки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. С. 100-106 URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/5_67_2018_ukr/17.pdf
5. Яценко В.В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2022. №2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2022/202.pdf

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ І ВИКОРИСТАННЯМ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Лиска Вадим Олександрович
студент 6 курсу групи ЕПДМ-61,
Державний університет інформаційно - комунікаційних технологій
(м .Київ)
Науковий керівник:
Гусева Ольга Юріївна
доктор економічних наук., завідувач кафедри економіки

Постановка задачі: На сьогоднішній день в Україні управління формуванням і використанням фінансових ресурсів має функціонувати в режимі глобалізації сучасного світу. Важливою задачею управління фінансовими ресурсами є вирішення питання оптимального співвідношення між формуванням власного та залученого капіталу у господарських суб'єктів, а також ефективності їх використання, зокрема, щодо ціни залученого капіталу. Цифровізація економіки створює додаткові можливості для ефективного управління фінансовими ресурсами. Тому в сучасних умовах для підприємств є актуальним завдання пошуку фінансових джерел, їх управління з використанням інструментів цифровізації.

Метою дослідження є розкриття теоретичних та практичних засад формування та використання фінансових ресурсів підприємства та розробка шляхів

для підвищення ефективності процесу управління формуванням і використанням фінансових ресурсів підприємства в умовах цифровізації економіки.

Результати дослідження. Фінансові ресурси відіграють важливу роль у гармонійному функціонуванні підприємств, сприяючи їх розвитку, розширенню та оновленню основних фондів, оплаті праці та соціальних заходах. Визначення оптимальних потреб у фінансових ресурсах, створення їх ефективної структури, розгляд джерел формування та обґрунтованих напрямків використання мають важливий вплив на безперервну діяльність підприємства.

Для розвитку підприємства, науково-технічного вдосконалення його матеріальної бази та продукції, а також всіх форм інвестування необхідним є правильне управління формуванням фінансовими ресурсами, винагородою цьому буде прибуток. Це є джерелом для сплати усіх податків та зборів

Вчені, які вивчали поняття "фінансові ресурси", мають різні погляди на сутність цього терміну. Мішина С. В. визначає фінансові ресурси як грошові нагромадження і доходи, що утворюються в процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, зосереджені у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб [1, с. 17]. Журавльова Т. О. визначає фінансові ресурси підприємства як власні та позикові фонди, що формуються в процесі розподілу і перерозподілу національного багатства, валового внутрішнього продукту і національного доходу та використовуються для статутних цілей підприємства [2]. Курінна О. В. стверджує, що фінансові ресурси підприємства - це грошові доходи і надходження, які є в розпорядженні суб'єкта господарювання і призначені для виконання фінансових зобов'язань, покриття витрат на розширене відтворення та економічне стимулювання працівників [3]. Беручи до уваги, що саме кошти є первинним джерелом, що забезпечує утворення всіх інших ресурсів, наявність достатнього фінансового забезпечення стає ключовою умовою для функціонування підприємства. Охарактеризувати ефективність використання фінансових ресурсів вітчизняних підприємств можна на основі даних, розрахованих у таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка ефективності використання фінансових ресурсів українських підприємств

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022/21 рр.
Валовий внутрішній продукт, млн. грн.	3558706	3974564	4194102	5459574	5191028	95,08%
Індекс споживчих цін	109,8	104,1	105	110	126,6	115,09%
Кількість діючих підприємств	1839672	1941701	1973652	1956320	1732576	88,56%
Фінансові результати підприємств	196532,3	342809,5	93318	587001	116871	19,91%
Чистий прибуток підприємств	165487,6	174106,4	190543,9	135082,4	215687,3	159,67%
Власний капітал	500934,3	553237,2	614116,0	615494,6	718785,6	116,78%
Поточні зобов'язання	480713,6	465396,6	554805,5	585798,6	1220292	208,31%

З отриманих даних можна зробити висновок, що в цілому економічний ринок відзначився спадом на кінець 2022 року, що призвело до зменшення кількості підприємств на ринку та зменшення обсягу ВВП. У той же час компанії, які продовжували свою діяльність, зуміли здобути частину клієнтів, що перейшли від закритих конкурентів. Отже, при правильному управлінні та раціональному використанні фінансових ресурсів, підприємства можуть покращити або стабілізувати своє положення на ринку.

Висновки та перспективи. Ефективне функціонування будь-якого підприємства залежить від низки зовнішніх та внутрішніх факторів, зокрема ризиками, які обумовлюють потребу створення системи управління фінансовими ресурсами. Від цього залежить його подальше існування та потенціал до економічного зростання. З вирішенням стратегічних та поточних завдань. Основною метою управління фінансовими ресурсами підприємства є досягнення максимального прибутку у поточному і перспективному періодах. У кінцевому результаті ця мета виражається у максимізації ринкової вартості підприємства, що відображає остаточні фінансові інтереси його власників.

Список використаних джерел

1. Мішина С. В. Організаційно-економічний механізм управління фінансовими ресурсами на підприємстві. Харків : ХНЕУ, 2015. 110 с.
2. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 42–45. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4535&i=7> (дата звернення: 09.03.2021).
3. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Науковий вісник Академії муніципального управління. Сер. Економіка. 2013. № 2. С. 140–148.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Радченко Вікторія Володимирівна, ЕПД-41
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифрова трансформація та вплив на управління прибутком. Розвиток цифрових технологій суттєво змінює підходи до управління прибутком підприємства, вимагаючи нових стратегій, інструментів та методів аналізу. Цифрові технології, такі як інтернет-маркетинг, аналітика даних, штучний інтелект, дозволяють отримувати нові дані про споживачів та оптимізувати

процеси виробництва та постачання, що безпосередньо впливає на формування прибутку[3].

Дослідження особливостей управління формування прибутку підприємства в умовах цифрової економіки дало змогу виділити ряд проблем, які притаманні сучасному бізнес-середовищу. А саме:

По-перше, збільшення конкуренції в умовах цифрової економіки. Завдяки доступності інформації та низьким вхідом на цифровий ринок, з'являється така проблема як поява нових гравців, а також виникнення нових бізнес-моделей у цифровій економіці змушує підприємства постійно оптимізувати свої стратегії для забезпечення та збільшення прибутковості[4].

По-друге, зміни в маркетингових стратегіях через цифрові технології. Цифрова економіка вимагає активного використання онлайн-платформ, аналізу даних та персоналізованих підходів до клієнтів для забезпечення ефективного продажу товарів і послуг. Цифрові платформи та аналітика дозволяють підприємствам точно визначати потреби своїх клієнтів та надавати персоналізовані пропозиції, що сприяє зростанню продажів та, відповідно, прибутку[1].

По-третє, ризики та безпека в цифровому бізнесі. Перехід до цифрових платформ також нарощує ризики щодо кібербезпеки та конфіденційності даних, зловживання даними та порушення конфіденційності, що вимагає відповідного управління цими аспектами для збереження прибутковості та стабільності[5].

Наступною проблемою є необхідність адаптації управлінських практик. Умови цифрової економіки вимагають від підприємств швидкої адаптації та впровадження нових управлінських практик для оптимізації процесів та підвищення прибутковості, ефективного використання нових технологій та ресурсів[2].

Також важливо виділити вплив штучного інтелекту та аналізу даних на управління прибутком. Використання штучного інтелекту, машинного навчання та аналізу великих обсягів даних дозволяє більш точно прогнозувати попит, оптимізувати ціноутворення та ефективніше управляти запасами, що впливає на формування стратегій отримання прибутку[3].

Ще однією проблемою є потреба у розвитку нових ключових компетенцій управління. Умови цифрової економіки створюють попит на спеціалістів, які розуміють технологічні інновації та можуть ефективно управляти бізнес-процесами у цьому контексті для оптимізації прибутку[6].

Завершальним аспектом стане роль ефективного управління даними у формуванні прибутку: Дані стають ключовим ресурсом для управління прибутком, тому важливо створити ефективну стратегію збору, аналізу та використання даних для підвищення ефективності підприємства[4].

Можемо зробити висновок, що цифрова трансформація має значний вплив на управління прибутком підприємств. Вона вимагає від них нових стратегій, інструментів та методів аналізу, щоб оптимізувати процеси та забезпечити збільшення прибутковості. Виділяючи перспективи, можна сказати що вони полягають у розвитку та впровадженні більш точних та прогресивних стратегій

управління прибутком, зокрема за допомогою досліджень нових технологій, аналізу даних та розвитку відповідних навичок у сфері цифрової економіки. Використання інноваційних методів та постійне вдосконалення управлінських стратегій дозволить підприємствам максимізувати прибутковість у цифровій економіці.

Список використаних джерел:

1. Сміт, Дж. Цифрова трансформація в бізнесі: концепції та випадки досліджень. 2020.
2. Браун, Л. та Міллер, К. Управління прибутком в цифрову еру: стратегії успіху. 2019.
3. Робота Уайта, Р. та Джонсона, К. Вплив штучного інтелекту та аналізу даних на управління бізнесом. 2021.
4. Доповідь про цифрову економіку: Конференція ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD). 2021.
5. Стаття Портера, М. Е. та Хеппельмана, Дж. Е. Як розумні підключені продукти трансформують конкуренцію. Harvard Business Review. 2014.

НАПРЯМКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*Сидоренко Оксана Анатоліївна,
ЕП- 22, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»,
Шпатакова Оксана Леонідівна,
к.е.н., доцент кафедри економіка підприємств*

Зі швидким економічним зростанням екологічні проблеми, такі як дефіцит природних ресурсів і надмірні викиди вуглецю, поступово стають помітними. Для подолання цих викликів на рівні держави, міжнародних організацій здійснюється заохочення підприємств до впровадження «зелених» інновацій для прийняття ними соціальної відповідальності. Окремі великі підприємства реалізують екологічні проекти із власної ініціативи, випереджаючи певні державні програми щодо підтримки суб'єктів підприємництва в цій сфері. Як тип інновацій, екологічні інновації з ефектом економії ресурсів і зменшення забруднення навколишнього середовища допомагають підприємствам збалансувати прибутковість і екологічну відповідальність. Відповідно, «зелені» інновації стали необхідною стратегією для підприємств для досягнення сталого розвитку, одночасно відповідаючи вимогам захисту навколишнього середовища. Актуальною проблемою стало просування зелених інновацій. На практиці цифровізація поступово стає важливою силою для підприємств у розвитку екологічних інновацій. Окремі цифрові технології сприяють швидкому та безперервному впровадженню тих або інших екологічно орієнтованих рішень. З огляду на актуальність впливу цифрових технологій на екологічний розвиток підприємств, вказана проблематика є важливою сферою дослідження.

Важливим напрямком використання цифровізації в екологічному управлінні підприємством виступає її вплив на потенціал опанування знань в сфері «зеленої» економіки.

Аналіз наукових матеріалів (Дж. Вайл [3]; Я. Пенг та К. Тао [2]) дозволяє відмітити, що завдяки цифровізації відбувається усунення меж між потокам комунікації та зовнішніх знань. Зокрема, цифрові технології радикально змінюють спосіб взаємодії підприємств із зовнішнім середовищем. Наприклад, цифрові платформи об'єднують постачальників продукції, клієнтів і постачальників послуг для координації економічної діяльності. Як вказують дослідники (Дж. Сенмор та співавтори [1]), завдяки цьому процесу можна розширити можливості підприємств для взаємодії та встановлення відносин із зовнішнім середовищем, що в кінцевому підсумку допомагає підприємствам отримати екологічні знання.

Також, як зазначають Н. Захур та співавтори [5], ефективність засвоєння знань можна підвищити завдяки поглибленій взаємодії із зовнішніми джерелами знань. Дослідники припускають, що підтримка взаємної довіри є ключовою для підприємств, націлених на досягнення глибоких знань взаємодії. За справедливим твердженням дослідників Дж. Сенмора та співавтори [1]), завдяки цифровізації підприємства можуть створити механізми взаємного моніторингу дотримання екологічних стандартів, щоб зробити відносини більш прозорими і ефективно підвищити взаємну довіру. Іншими словами, цифровізація може допомогти підприємствам краще засвоювати нові знання.

Нарешті, підключення цифрових технологій долає організаційний бар'єр і забезпечує передачу знань і реорганізацію між функціональними підрозділами. Визначено, що цифровізація сприяє узгодженому розумінню знань серед організацій, дозволяючи більшій кількості користувачів отримувати доступ до загальних даних і ресурсів. Крім того, для використання знань цифрові технології також дозволяють організаціям організовувати, перебудовувати та обробляти внутрішні знання для створення нової цінності різними способами.

Зелені інновації – це наукомістка діяльність, їх розвиток вимагає від підприємств оволодіння багатограними знаннями, які часто відрізняються від наявної бази знань. Оскільки підприємства можуть не володіти повними знаннями, необхідними для розвитку екологічних інновацій, зовнішні знання відіграють вирішальну роль. У цьому контексті здатність до опанування може допомогти підприємствам легко отримати зовнішні екологічні знання, такі як технології захисту навколишнього середовища.

Іншим актуальним напрямком цифровізації екологічного управління підприємством є можливості «зеленого» кредитування, які пропонуються на рівні держави. Як відмічають К. Ванг, В. Джіанг [4], враховуючи високі інвестиції, невизначеність ринку та тривалий період окупності екологічних інновацій, підприємства, які розробляють екологічні інновації, часто стикаються з труднощами в отриманні фінансування. Фінансові труднощі обмежуватимуть можливості підприємств щодо екологічних інновацій, тоді як екологічні кредити можуть суттєво вирішити цю дилему. Зокрема, «зелені» інновації створюють

такі проблеми для підприємств, як збільшення технологічної складності та витрат на дослідження та розробки. Щоб пом'якшити ці проблеми, підприємства зазвичай покладаються на абсорбційну здатність отримати знання, необхідні для науково-дослідних робіт, або навіть безпосередньо придбати патенти на зелені технології. Однак такі процеси передбачають пошук і координацію нових співробітництв, які потребують більших інвестицій. «Зелене» кредитування, яке практикується в багатьох країнах ЄС надає фінансову підтримку, яка підвищує здатність підприємств освоювати екологічні знання, таким чином прискорюючи екологічні інновації.

Список використаних джерел

1. Cenamor J., Parida V., Wincent J. How entrepreneurial SMEs compete through digital platforms: The roles of digital platform capability, network capability, and ambidexterity. *Journal of Business Research*. 2019. Vol. 100. P. 196-206.
2. Peng Y., Tao C. Can digital transformation promote enterprise performance? — From the perspective of public policy and innovation. *Journal of Innovation & Knowledge*. 2022. Vol. 7 (3). <https://doi.org/10.1016/j.jik.2022.100198>
3. Vial G. Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *Journal of Strategic Information Systems*. 2019. Vol. 28 (2). P. 118-14.
4. Wang K., Jiang W. State ownership and green innovation in China: The contingent roles of environmental and organizational factors. *Journal of Cleaner Production*. 2021. Vol. 314. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.128029>
5. Zahoor N., Pepple D.G., Choudrie J. Entrepreneurial competencies and alliance success: The role of external knowledge absorption and mutual trust. *Journal of Business Research*. 2021. Vol. 136. P. 440-450.

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Сірош Артур Вікторович ЕКДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Федоренко Олег Сергійович
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки*

Ефективне функціонування бізнесу є важливим джерелом бюджетних надходжень та зростання добробуту населення. Розглянемо тенденції розвитку вітчизняного бізнесу останні роки.

Результати дослідження, виконані аналітиками центру «е-Правда» засвідчили, що в першому півріччі 2023 року 12,8% підприємств в Україні суттєво вимушені були зупинити або призупинити свою діяльність. Станом на

початок літа цей показник становив понад 21,1 %, тобто відбувається негативна тенденція до збільшення. Так, лише біля 10,0% підприємств вказали на наявність певного зростання обсягів діяльності у порівнянні з плановими показниками, в той час як 24,4% підприємств здійснюють функціонування в межах запланованих на початку року показників на 2023 рік [4].

Війна посилила та загострила проблеми функціонування бізнесу.

Підприємці вважають, що найбільшою проблемою в розвитку бізнесу в Україні є непрогнозованість економічної, політичної та воєнної ситуації в Україні й ситуація на внутрішньому ринку країни (56,2%). Друге місце займає непередбачуваність дій Уряду (47,7%). До інших важливих чинників представники бізнесу відносять нестачу фінансових ресурсів, зниження рівня платоспроможності клієнтів (47,6%), нестача кваліфікованих працівників (34,3%), практична недоступність отримати кредитні кошти й недостатність обсягів власного капіталу підприємств (30,7%), а також високі податки та збори, жорстка фіскальна політика [3].

Згідно статистичних даних, в динаміці відбувається зниження рівня рентабельності (збитковості) за всіма підприємствами України. В 2022р. рівень збитковості становив 27,6% з (включаючи діяльність великих підприємств – 33,3%), а рівень збитковості середнього бізнесу становив 38,6%, ще більше постраждали суб'єкти малого бізнесу – відповідно 41,0% [1].

Згідно соціологічних опитувань виконаних через сервіс «Дія» [2], за перші місяці війни в Україні, більше 46,8% підприємств припинили свою діяльність. Також, 24,6% опитаних відмітили, що їх робота стала частково обмеженою, практично неприбутковою. Таким чином, можна зробити висновок, що за перші місяці війни в Україні понад 70%на вітчизняних підприємств мали серйозні проблеми, пов'язані зі зменшенням (або повною втратою) попиту на їх продукцію та послуги, відсутністю замовлень, проблемами у логістичній сфері та багатьма іншими негативними чинниками.

Підводячи підсумки слід відмітити, що спостерігаються негативні тенденції функціонування вітчизняного бізнесу. Зменшується кількість підприємств, зростає їхня збитковість. В сучасних умовах воєнного стану в країні необхідною стає розробка комплексу дій з подальшого розвитку бізнесової діяльності, а саме підтримка діючих підприємств, вдосконалення податкової та фіскальної політики, розробка прозорих та зрозумілих правил гри, залучення передових ІТ-технологій в діяльності, виходи на нові ринки, товари, послуги, що буде сприяти зростанню рентабельності діяльності бізнесу та його ефективності в цілому

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України: діяльність підприємств. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.12.2023).
2. Результати Восьмого щомісячного опитування керівників підприємств «Український бізнес в умовах війни» (грудень 2022). URL: <https://cci.vn.ua/rezultatyvosmogo-shhomisyachnogo-opytuvannya->

kerivnykivpidpryyemstv-ukrayinskyj-biznes-v-umovah-vijnygruden-2022. (дата звернення: 01.12.2023).

3. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/novini/stan-tapotrebi-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna>. (дата звернення: 01.12.2023).

4. Як почуваються малий і середній бізнеси під час війни. Результати дослідження .URL : <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/09/6/703949/> (дата звернення: 01.12.2023).

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛОГІСТИКИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА

*Теперик Кирило Андрійович,
студент 2 курсу групи ЕПД-21,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій (м. Київ)
Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифровізація – це процес, який трансформує наш світ. Вона змінює нашу роботу, навчання, спілкування та спосіб життя. Цифровізація – це не просто використання комп'ютерів та гаджетів, а й переосмислення того, як ми працюємо, вчимося та взаємодіємо один з одним. [0]

Дослідження було проведено на базі групи компаній «Автологістика».

Avtologistika - це міжнародна група компаній та інтегрований постачальник логістичних послуг в автомобільній промисловості. Компанія надає широкий спектр послуг, включаючи: транспортування автомобілів; зберігання автомобілів; документальне оформлення. [0]

Підприємство активно впроваджує цифрові технології в свою діяльність, а саме:

-використання GPS-трекінгу для відстеження руху автомобілів. Це дозволяє компанії контролювати маршрути руху автомобілів, а також своєчасно реагувати на будь-які непередбачені обставини;

-використання програмного забезпечення для управління складом. Це дозволяє компанії ефективно управляти складськими запасами та оптимізувати процеси складування;

-використання електронного документообігу. Це дозволяє компанії скоротити витрати на документообіг та поліпшити його прозорість. [0]

Використання таких технологій вже дозволяють підприємству підвищити ефективність своєї діяльності та забезпечити своїм клієнтам більш якісні послуги.

Перевагами компанії після впровадження цифровізації є:

-покращення точності прогнозування термінів доставки;

- зменшення кількості помилок у документообігу;
- покращення обслуговування клієнтів. [0]

На сьогодні компанія зіткнулася з такою проблемою як блокування кордону зі сторони деяких стран Європи.

Так, починаючи з 6 листопада 2023 року, польські перевізники вантажівок почали блокувати рух на трьох пунктах пропуску на українсько-польському кордоні. Вони вимагають від українського уряду відновлення дозволів на міжнародні перевезення для українських водіїв, які було скасовано згідно з рішенням Європейської комісії від 28 березня 2023 року. Блокування призвело до значних перешкод у торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Черги на кордоні досягають кількох кілометрів, а час очікування на перетин кордону може становити кілька днів. [0]

Досліджуване підприємство також зіткнулося з цією проблемою. Завдяки цьому було порушено строки постачання, підвищено витрати на додаткову заробітну плату водіям.

Вирішуючи перелічені проблеми автоперевезників, уряди України та Польщі ведуть переговори з метою розв'язання конфлікту. Однак поки що домовленостей не досягнуто.

Отже, наявними наслідками блокування кордонів є:

- зниження обсягів торгівлі між Україною та Європейським Союзом;
- зростання вартості товарів та послуг;
- ускладнення постачання гуманітарної допомоги до України;
- порушення прав людини, зокрема, права на свободу пересування. [0]

Можливими шляхами вирішення конфлікту є:

- зміни в економічній політиці України, які б зробили українських перевізників більш конкурентоспроможними;
- використання штучного інтелекту (AI) для прогнозування попиту на автомобілі. Це дозволить компаніям краще планувати свої перевезення та уникати перевантажень або нестачі автомобілів;
- використання машинного навчання (ML) для оптимізації маршрутів руху автомобілів. Це дозволить компаніям скоротити час доставки та витрати на паливо;
- використання блокчейну для створення більш прозорої та надійної системи документообігу. Це дозволить компаніям підвищити довіру своїх клієнтів та партнерів.

Підсумовуючи вищевикладене хочемо зазначити, що цифрова трансформація логістики - це неминучість. Підприємства, які будуть готові до цих змін, зможуть успішно конкурувати в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Вплив цифровізації економіки на логістичну діяльність підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/333.pdf> (дата звернення 01.12.2023)

2. Офіційний сайт компанії «Автологістика» URL: <https://avtologistika.com/> (дата звернення 01.12.2023)

3. Влада Польщі веде перемовини зі страйкарями, які блокують пункти пропуску URL: <https://suspilne.media/612055-vlada-polsi-vede-peremovini-z-polskimi-pereviznikami-derkas/> (дата звернення 01.12.2023)

УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

*Циба Денис Андрійович.,
студент 4 курсу, групи ЕПД-41,
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Чатченко Ольга Євгенівна,
к.е.н., доцент кафедри*

У світі стрімкої діджиталізації та технологічних інновацій ефективно управління продуктивністю праці стає невід'ємною частиною успішної роботи організацій. Цей процес передбачає впровадження та оптимізацію цифрових інструментів і технологій для вдосконалення робочих процесів і забезпечення ефективного використання людських ресурсів.

Цифрова трансформація вимагає адаптації до нових стандартів і вимог ринку, що робить ефективне управління ефективністю стратегічно важливим для конкурентоспроможності підприємств. Використання цифрових технологій, таких як аналітичні інструменти, хмарні технології та Інтернет речей, допомагає автоматизувати рутинні операції та створює нові можливості для підвищення ефективності та креативності працівників.

В умовах цифрової трансформації це стає критично важливим для досягнення високої продуктивності та конкурентоспроможності.

Управління продуктивності праці – це фактично частина загального процесу управління підприємством, що охоплює планування, організацію, мотивацію, керівництво, контроль і регулювання. Це складне комплексне завдання, однак важливе для організацій будь-якої сфери діяльності й будь-якого розміру, якщо вони планують досягти успіху в ринковій конкуренції. [1]

В світовій економічній думці і практиці добре відомо, що без підвищення продуктивності людської праці є неможливим сталий економічний розвиток, забезпечення зростання конкурентоспроможності країни в умовах всеохоплюючої глобалізації. Тому визначення й розвиток управління продуктивністю праці, як одного з основних елементів системи управління підприємством є достатньо актуальним. [1]

Багато українських вчених в своїх роботах, пов'язаних з управлінням продуктивністю праці пропонують методику складання «програм УПП», яка включає наступні елементи:

- вимірювання і оцінка досягнутого рівня продуктивності на підприємстві в цілому і за окремими видами праці зокрема;
- пошук і аналіз резервів підвищення продуктивності на основі інформації, одержаної в ході вимірювання і оцінки;
- розробка плану використання резервів підвищення продуктивності праці, який повинен включати конкретні терміни і заходи по їх реалізації, передбачати фінансування витрат й очікуваний економічний ефект;
- розробка систем мотивації працівників до досягнення запланованого рівня продуктивності;
- контроль за реалізацією заходів, передбачених планом і всією програмою, і регулювання їх виконанням;
- вимірювання і оцінка реального впливу передбачуваних заходів на зростання продуктивності праці [1]

Рівень продуктивності праці визначається кількістю продукції, що виробляє один працівник за одиницю робочого часу, або кількістю робочого часу, що витрачається на виробництво одиниці продукції.[1]

Розробка системи мотивації працівників для досягнення запланованого рівня продуктивності стає необхідною передумовою успішної реалізації програми. Управління повинно враховувати, що ключовим фактором успіху є вирішення завдання наближення цілей та завдань організації до особистих цілей та бажань працівників.

Цифровізація в управлінні продуктивністю праці стає ключовим елементом в епоху стрімкої діджиталізації та технологічних інновацій. Цей процес включає в себе впровадження та оптимізацію цифрових інструментів та технологій для поліпшення робочих процесів та ефективного використання людських ресурсів.

За даними McKinsey, лише 16% компаній, які впроваджують цифрову трансформацію, повідомили про покращення продуктивності. Проте, перспектива успішної цифровізації обіцяє значний вигреш: підвищення продуктивності праці на 55% і скорочення часу виходу на ринок на 40%. [2]

Співробітники стають більш мобільними, а співпраця з будь-якої точки світу стає стандартом. Використання планшетів і смартфонів усуває необхідність взаємодії зі стаціонарною технікою в офлайн-офісі. [2]

Зростання обсягів інформації вимагає швидкого аналізу та прийняття рішень. Автоматизація та цифровізація монотонних процесів вивільняють час і простір для ідей, нових рішень та творчості. [2]

Тривале підписання документів веде до затримок у фінансових операціях. Помилковий підпис може вимагати часу на коригування. Довгий процес обміну документами призводить до затримок у рахунків оплаті рахунків, оскільки використання паперових документів потребує додаткового часу на обробку, що впливає на робочі процеси. [2]

Отже, для максимально повного використання резервів зростання продуктивності праці на підприємствах розробляються програми управління продуктивністю. У цих програмах визначаються різновиди резервів, конкретні терміни та заходи для їх виявлення і реалізації. Плануються витрати на ці заходи та очікуваний економічний ефект від їх впровадження, призначаються відповідальні виконавці. Також у програмах розробляються системи мотивації працівників для досягнення запланованого рівня продуктивності. Цифрові технології стають ключовим інструментом для досягнення високої продуктивності в умовах сучасного бізнесу. За допомогою аналітичних інструментів, хмарних технологій та Інтернету речей досягається точне вимірювання та оцінка рівня продуктивності, а також пошук та аналіз резервів для підвищення ефективності працівників. Це не лише сприяє збільшенню продуктивності, але й стимулює інноваційність, креативність та швидкість вирішення завдань.

Список використаних джерел:

1. Сергійчук С.І. Впровадження механізму управління продуктивністю праці на промислових підприємствах. *Наукове фахове видання України «Ефективна економіка»*. 2017. №6.
URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6286>
2. Цифровізація, ВПП і ЕДО: де зв'язок? URL:
<https://youcontrol.com.ua/articles/tsyfrovizatsiia,-vvp-i-edo-de-zviazok/>

ХАКЕРСЬКИЙ УДАР: КИЇВСТАР ТА ЦИФРОВА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ ПІД АТАКОЮ

*Шалошвілі Карина Тамазівна
студентка 1 курсу групи ЕПД-11
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Посилення європейського та міжнародного впливу на процес цифрової трансформації в Україні є ознакою необхідності формування єдиного цифрового ринку з Європейським союзом, а також структури для зближення українського цифрового сектору з Європейським цифровим сектором, а також цифрової трансформації в умовах війни. Цифровий розвиток характеризується пріоритетами внутрішньої політики. Враховуючи, що відповідна правова база для цифрового розвитку впливає на масштаби та темпи цифрової трансформації в країні, охарактеризовано впровадження та застосування цифрових технологій,

нормативно-правову підтримку цифрового розвитку та цифрової трансформації в Україні.[1]

Ще до початку масованого російського вторгнення життєво важлива інфраструктура України зазнала масованих хакерських атак. У той час деякі експерти назвали це «дзвіночком», що вказує на готовність до військової атаки.[2]

Але в перші тижні після масованої атаки, на подив спостерігачів, країна змогла підтримувати стабільну роботу систем зв'язку, банківської справи та енергетики.[2]

Ця стабільність під час війни стала розглядатися як само собою зрозуміле, і побоювання з приводу інфраструктури відновилися тільки в кінці 2022 року, але це було пов'язано з масованими обстрілами енергетичних об'єктів.[2]

І про небезпеку цифрових технологій для країни, схоже, забули. Як в Україні, так і за кордоном українці пишаються рівнем цифровізації свого життя - від покупки кави до тривожних карток в додатку, від отримання посилок до соціальних виплат.[2]

Першою жертвою нової масованої хакерської атаки став ПрАТ «Київстар», найбільший телекомунікаційний оператор і один з найбільших платників податків країни.1 у 2023 році кількість абонентів ПрАТ «Київстар» трохи зменшилася, але вона як і раніше величезна, вона перевищує 2400 тисяч. Для порівняння, у 2-го за величиною оператора Vodafone-Україна близько 1500 мільйонів абонентів.[2]

Генеральний директор ПрАТ «Київстар» Олександр Комаров заявив, що ІТ-інфраструктура була частково зруйнована в результаті хакерської атаки на інтелектуальну інфраструктуру компанії.[3]

За його словами, мета цієї атаки - максимально зруйнувати ІТ-інфраструктуру оператора. Зокрема, збій в роботі мобільного оператора вплинув на роботу деяких терміналів і банкоматів в ПриватБанку, але не всієї мережі.[3]

Олег Серга, представник Приватбанку, повідомив, що всі банки, банкомати і деякі POS-термінали працюють з мобільними картами. Водночас у банкоматній мережі Приватбанку максимальний відсоток банкоматів, які використовують послугу ПрАТ «Київстар», становить до 5%. Про збої через атаки на "Київстар" також повідомили в Ощадбанку.[3]

Служба безпеки України порушила кримінальну справу за фактом кібератаки на ПрАТ «Київстар». Проведення було відкрито за 8 статтями Кримінального кодексу України.[3]

Отже, трансформація ПрАТ «Київстар» спрямована на вдосконалення мережі та покращення якості послуг. Ініціативи компанії сприяють впровадженню новітніх технологій, що сприяють підвищенню ефективності та задоволеності клієнтів, навіть під час війни та хакерських атак російської федерації. ПрАТ «Київстар» - мережа «гігант» в Україні, яка вистояла та продовжує свою роботу.

Список використаних джерел:

1. Кужда Т., Луциків І. ВВС News Україна. Дослідження стану та перспектив цифрового розвитку в Україні. *Galician economic journal*. 2022. No 5–6 (78–79). URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06 (дата звернення 12.11.2023 р.)
2. Зануда А. Атака на Київстар. Які небезпеки вона несе, окрім сутності зв'язку. ВВС News Україна: веб-сайт. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cglp7kz0rjmo> (дата звернення 12.11.2023 р.)
3. Бедрак В..Атака на Київстар : що відомо про причини та наслідки збою у мережі. Факти – ICTV: веб-сайт. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20231212-ataka-na-kyuivstar-shho-vidomo-pro-prychyny-ta-naslidky-zboyu-u-merezhi/> (дата звернення 12.11.2023 р.)

MODERN METHODS OF EVALUATING ORGANIZATIONAL STRUCTURES OF MANAGEMENT IN A CHANGING ENVIRONMENT

*Alisa Olehivna Shuvalova, group MN-22-M
Amelnytska O. V.,
Ph.D. in Economics, Associate Professor
Azov State Technical University*

The analysis of the organizational management structure (OMS) of the enterprise is extremely important, as it allows you to review the existing functions and organization of management in order to create prerequisites for qualitative changes in the development of the enterprise. In this aspect, the problem arises of determining the characteristics of the management organization through a system of certain indicator indicators, which will testify to the optimality of the organizational structure of the enterprise's management and allow to identify the state of the management organization and develop measures for its improvement. Many scientists, in particular Kopytova I. , Dudkalo G. [1] and Melnyk M.

The organizational structure of management in the management system is constantly changing under the influence of factors of the internal and external environment, as well as the results of the enterprise's production and economic activity. Analysis and assessment of existing organizational management structures with the aim of their improvement are permanent.

There are several methods of analysis and evaluation of the organizational structure of management: expert, analogies, structuring goals and tasks, organizational modeling, structural-evolutionary comparisons (see Fig. 1).

Expert method. The essence of the expert method, which I. M. Prudnikov [2], consists in the preliminary study of the current management structure, the identification of shortcomings and characteristic features, and the subsequent comparison of the actual values of the relevant indicators with the normative (planned) ones. For this, a

diagnostic study of the management system is conducted in order to compare the actual values of the relevant indicators with the normative (planned) ones.

Figure 1 - Methods of evaluating organizational management structures

The method of analogies. It involves the use of organizational structures and forms of management that have proven themselves at other enterprises. Most often, this method is used for enterprises similar in size, types of products, type of production, complexity of products, etc. The method of analogies involves the development and application of standard instructions, standard management structures, control standards, management functions, calculation formulas for determining the required number of managerial employees.

Method of structuring goals and tasks. It is aimed at considering the organization as a multi-purpose system, as well as at structuring the goals and tasks of the organization according to certain characteristics, which are taken as a basis for determining the types of activities, functions and composition of managerial work. The grouping of management tasks makes it possible to form structural subdivisions and orient their activities towards achieving a specific production and economic goal.

Organizational modeling methods. They are based on the use of formal indicators of the management system and the creation of appropriate models. An effective approach is based on the decomposition of the information process related to managerial work. At the same time, they determine the places that need management influence, establish the periodicity and order of influence, the composition and volume of information, the necessary technical means, etc. Methods that use parametric dependencies of the object and the subject of management belong to organizational modeling.

The method of structural evolutionary comparisons. It is based on the following provisions: the need to evaluate the organizational structure of management in the process of its development (taking into account changes, improvements, clarifications, etc.); the need for comprehensive application during the evaluation of the organizational structure of management of all methods - expert, comparisons and analogies, structuring of tasks and goals, etc.; construction of a comparative model of the organizational structure based on the assessment of the correspondence of the

functions, duties and powers of the officials to the production and economic goals of the enterprise, as well as on the basis of expectations (forecasting) of changes in goals, assessment of the correspondence of the functions, responsibilities and powers of the officials to the production and economic goals of the enterprise. tasks and results of production and economic activity; taking into account the entire set of factors of the internal and external environments of the organization and their predicted changes when forming the results of the evaluation of the organizational structure of management.

Therefore, the assessment of organizational management structures should be based on an approach that ensures the comprehensive use of methods and takes into account various factors of the internal and external environments in the conditions of development.

Assessment of the level of development of the organizational structure is a necessary stage of substantiating decisions regarding the implementation of changes in the management of the enterprise, necessary for the successful implementation of its strategy, which allows to substantiate the process of implementation of strategic changes. and put on a scientific basis. The most complete and stable achievement of strategic goals is a determining criterion for a high level of development of the organizational structure.

REFERENCES

1. Дудкало Г. О. Аналіз методів оцінки ефективності управління підприємством. *Електронне наукове видання «Ефективна економіка»*. 2012. № 3.
2. Прудникова І. М. Технологія діагностики якості організаційних структур управління підприємством. *Вісник Донецької національної Стратегії економічного розвитку України. НУІТ імені Михайла Туган-Барановського*. Сер.: Економічні науки. 2013 р. № 36 (2015).

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Ющенко Анастасія Юріївна, ЕПД-41
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник:
Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Управління персоналом - це процес планування, організації, мотивації та контролю людських ресурсів організації. Воно спрямоване на забезпечення ефективного використання людського потенціалу для досягнення цілей організації.

Цифрова економіка змінює способи управління, створює нові можливості та виклики для управління персоналом. З одного боку, цифрові технології дозволяють підприємствам підвищити ефективність, продуктивність і конкурентоспроможність. З іншого боку, вони також створюють ряд проблем, які підприємствам необхідно вирішувати.

Тож варто розглянути основні проблеми управління персоналом в цифровій економіці [1;2;2]:

Зростання вимог до цифрових навичок. Цифрові технології використовуються в усіх аспектах діяльності підприємств, тому працівники повинні мати необхідні цифрові навички. Це включає вміння використовувати комп'ютери, програмне забезпечення, Інтернет і соціальні мережі. Нестача цифрових навичок у працівників може призвести до зниження продуктивності праці, погіршення якості роботи та навіть до втрати конкурентоспроможності підприємства.

Нестача кваліфікованих кадрів. Цифрова економіка вимагає кваліфікованих працівників з цифровими навичками. Однак, в багатьох країнах існує нестача таких працівників. Це може призвести до зростання витрат на найм і відбір персоналу, а також до зниження конкурентоспроможності підприємств.

Зміна вимог до мислення і поведінки. Цифрові технології вимагають від працівників гнучкості, креативності і здатності до вирішення проблем. Це означає, що працівники повинні бути здатні швидко навчатися новому, адаптуватися до змін і знаходити нові рішення проблем. Нездатність працівників до адаптації до цифрових технологій може призвести до їх звільнення.

Безпека даних. Цифрові технології обробляють великі обсяги даних, що створює ризик витоку даних і інших проблем безпеки. Недотримання вимог безпеки даних може призвести до фінансових втрат, шкоди репутації та навіть до кримінального переслідування.

Соціальні зміни. Цифрова економіка змінює суспільство, і ці зміни також впливають на управління персоналом. Наприклад, зростає популярність дистанційної роботи, що вимагає від підприємств розробки нових політик і процедур.

Зміна ролі працівників. Цифрові технології дозволяють працівникам автоматизувати деякі завдання, що звільняє час для творчих і інтелектуальних завдань. Це означає, що працівники повинні бути здатні приймати рішення, вирішувати проблеми і творчо підходити до своєї роботи. Нездатність працівників до виконання нових ролей може призвести до їх демотивації та зниження продуктивності праці.

Вирішення проблем управління персоналом в цифровій економіці є складним завданням, яке вимагає від підприємств постійного уваги і зусиль. Однак, підприємства, які успішно впроваджують нові підходи до управління персоналом, зможуть отримати конкурентні переваги та забезпечити свій успіх у довгостроковій перспективі.

Ось деякі конкретні заходи, які підприємства можуть вжити для вирішення проблем управління персоналом в цифровій економіці:

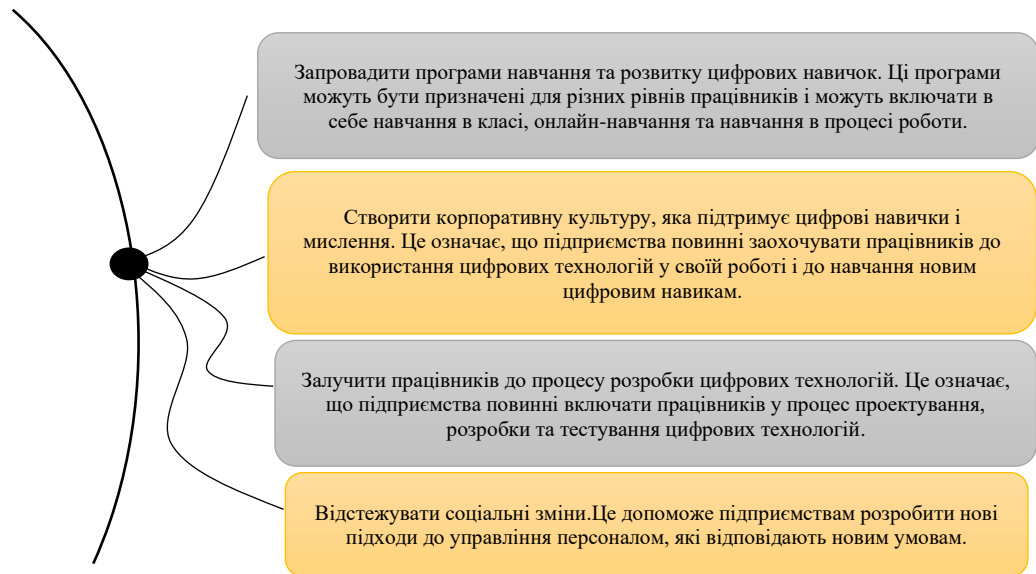

Рисунок 1. Заходи для поліпшення управління персоналом в цифровій економіці

Джерело: сформовано автором

Підсумовуючи все вищесказане, може впевнено сказати, що управління персоналом в цифровій економіці є складним завданням, яке вимагає постійного уваги і зусиль. Однак, підприємства, які успішно впроваджують систему управління персоналом, зможуть залучити і утримати кваліфікованих працівників, які необхідні для їх успіху в цифровій економіці.

Список використаних джерел:

1. Концепція АППАУ «Національна стратегія Індустрії 4.0». https://www.industry4ukraine.net/#brave_open_popup_2489
2. Створення інноваційних екосистем на базі ВНЗ, аналітичний звіт, АППАУ, 2017 <https://appau.org.ua/>
3. Сайт Національного агентства з питань зайнятості <https://www.dcz.gov.ua/>

СЕКЦІЯ 4.
НАПРЯМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

**ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА
СУСПІЛЬСТВО**

*Белай Ілля Володимирович,
Студент 1 курсу, групи ЕПД-11
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Сучасні інформаційні технології все більше орієнтуються на застосування електронних засобів, таких як комп'ютери, смартфони та планшети. Це призвело до зниження популярності друкованих видань, таких як газети, журнали та книги. Деякі експерти вважають, що через 30 років друкарські видання можуть повністю зникнути з прилавків. З одного боку, це має ряд переваг. Електронні ресурси менш шкідливі для навколишнього середовища, оскільки для їх виробництва не потрібно використовувати папір і фарбу. Крім того, електронні ресурси дозволяють зберігати велику кількість інформації в компактному вигляді. З іншого боку, розвиток інформаційних технологій має і негативні наслідки. Люди стають все більш залежними від техніки. Деякі люди навіть не уявляють собі, як жити без свого мобільного телефону. Крім того, зростає кількість людей, які проводять свій час в соціальних мережах. Живе спілкування замінюється он-лайн спілкуванням, а жести і міміка - смайликами. Це може мати негативні наслідки для суспільства. Люди стають більш ізольованими один від одного. Вони менше спілкуються вживу, а більше - в он-лайн режимі. Це може призвести до проблем з психічним здоров'ям, а також до зростання соціальної нерівності [1].

Технології також змінили спосіб, яким люди працюють. Вже наприкінці 20 люди починають працювати віддалено, використовуючи Інтернет для зв'язку зі своїми колегами та клієнтами. Це дозволило людям жити та працювати в різних місцях, що створило нові можливості для кар'єри. Також в цих роках Інтернет став основним джерелом музики, фільмів та інших видів розваг. Це дозволило людям отримувати доступ до розваг з усього світу, не виходячи з дому. Окрім цього у людей з'явилась можливість отримувати доступ до інформації та спілкуватися один з одним, що зробило їх більш інформованими та залученими громадянами тому інформаційний простір став більш прозорим та інформативним. [2]

Інформаційно-комунікаційні технології мають широкий спектр позитивних впливів на суспільство, але вони також можуть мати негативні наслідки. Одним з деякі поширених негативних факторів впливу є можливість

стати залежним від перебування в інфо-просторі та відання переваги перебування в цьому просторі ніж реальному світі. Це може призвести до проблем зі здоров'ям, таких як зневоднення, порушення сну та проблеми зі зором.

Також важливим аспектом є використання інформації для поширення пропаганди та дезінформації. Це призводить до погіршення якості інформації, поширення вигаданих новин та підриву суспільної довіри. Прикладом цього може слугувати гігантська кількість дезінформації щодо повномасштабного наступу в 2022 році, коли більшість російських громадян стали вірити не правдивій інформації та підтримувати це вторгнення. [3]

Ось чому інформаційно-комунікаційні технології є потужним інструментом, який може бути використаний на благо або на шкоду суспільству. Важливо усвідомлювати позитивні та негативні впливи, щоб використовувати їх відповідально та безпечно.

Список використаних джерел:

1. Негативний вплив сучасного інформаційного простору на психічне та фізичне здоров'я дитини. *Запорізька школа-інтернат "Козацький лицей"* URL: <http://inter4.zp.ua/parent/view/vpliv-informacijnih-tehnologij-na-zdorov-ya-ditini> (дата звернення: 05.11.2023 рік)

2. Ряховська Ю.Ю. Зарубіжний досвід державного впливу на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 5, URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1379> (дата звернення: 10.11.2023 рік)

3. Негативний вплив інформаційної пропаганди іноземних та вітчизняних засобів масової інформації. *Офіційний веб-портал Павлоградської районної державної адміністрації 2012 - 2023 рік*. URL: <http://www.rda.dp.ua/?p=16124> (дата звернення: 01.12.2023 рік)

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ НАВИЧОК У ПЕРІОД ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Биваліна Анастасія Володимірівна, ЕП-20

Науковий керівник

Потанова Наталія Миколаївна

к.е.н., доцент

доцент кафедри економіки підприємств

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку населення у всьому світі все більше поглинається у сферу цифрових технологій: онлайн-замовлення, онлайн-послуги, відеозв'язок, пошук у Інтернеті – все це стає невід'ємною частиною людського життя. Підприємства мають забезпечувати ці потреби сучасного етапу та не відставати від прогресу, що змушує їх впроваджувати у свою діяльність новітні програми та технології. Але для того, щоб бути

ефективним та конкурентоспроможним в епоху цифрової економіки, підприємствам необхідний персонал, який буде володіти достатнім рівнем цифрових навичок.

Цифрові навички стають однією з найважливіших потреб у період цифровізації. Їх рівень поділяється на чотири сфери: інформаційні навички, комунікаційні навички, навички розв'язання життєвих проблем та навички створення цифрового контенту. Існує чимало професій, які вимагають достатній рівень знань у певних цифрових технологіях: SMM-спеціаліст, бізнес-аналітик, веб-дизайнер, Back-end-розробник та багато інших. Робітникам потрібно регулярно оновлювати та здобувати знання у цій технологічній сфері, для того щоб бути постійно ефективним та працездатним і мати можливості для розвитку ефективної кар'єри.

У період з 13 жовтня по 7 листопада 2023 р. на платформі Дія.Освіта було проведено дослідження стану цифрових навичок населення України [1]. За його даними було виявлено, що 40,4% дорослого населення України (18-70 років) має рівень цифрових навичок нижче базового. Серед них у 7,2% населення відсутні знання у всіх сферах цифрових навичок. Лише 38% населення мають рівень «вище середнього». Порівняно з 2019 р. показник володіння цифровими навичками загалом у дорослого населення має зростання з 84,9% до 92,8%, тобто на 7,9%. Дослідження показало, що незважаючи на приріст показників володіння населення цифровими навичками, рівень цифрової грамотності населення залишається невисоким і потребує суттєвого підвищення. Найкращі показники мають молоді люди, найгірші – люди в віці 60-70 років. У віковій категорії 18-29 років не володіють цифровими навичками 2,1% населення, у категорії 60-70 років – 17,4%. Навпаки, в тих же вікових категоріях показники володіння цифровими навичками на рівні вище базового складають 65,4% та 12,09%.

Рівень цифрових навичок також прямо залежить від рівня освіти. Так, доля населення без фахової освіти, що не володіє цифровими навичками, складає 13,3%. Доля населення з вищою освітою (незакінченою вищою) або з науковим ступенем, що не володіє цифровими навичками, складає тільки 3,6%. Навпаки, доля населення с рівнем цифрових навичок вище середнього рівня в тих же цільових групах складає 21,1% та 54,5% відповідно.

Також у дослідженні було виявлено залежність рівня доходу від рівня володіння цифровими навичками. Так, у населення, що має дохід нижче середнього рівня, рівень навичок нижче базового складає 46,6%. У населення, що має середній рівень доходу, рівень навичок нижче базового складає 29,9%, а у населення, що має дохід яких вище середнього, рівень навичок нижче базового складає лише 14,7%. Повністю відсутні цифрові навички у населення с доходом нижче середнього. У населення з середнім рівнем доходу цифрові навички відсутні тільки у 4,1%. Доля населення з доходом вище середнього, що не має цифрових навичок, складає 3,3%. Це підтверджує, що чим більше рівень володіння цифровими навичками, тим більше дохід.

Щоб перевірити свій рівень цифрових навичок, можна знайти у інтернеті тести на цю тему. Наприклад, існує IT Fitness Test [2], який пропонує

безкоштовно пройти тест на цифрову грамотність. Також пройти подібний тест можна на платформі Дія.Освіта [3]. На цьому сайті є окремі тести для перевірки цифрових знань вчителів, держслужбовців, медичних громадян та решти громадян. Після проходження тесту учасник отримає електронний сертифікат, який може допомогти йому у подальшому працевлаштуванні.

Підвищити або ж придбати нові знання у сфері цифрових технологій можна різними способами: курси, онлайн-уроки, відео на Youtube, текстові документи, вебінари та інше. Існує багато сайтів, які можуть запропонувати придбати знання у сфері цифрових технологій. Наприклад, такі як: Дія.Освіта, ІТЕА, Mate Academy, Hillel, Lemon School та багато інших.

Список використаних джерел

1. Дія. Освіта – Дослідження. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/research>
2. IT Fitness Test. URL: <https://itfitness.eu/uk/storinky/perevir-sebe/#:~:text=IT%20Fitness%20Test%20%E2%80%93%D1%86%D0%B5%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD,%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%88%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D1%83%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96>
3. Дія. Освіта – Тести. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/tests>

ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ В РІЗНІ ГАЛУЗІ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Вакула Катерина Євгенівна, ЕП-20

Науковий керівник

Потапова Наталія Миколаївна

к.е.н., доцент

доцент кафедри економіки підприємств

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Інтеграція цифрових рішень є ключовим фактором для соціально-економічного розвитку України, сприяючи створенню інноваційного та конкурентоспроможного середовища [1]. Компанії вже активно впроваджують цифрові рішення задля цифрової трансформації бізнес-моделей та залучення нових можливостей. Інтеграція цифрових систем дозволяє ефективно керувати людськими, фінансовими та матеріальними ресурсами. Новітні технології допомагають малим та середнім підприємствам підвищити їхню конкурентоспроможність та ринковий потенціал. Компанії, які успішно інтегрують цифрові технології, збільшують інтерес інвесторів та можливості привернення капіталу. Розширення доступу до цифрових технологій сприяє зростанню ефективності у всіх сферах економіки.

Прикладами вдалого інтегрування цифрових рішень в різні галузі сучасної економіки можуть слугувати наступні випадки. Цифрові технології в сфері фінансів сприяють розвитку безготівкових платежів та фінансової інклюзії. Впровадження блокчейн-технологій сприяє забезпеченню прозорості та безпеки в різних галузях [2]. Застосування штучного інтелекту в економіці дозволяє прогнозувати та управляти ризиками. Цифрові рішення в сфері охорони здоров'я спрощують доступ до медичних послуг та покращують діагностику. Єдині цифрові платформи сприяють взаємодії різних секторів економіки для досягнення ефективної взаємодії між різними галузями та полегшення обміну [3]. Цифрові технології в освіті допомагають створити інтерактивне та доступне навчання для всіх. Цифрові інструменти у сільському господарстві сприяють оптимізації виробництва та підвищенню врожаю. Інтеграція цифрових рішень у будівельній сфері забезпечує ефективніше управління проектами та зниження витрат. Використання віртуальної реальності у туризмі та гостинності покращує маркетинг та обслуговування клієнтів. Розвиток цифрового маркетингу сприяє підвищенню обсягів продажів та рекламної ефективності. Інтеграція штучного інтелекту в роздрібну торгівлю стимулює розуміння покупців та персоналізовані пропозиції. Цифрові інструменти в галузі культури та мистецтва дозволяють розширити аудиторію. Використання цифрових технологій у виробництві харчових продуктів покращує якість та безпеку продукції. Розробка цифрових платформ для взаємодії уряду та громадян спрощує надання адміністративних послуг. Інтеграція цифрових систем у сфері логістики забезпечує точність та швидкість доставки товарів. Впровадження цифрових технологій у системи управління відходами покращує екологічну стійкість міст. Інтеграція цифрових систем у системи освітлення та енергозабезпечення міст забезпечує енергоефективність та безпеку. Розробка цифрових інструментів для митного контролю допомагає запобігати контрабанді та забезпечує безпеку кордонів. Інтеграція цифрових рішень у системи безпеки підприємств підвищує захищеність від кіберзагроз та фізичних ризиків [4]. Цифрові технології в сфері соціальних послуг полегшують доступ та надання допомоги громадянам, що потребують підтримки.

Отже, перспективами інтеграції цифрових рішень в різні галузі економіки України є загальне підвищення ефективності, створення інноваційного середовища та поліпшення якості життя громадян [5]. Цифрові технології сприяють створенню інновацій, нових продуктів та послуг, а також стимулюють появу стартапів. Інтеграція цифрових рішень робить економіку більш гнучкою та готовою до прийняття новаторських рішень. Це також дозволяє збільшити прозорість у веденні бізнесу, покращити аналіз даних та приймати обґрунтовані управлінські рішення, що сприяє оптимізації використання ресурсів. Цифрові технології не лише оптимізують бізнес-процеси, але й впливають на якість життя населення, забезпечуючи доступність освіти та охорони здоров'я. Крім того, інтеграція цифрових рішень сприяє зменшенню екологічного впливу та створенню нових можливостей для розвитку експортних ринків. Україна, приділяючи увагу цифровій трансформації, може не лише підтримати

економічний зріст, але й забезпечити сталу та інклюзивну модель розвитку, що відобразатиме сучасні тенденції глобального ринку.

Список використаних джерел

1. Саух І. В. Цифрова економіка України: сучасний стан, тенденції, проблеми розвитку [Електронний ресурс] / І. В. Саух, В. В. Шиманська, Т. В. Момонт // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2019. - № 1. - С. 230-236. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2019_1_43

2. Галан Н. І. Інтернет-технології в управлінні малим та середнім бізнесом: досвід розвинених країн та можливості його адаптації в Україні // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2007. - № 4 (20). – С. 63-68.

3. Гавриленко Н. Г. Сучасні тенденції цифровізації економіки: проблеми та перспективи розвитку / Н. Г. Гавриленко, І. О. Тарасенко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. – 2021. – № 3 (47), Т. 1. – С. 36-46.

4. Використання сучасних освітніх інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://medialiteracy.org.ua/vykorystannya-suchasnyh-osvitnih-instrumentiv-dlya-pidvyshhennya-rivnya-tsyfrovoyi-kompetentnosti-pedagoga-nush/>

5. Огляд заходів щодо цифрової трансформації та відновлення економічного розвитку України в умовах війни [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-zakhodiv-shchodotsyfrovoyi-transformatsiyi-ta-vidnovlennya>

КЛЮЧОВІ ДОСЯГНЕННЯ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНИ

*Гайвук Олександра Сергіївна,
студентка 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ).*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки.*

Наша країна має неймовірні перспективи на цифровий розвиток та трансформацію. Звісно, на даний момент, через воєнний стан в країні спостерігається сповільнений цифровий розвиток, але після перемоги з початком відновлення й стабілізації, почнуться великі зміни у цифровізації України.

Більшість економічно розвинених країн зробили ставку саме на цифровізацію. Це дозволило їм розвинути не лише економіку, а й покращити рівень якості життя у населення. Цифровізація на пряму впливає на роботу,

освіту, медицину, виробництво товарів і послуг, тощо. Вона допомагає розвинути усі сфери життя, найрізноманітнішими способами.[1]

За останні роки Україна теж не стояла на місці і покращувала свої цифрові можливості навіть під час воєнного стану. Перші етапи цифровізації включали в себе прийняття законодавчої бази для основних цифрових прав громадян, що охоплювали право на доступ до широкосмугового Інтернету і поліпшення доступності технологій для споживачів. Усім відомі додатки «Дія», «Київ Цифровий», «Helsi», «EasyWay», є чудовим прикладом цифровізації в Україні. Серед ключових досягнень у галузі цифрового розвитку визначаються такі події, як утворення Міністерства цифрової трансформації України, зростання активності в законодавчій сфері Комітету цифрової трансформації України, вдосконалення електронних систем, розвиток галузі електронних комунікацій і розширення спектру електронних публічних послуг, збільшення ініціатив у сфері цифрової освіти, а також розробка стратегії для інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу.[2]

Крім того, невід'ємною частиною розвитку цифровізації в Україні є розвиток кіберзахисту. Цифрова трансформація включає в себе надання електронних громадянських послуг, таких як електронні платежі, електронний документообіг та інші. У свою чергу, кібербезпека забезпечує захист особистих даних громадян, запобігає кіберзлочинам та надає впевненості в надійності цих послуг. У вищих навчальних закладах України активно розвиваються освітні програми з кібербезпеки, орієнтовані не лише на бакалаврський та магістерський рівні, а й на професійний рівень. Змінилось й саме ставлення до кібербезпеки, організації та підприємства звертають все більшу увагу на оборону інформації й вдосконалюють заходи по захисту кіберпростору.[3]

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко Сергій, Ілляшенко Наталія. Цифровізація як перспективний напрямок інноваційного розвитку економіки України. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи* :зб.матеріалів III міжнародної науково-практичної конференції. Київ: 2022. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/271795> (дата звернення 28.11.23)

2. Цифрові трансформації в Україні: чи відповідають вітчизняні інституційні умови зовнішнім викликам та європейському порядку денному? *Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень*. 2020. URL: http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Research_DT_PF_WG2_ua-1.pdf(дата звернення 28.11.23)

3. Трофименко Олена, Прокоп Юлія, Логінова Наталія, Задерейко Олександр. *Кібербезпека України: аналіз сучасного стану*. 2019. Захист інформації, том 21, № 3. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12213/statya_Trofymenko_Prokop_Loginova_Zadereyko_CYBERSECURITY%20OF%20UKRAINE.pdf?sequence=1&isAllowed=y(дата звернення 28.11.23)

ВАЖЛИВІСТЬ ПЛАТФОРМИ "NETFLIX" ДЛЯ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ

Грисюк Антон Романович
студент 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)
Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук., професор кафедри економіки

Цифровізація — одна з визначальних тенденцій розвитку людської цивілізації, яка формує більш інклюзивне суспільство та кращі механізми управління, розширює доступ до охорони здоров'я, освіти та банківської справи, підвищує якість та охоплення державних послуг, розширює спосіб співпраці людей, а також дає змогу скористатися більшим розмаїттям товарів за нижчими цінами. [1]

Тему цифровізації та популяризації української культури у світі розпочав директор з питань громадської політики та перспективних територій в регіоні Європи, Близького Сходу та Африки, NETFLIX Алекс Лонг.[2]

У 2023 році NETFLIX запустив український інтерфейс і керівництво вважає це надзвичайно важливим здобутком співпраці. При цьому український інтерфейс доступний сьогодні не тільки для користувачів в Україні, а й в усьому світі, що є надзвичайним кроком для компанії. NETFLIX дійсно розглядає українські фільми, серіали, документальні фільми як суттєву частину української культурної спадщини, тому продовжують щодня додавати нові фільми та серіали, дубльовані українською [2].

Компанія зосередившись на підтримки українського аудіовізуального сектору, зробила наступні речі: надали 15 тис. доларів грантів 50-ти проджект командам; 100 грантів – аудіовізуальному сектору для розвитку професійних навичок; співпрацюємо з міжнародними експертами у сфері аудіовізуального мистецтва, надаючи освітні курси для українських професіоналів під час війни [2].

Тому керівництво компанії хоче запевнити, що вони і надалі будуть працювати з Міністерством культури та інформаційної політики. NETFLIX з Україною, NETFLIX підтримує Україну в цей складний час.[2]

Отже, використання платформи «NETFLIX» для України не лише розважальне, але й стратегічно важливе. Під час війни, коли фізичний та психологічний стрес може бути величезним. «NETFLIX» надає як необхідний відпочинок та відволікання від військових осіб так і допомагає Україні в фінансовому плані. Підтримка електронних розважальних платформ стає важливою складовою для підтримки морального.

Список використаних джерел:

1. Цифровізація: переваги та шляхи подолання викликів. Разумков центр: веб-сайт. URL:<https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannia-vyklykiv> (дата звернення 4.12.2023 р.)
2. «Ми з Україною»: як Google, Netflix та WPP підтримують українську культуру та економіку. Урядовий портал: веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/my-z-ukrainoiu-iak-google-netflix-ta-wpp-pidtrymuiut-ukrainsku-kulturu-ta-ekonomiku> (дата звернення 04.12.2023 р.)

ПОЄДНАННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

*Гульченко Аліна Олександрівна
студентка 1 курсу групи ЕПД-11
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)
Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифровізація — це економіка, яка основана на нових методах генерування, обробки, збереженні, передачі даних, а також цифрових комп'ютерних технологій. Головними технологіями цифрової економіки являються великі дані, штучний інтелект, технологія блокчейн, квантові технології, робототехніка, віртуальна реальність, тощо. [1]

У 2016 році кіберзлочини посіли друге місце серед усіх злочинів, зареєстрованих у всьому світі. За даними Нацполіції, в Україні щорічно кількість зареєстрованих кіберзлочинів збільшується на 2 544 444 тис. випадків. За 2017 рік хакери викрали понад 16,7 млрд. дол. по всьому світу. Досить часто до роботи таких анонімних хакерських угруповань та викрадень даних причетні навіть окремі держави. Для користувача більш актуальним є питання збереження власних персональних даних та забезпечення свого цифрового життя. [1]

ПрАТ «Kyivstar» переказало на рахунок у Національному банку 50% від загальної суми у 300 млн. гривень, яку виділяє на відновлення цифрової інфраструктури України. Меморандум підписано на міжнародній конференції донорів України у липні 2022 року. [2]

«Телеком-інфраструктура України зазнавала суттєвих руйнувань через масштабну війну. Зокрема, лише ПрАТ «Київстар» із лютого 2022 по 11 грудня 2023 року зіткнулось із 180 тисячами різних аварійних ситуацій і змушена була проводити відновлювальні і ремонтні роботи на 7 тисячах базових станцій», — зазначав президент ПрАТ «Kyivstar» Олександр Комаров. [3]

Вранці 12 грудня ПрАТ «Kyivstar» стала мішенню потужної хакерської атаки, що стала причиною технічного збою, у результаті якого тимчасово недоступні послуги зв'язку та доступу в Інтернет. Для фіксації обставин та наслідків протиправних дій з втручання у діяльність мережі Київстару, оператор, залучив представників правоохоронних органів та спеціальних державних служб, які наразі працюють в офісі компанії. [3]

Кібератаку на ПрАТ «Kyivstar» розслідує СБУ. Одна із версій, яку наразі досліджують правоохоронці, що за цією хакерською атакою можуть стояти російські спецслужби.[3]

Таким чином, виявляється, що збій вплинув на національний роумінг, крім того пізніше у Monobank заявили про масовану DDoS-атаку. заявили про велику кількість звернень на фоні інциденту.[3]

На даний момент, Служба безпеки України відкрила кримінальне провадження за вісьмома статтями Кримінального кодексу за фактом кібератаки на ПрАТ «Kyivstar».[3]

Отже, кібербезпека та цифровізація взаємодіють, щоб забезпечити конфіденційність та безпеку даних. Кібербезпека грає ключову роль у захисті цифрових систем від атак, в той час як цифровізація визначає процес переходу до цифрових технологій для поліпшення процесів.

Список використаних джерел:

1. Ничипоренко К.В., Александрова М.В. Цифровізація. Інститут економіки промисловості НАН України, 2019. (Препринт. НАН України, Інститут економіки промисловості) URL.: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/Prezentatsiya_Margarita-szhatyiy.pdf (дата звернення(13.12.2023 р.)

2. Київстар передав 150 мільйонів на відновлення цифрової інфраструктури України. Укрінформ: веб-сайт. URL.: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3605373-kiivstar-peredav-150-miljoniv-na-vidnovlenna-cifrovoi-infrastrukturi-ukraini.html> (дата звернення 13.12.2023 р.)

3. Масштабний збій у "Київстарі": у компанії розповіли, коли відновлять зв'язок. ТСН-новини: веб-сайт. URL.: <https://tsn.ua/ukrayina/masshtabniy-zbiy-u-kiyivstari-u-kompaniyi-rozprovili-koli-vidnovlyat-zv-yazok-2470474.html> (дата звернення 13.12.2023 р.)

ЗМІНИ ТА МАЙБУТНІСТЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

*Дудова Софія Михайлівна,
студентка 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифрова трансформація у сфері освіти і науки - це комплексна робота над побудовою екосистеми цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних [1].

Сучасні системи освіти та науки мають пройти фундаментальну цифрову трансформацію та адаптуватися до глобальних тенденцій цифрового розвитку, щоб кожен міг успішно реалізувати свій потенціал. Сьогодні все більше і більше кар'єр вимагають набуття високого рівня цифрових навичок і опанування нових технологій. Цю потребу також поглибили наслідки пандемії коронавірусу COVID-19, яка загострила проблему розвитку та оволодіння технологіями в системах освіти для забезпечення права громадян на якісну освіту [2].

Тому набуття цифрових компетенцій стає базовою потребою для кожного, тому українська система освіти має забезпечити формування цифрових компетентностей здобувачів освіти, освітян і науковців та розвиток цифрової інфраструктури та електронних сервісів закладів освіти на всій території [2].

У 2006 році Європейський Союз визнав, що цифрові навички є важливими для навчання, особи протягом свого життя. Беручи це до уваги, нещодавно повідомив уряд. Прагнення до практичних методів впровадження концепцій цифрової трансформації в усіх сферах людської діяльності в Україні. Ця процедура також важлива в освіті. Все частіше освітні організації оголошують про свій план дій у напрямку цифровізації, створення цифрової освітньої організації, що свідчить про тенденцію, розширення вищої та післядипломної освіти [3].

Проблема, що розглядається, разом із відповідним рішенням зосереджена навколо операційної мети забезпечення громадян безперервним доступом до першокласних і зручних освітніх і наукових послуг, які були плавно переведені на онлайн-платформу.

Перспективами навчальних закладів щодо реалізації електронного діловодства через свій сайт надають основні аспекти, запропоновані в «Проекті концепції цифрової трансформації освіти і науки», а саме :

- Створення та впровадження Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для сприяння процесу зарахування іноземних студентів до вищих навчальних закладів України.

- Створення та оформлення цифрового робочого простору вступника на Єдиному державному веб-порталі електронних послуг «Портал Дія».

- Пропонувати варіанти дистанційного вступу для осіб з особливими обставинами

- Створення та впровадження цифрової платформи для популяризації спорту серед студентів та молодих спортсменів.

- Розробка електронних систем присвоєння наукових ступенів і звань.[2]

Впровадження цифрової економіки стало ключовим напрямком розвитку в провідних країнах світу. Україна також не залишається осторонь глобальних тенденцій, активно прагнучи до інтеграції у світове співтовариство. Наразі Україна не займає провідних позицій у світі щодо темпів цифровізації національної економіки та не використовує весь наявний потенціал для розвитку цифрової економіки [2].

Таким чином, запровадження цієї Концепції матиме благотворний вплив на забезпечення правового регулювання, яке сприятиме розвитку цифрового освітнього ландшафту. Це включає удосконалення інфраструктури, підвищення цифрових компетенцій викладачів та студентів, створення цифрових освітніх матеріалів, автоматизацію адміністративних процесів, підвищення прозорості та доступності освітніх послуг. Крім того, це підвищить ефективність використання цифрових технологій, прискорить цифрову трансформацію економіки та суспільства України та, зрештою, підвищить конкурентоспроможність країни у світовій економіці відповідно до цілей, визначених у Національній економічній стратегії [2].

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт «Міністерство освіти і науки України»
URL:<http://mon.gov.ua/ua>

2. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2021 року. URL:
<https://mon.gov.ua/ua>

3. Худавердієва В. Тенденції цифрової трансформації освіти в сучасних умовах. *Педагогічні науки та освіта*. 2022 р. Випуск XL - XLI. URL:
file:///C:/Users/vseme/Downloads/XL_XLI-103-110.pdf

НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННІЙ МЕДИЦИНІ «E-HEALTH» В УКРАЇНІ

*Євтушков Олександр Сергійович,
студент 1 курсу групи ЕПД-11,*

*Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)*

Науковий керівник:

*Хаврова Катерина Сергіївна
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифрова трансформація в Україні також охопила галузь медицини. Введення інформаційних технологій у медичну сферу дозволяє забезпечити ефективність та зручність надання медичних послуг.

Система електронної охорони здоров'я (e-Health) – це зручний сервіс для лікарів, пацієнтів та органів системи охорони здоров'я, який допомагає ефективно надавати та отримувати необхідні медичні послуги. [1]

Вплив «E-Health» на покращення ефективності державного управління в контексті цифрової трансформації є значним. E-Health полегшує життя лікарів та медичних працівників, оскільки дозволяє швидко та без зайвої паперової роботи створювати медичні висновки, рецепти, направлення, отримати доступ до історії хвороби пацієнтів. [1]

Для пацієнтів це зручні електронні сервіси для швидкого доступу до своїх лікарів і власної медичної інформації. [1]

Для держави електронна система охорони здоров'я допомагає збирати необхідну інформацію для раціонального розподілу грошей на медицину. [1]

Електронна система охорони здоров'я — двокомпонентна система, в якій користувач через МІС взаємодіє з центральною базою даних. [2]

ЕСОЗ складається з:

Центральної бази даних (ЦБД) — інформаційно-телекомунікаційна система, яка містить передбачені законодавством реєстри, програмні модулі, інформаційну систему НСЗУ, в частині, необхідній для реалізації державних фінансових гарантій та ін. [2]

МІС (електронна медична інформаційна система) — інформаційно-телекомунікаційна система, яка дає змогу автоматизувати роботу суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я, створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі, зокрема з центральною базою даних (у разі підключення).[2]

Паперовий документообіг залишився в минулому. Електронний документообіг — сучасна законна альтернатива паперовим документам. Впровадження такої системи дозволить: [3]

Поступово позбавитись паперового документообігу;

Зменшити адміністративне навантаження на лікарів;

Зберігати повну медичну інформацію пацієнтів в рамках однієї системи;

Створити нові можливості для бізнесу в медичній сфері;

Систематизувати інформацію про лікарів, медичні заклади, їх ефективність та кваліфікацію;

Залишати пацієнтам свої відгуки та рекомендації щодо лікарів та медичних закладів; [3]

Рекомендації щодо вдосконалення та розвитку системи e-Health в Україні:

Створити підсистем ЕСОЗ на регіональному рівні для взаємодії та обміну інформацією між закладами охорони здоров'я, тісно пов'язаними між собою в рамках окремих адміністративно-територіальних одиниць, та профільними підрозділами регіональних органів влади. [4]

Посилити вимоги до розробників МІС в контексті контролю якості програмного забезпечення, системи введення (контролю правильності введення) даних та захисту даних. [4]

Впровадити систему регулярного обміну досвідом щодо використання електронних систем охорони здоров'я між українськими та європейськими медичними установами. [4]

Збільшити частку фінансування технічної підтримки електронних систем охорони здоров'я в структурі державного бюджету на подальшому етапі його розвитку. [4]

Загалом, цифрова трансформація в медицині України допомагає зробити послуги більш доступними, ефективними та точними. Вона займає важливе місце в розвитку української медицини, забезпечуючи використання передових технологій для поліпшення здоров'я населення.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт «Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини» URL: https://amer.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/e-Health-e-booklet_Ukraine.pdf (Дата звернення 13.12.2023)

2. Офіційний сайт «Електронна система охорони здоров'я» URL:<https://ehealth.gov.ua/> (Дата звернення 13.12.2023)

3. Офіційний сайт «Асоціація “IT-Ukraine”» URL: <https://itukraine.org.ua/proekt-ehealth-koli-papero-vi-medkartki-vidijdut-u-minule/> (Дата звернення 13.12.2023)

4. Офіційний сайт «Громадський простір» URL: <https://www.prostir.ua/?news=e-health-v-ukrajini-scho-tse-i-yak-pratsyuje> (Дата звернення 13.12.2023)

ЦИФРОВА КУЛЬТУРА ВІЙНИ

*Керечанин Ксенія Олександрівна ЕПД-41
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)
Науковий керівник
Федоренко Олег Сергійович
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки*

Умови війни впливають на розвиток цифрових медіа, які можуть використовуватись як засіб передачі інформації або пропаганди та дезінформації. Надзвичайно важливим аспектом використання цифрових медіа в умовах війни є цифрова культура та грамотність, а також захист персональних даних та конфіденційної інформації.

Цифрова культура стає важливим засобом комунікації та вираження своїх поглядів в умовах війни. Проте, збільшується ризик використання цифрової культури як засобу пропаганди та маніпуляції масами.

Інтернет-активісти використовують цифрові ресурси для організації різних акцій, збору коштів та допомоги вразливим групам населення в умовах війни. Анонімність та шифрування допомагають їм захистити свої дані.

Умови війни висувають виклики до цифрової безпеки, оскільки кібератаки можуть мати серйозні наслідки для національної безпеки загалом. Ефективні методи захисту від кібератак та навчання базових методів захисту від хакерів можуть допомогти зберегти цифрову безпеку населення.

Цифрові технології стають все більш важливими в умовах війни, проте для їх використання необхідно розробити міжнародні стандарти та правила, щоб уникнути надмірного застосування та зменшити ризик для мирного населення.

Цифрові медіа та культура можуть допомогти зберегти пам'ять про війну та її наслідки, проте їх використання має дотримуватися етичних норм, поважати права тих, хто зазнав військових дій, та уникати використання війни як засобу пропаганди чи політичних маніпуляцій.

Цифрові медіа є важливим інструментом для військових, оскільки вони дозволяють отримувати необхідну й актуальну інформацію. Завдяки цифровим медіа можна забезпечити ефективну комунікацію між різними підрозділами військових в умовах війни, що дозволяє швидко передавати інформацію про ворожі дії та координати їх розташування.

Використання віртуальної реальності дозволяє військовим підготуватися до бойових дій без реального ризику для життя та здоров'я. Адже вона надає можливість військовим набутися необхідних навичок та досвіду через створення симуляції бойових дій.

Застосування штучного інтелекту допомагає автоматизувати процеси, пов'язані з безпекою військових, виявляти загрози та надавати рекомендації щодо подальших дій.

Кібернетичні технології дозволяють військовим проводити ефективну боротьбу з ворожою армією в кіберпросторі та забезпечувати безпеку військових даних та комунікацій.

Розвиток цифрових медіа є невід'ємною складовою сучасних військових операцій, дозволяючи військовим оперативно отримувати інформацію, забезпечувати ефективну комунікацію та підвищувати безпеку військових.

Інформаційна грамотність змінює правила гри в війну, перетворюючи її в систему зв'язаних з Інтернетом налаштувань. Цифрова культура війни включає в себе поняття доступу до даних, процесів автоматизації та створення аналітичних моделей для аналізу ситуації. Окрім цього, аналітичні моделі дозволяють прогнозувати можливі варіанти подій та планувати відповідні стратегії дій, що може значно збільшити шанси на успіх. Отже, цифрова культура війни є дуже важливою для сучасної військової стратегії та вимагає від користувачів засобів масової інформації високого рівня інформаційної грамотності.

Список використаних джерел:

1. Shapovalova, N. (2018). "The Myth of the Ukrainian Cyber Warrior: Assessing the Threat and Reality of Cyber War in Ukraine." *Journal of Slavic Military Studies*, 31(1), 1-19.
2. Strikha, M., & Shklyar, V. (2017). "Cybersecurity in Ukraine: Challenges and Opportunities." In *Cybersecurity: Emerging Issues, Strategies, and Challenges* (pp. 161-173). Springer International Publishing.
3. Stanyk, S. (2019). "Information and Cyber Security in Ukraine: Current Status, Developments, and Threats." In *Cybersecurity – Trends, Issues, and Challenges* (pp. 91-108). Springer International Publishing.
4. Paly, D. (2022). "Military and Political Aspects of Information Operations and Psychological Warfare in the Russian-Ukrainian Conflict." *Journal of Strategic Security*, 10(1), 52-67.

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

*Кокарева Ангеліна Сергіївна, ЕП-20
Науковий керівник*

*Потапова Наталія Миколаївна
к.е.н., доцент*

*доцент кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»*

Цифрова трансформація є об'єктивною вимогою часу як конкретна можливість скоротити відстань між людьми та державою. Успішність та терміни впровадження цифровізації залежать одночасно від багатьох факторів. Проте найбільш важливими у тому числі є вивчення технічних можливостей і запитів у громадах, стратегічне планування, цифрова освіта та наявність професійних цифрових лідерів на місцях, мотивація до освіти та розвитку через якісну комунікацію історій успіху.

Цифрова трансформація в Україні стрімко розвивається з акцентом на використання технологічних досягнень для зміни різних галузей з детальним аналізом поточного напрямку та майбутніми перспективами цифрової трансформації в Україні. Для її подальшого розвитку потрібно визначити ключові фактори та загальний вплив цифровізації на різні галузі [1].

Перш за все потрібно оцінити поточний стан цифрової трансформації в Україні, виділяючи ініціативи та стратегії, які застосовують державні органи, бізнес та освітні установи. Він включає впровадження нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн тощо. Вони активно впроваджуються в сфері економіки, в тому числі у розвиток електронної комерції, фінансових технологій та цифрового банкінгу. Далі має бути проаналізований вплив цифрових інновацій на підприємництво, підтримку стартапів та створення ефективних

механізмів для цифрової трансформації малих та середніх підприємств. У контексті освіти необхідно дослідити інтеграцію цифрових технологій у навчальні програми, розвиток електронних освітніх ресурсів та платформ для дистанційного навчання. Особливої уваги потребує формування цифрових компетентностей серед учнів та підготовка кадрів для індустрії [2].

Окремий аспект становить розгляд впливу цифрової трансформації на систему охорони здоров'я. Необхідно проаналізувати електронні медичні записи, телемедицину та застосування штучного інтелекту в діагностиці та лікуванні. Має бути висвітлена роль цифрових інновацій у підвищенні доступності та якості медичних послуг. Також, невід'ємною частиною подальшого розвитку цифровізації є розгляд впливу цифрової трансформації на екологію та сталий розвиток. Має бути визначено особливості використання технологій для моніторингу екологічних показників, впровадження "зелених" технологій та зменшення вуглецевого сліду.

Після цього потрібно проаналізувати виклики, з якими стикаються учасники цього трансформаційного процесу. Необхідно визначити фактори, такі як обмеження інфраструктури, проблеми кібербезпеки та брак цифрових навичок. Ці фактори розглядаються з метою розуміння перешкод. Також мають бути розглянуті потенційні рішення та стратегії щодо усунення цих недоліків для без проблемної інтеграції цифрових технологій.

Далі потрібно прогнозувати майбутні перспективи цифрової трансформації в Україні. Це позначає очікувані тенденції, інновації та зміни, які формуватимуть цифровий простір країни у наступні роки. Особлива увага має бути приділена ролі міжнародного співробітництва та еволюції соціально-економічних динаміків, що впливають на траєкторію цифровізації.

Список використаних джерел

1. Пасмор Ю. В. Сучасні проблеми цифровізації в інноваційному суспільстві / Ю. В. Пасмор // Стратегії розвитку Харківської області на період 2021–2027 років: зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу, 23 січня 2020 року– Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. – С. 78–84.

2. Котелевець Д.О. Тенденції розвитку цифрової економіки України [Електронний ресурс] / Д. О. Котелевець // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. – 2022. – № 5. – Режим доступу: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-5-03-01>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Кусова Діана Максимівна, ЕПДМ-61
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій (м.Київ)*

*Науковий керівник
Голобородько Альона Юріївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Воєнно-політичний конфлікт в Україні призвів до формуванню кадрового голоду. Таким чином, відбулося значне скорочення у кінці 2022 році чисельності працездатного населення з 17 млн осіб до 12 млн осіб [1:2]. Ринок вакансій починає потрохи оживати, але заповнюваність вакантних посад робочими місцями відповідної кваліфікації залишається на рівні 67-70%.

Метою проведеного дослідження став аналіз особливостей розвитку ринку праці України в умовах воєнного стану. Для досягнення поставленої мети була проведена оцінка структури зайнятості за видами економічної діяльності, структура кількості діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності, аналіз витрат на персонал у галузі організації харчування.

Проведений аналіз структури зайнятості населення за видами економічної діяльності у 2021р. показав, що оптовій та роздрібній торгівлі (23,09%), у сільському, лісному та рибному господарстві (17,25%) та промисловості (14,82%). Найменший відсоток зайнятості спостерігається галузі мистецтва, спорту, розваг та відпочинку та фінансовій та страховій діяльності 1,14% і 1,35% відповідно. У галузі організації харчування працює 1,83% працездатного населення України, що говорить про низький результат економічного розвитку даної сфери економіки [3].

Аналіз структура кількості діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2022р., показав, що найбільша кількість підприємств функціонує у галузі оптової та роздрібно торгівлі (38,16%) та у галузі інформація і телекомунікації (17,08%). Найменша кількість кількості діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності зареєстрована у галузях мистецтва, спорту, розваг та відпочинку та освіти. У галузі організації харчування діє 3,33% суб'єктів господарювання України. За показником обсяг реалізації спостерігається наступна тенденція - 34,9% займає у структурі реалізації промисловість, 38,76% оптова та роздрібно торгівля. Найменший відсоток у структурі реалізації країни мають підприємства мистецтва, спорту, розваг та відпочинку та освіти - 0,05% і 0,03% відповідно. У галузі організації харчування реалізація складає 0,33% [3].

Аналіз витрат на персонал галузі організації харчування за 201302022 роки показав, що на підприємствах організації харчування витрати на персонал з 2021-2022 років почали знижуватись [3].

Згідно даних Державної служби статистики у 2022 році практично всі галузі економічної діяльності, окрім сільського, лісового та рибного господарства; оптової, роздрібно торгівлі; інформації і телекомунікацій; фінансової і страхової діяльності та підприємств охорони здоров'я та надання соціальної допомоги є збитковими [3].

Таким чином, розвиток ринку праці обумовлений різними чинниками, основними з яких є: відтік працездатного населення у віці активної трудової

діяльності в наслідок міграції; зниження прагнення до навчання, набуття нових компетентностей через психологічну нестабільність та зовнішні загрози, зниження фінансових можливостей для отримання підвищення рівня кваліфікації і скорочення витрат на тренінги і професійні курси з розвитку. Окрім цього спостерігається трансформація ринку праці внаслідок розвитку цифрових технологій і інтегрування штучного інтелекту у діяльність підприємства. Через автоматизацію частини функціональних робіт виникає необхідність у опануванні нових знань і навичок, перепрофілювання деяких професій і видів економічної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Ринок праці в Україні: стан сьогодні та прогнози на 2023 рік. URL: <https://thepage.ua/ua/experts/sho-vidbuvayetsya-z-rinkom-praci-v-ukrayini-2023>
2. «Нерайдушний» стан ринку праці та перспективи його відновлення після війни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3574736-nerajduznij-stan-rinku-praci-ta-perspektivi-jogo-vidnovlenna-pisla-vijni.html>
3. Державний служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

УКРАЇНА В ЄДИНОМУ ЦИФРОВОМУ РИНКУ

*Нестеренко Аміна Романівна,
Студентка 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Розвиток єдиного цифрового ринку став одним із пріоритетів для ЄС, бо він спрямований на створення єдиного простору для цифрової економіки, в якому громадяни та підприємства з усіх країн-членів ЄС можуть вільно торгувати та співпрацювати в цифровому просторі [2].

Українська економіка залежна від світових процесів, приплив капіталовкладень, появи робочих місць, розвитку бізнесу. Готовність України до об'єднання з Єдиним цифровим ринком ЄС закріплена у законодавчих актах про цифровізацію та цифрове суспільство. Так Україна долучилася до програми «Цифрова Європа» до 2027 року. Мета цієї програми – пришвидшити відновлення економіки країни та цифрову трансформацію. ЄС звільнив Україну від сплати внесків у 2021-2022 роках та надав значну знижку на фінансові внески протягом 2023-2027 років [3].

Система надання публічних е-послуг та електронної ідентифікації в Україні стрімко розвивається, що визначило необхідність міжнародної співпраці в даній

сфері. За підтримки проєкту EU4Digital, Україна була обрана серед країн Східного Партнерства та отримала запрошення приєднатися до пілотних проєктів, спрямованих на створення транскордонних систем електронного підпису[1].

Україна визначила цифрову трансформацію як пріоритетну стратегію, і її успіхи у впровадженні системи «e-Health» отримали визнання європейських експертів. Але серед найбільших досягнень у цій сфері експерти називають: запуск порталу державних послуг та мобільного застосунку «Дія»[1].

«Дія» є онлайн-сервісом державних послуг, мобільним застосунком з електронними документами, та даними про людину з реєстрів, порталом онлайн-курсів, допомогою для малого та середнього бізнесу, центром надання адміністративних послуг. На цей проєкт державні кошти не витрачаються, бо його фінансує багато міжнародних проєктів, один з яких це EU4Digital. «Дія — це взаємодія "Держава і я".» - так визначено назву порталу державних послуг на сайті[4, 5].

Долучення України до проєктів цифрових глобальних шлюзів дозволить їй інтегруватися до єдиного цифрового ринку ЄС, що відкриє доступ до нових цифрових технологій та послуг, а також створить нові можливості для розвитку економіки[2].

Список використаних джерел:

1. Цифрові трансформації в Україні: чи відповідають вітчизняні інституційні умови зовнішнім викликам та європейському порядку денному? URL: http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Research_DT_PF_WG2_ua-1.pdf (дата звернення: 09.12.2023).

2. Дослідження стану та перспектив цифрового розвитку в Україні URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/40815/2/GEV_2022v78-79n5-6_Kuzhda_T-Study_of_the_state_and_prospects_146-155.pdf (дата звернення: 09.12.2023).

3. Офіційний веб-сайт «Міністерство цифрової трансформації України». Україна долучилася до Програми «Цифрова Європа»: що це означає URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraine-doluchylasia-do-prohramy-tsyfrova-ievropa-shcho-tse-oznachaie> (дата звернення: 09.12.2023).

4. Офіційний веб-сайт «Дія». Хто фінансує проєкт? URL: <https://diia.gov.ua/faq/5> (дата звернення: 09.12.2023).

5. Офіційний веб-сайт «Дія». Що таке Дія? URL: <https://diia.gov.ua/faq/8> (дата звернення: 09.12.2023).

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

*Резнікова Світлана Іванівна ,
студентка 1 курсу, групи ЕПД-11
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
Доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Цифрова трансформація - це процес використання цифрових технологій для створення нових або модифікації чинних бізнесових процесів, культури та клієнтського досвіду для задоволення мінливих вимог бізнесу та ринку [1].

Ключовими аспектам технологій цифрової трансформації бізнесу є :

- розробка поліпшеної моделі розвитку бізнесу, побудованої на цифровізації і прагненні до модернізації;
- розробка цифрових послуг і товарів або модернізація старих під сучасні технології;
- діджиталізація бізнес-процесів таким чином, щоб управління життєвим циклом продуктів стало простіше і доступніше;
- автоматизація збору, обробки, а також зберігання даних;
- діджиталізація для управління виробничими процесами;
- управління мережами поставок;
- здійснення цілого ряду адміністративних функцій підприємства;
- ефективна автоматизація ручної праці співробітників компанії шляхом впровадження роботів, а також застосування електронного документообігу.[2].

Отже, успішна цифрова трансформація потребує інвестицій у технології та інфраструктуру, активного сприяння з боку держави та розвитку цифрової грамотності серед населення. Впровадження цифрових технологій може змінити економіку України і створити нові можливості для інновацій та зростання.

Таким чином, головна ідея цього аспекту цифрової трансформації – це перехід на цифрові технології, орієнтованість на користувача. Поява нових інструментів взаємодії з клієнтом, таких як чат-боти, термінали самообслуговування або онлайн-кабінети змінює споживчу поведінку. Це може підвищувати очікування клієнтів загалом від ринку – користувачі все частіше чекають, що їхні запити будуть оброблені швидко, персоніфіковано і в режимі 24/7. Тому в процесі взаємодії на дані за допомогою певних інструментів аналітики дають змогу моделювати поведінку клієнтів і все більше підвищувати якість обслуговування.

Ще однією досить широкою сферою впровадження цифрової трансформації є оптимізація операційних процесів (включаючи внутрішні процеси організації і підтримку працівників, а також управління продуктивністю). Цей напрям є однаково ефективним як для товарних індустрій, так і для компаній, що надають послуги.

Також одним із напрямів цифрової трансформації є зміна бізнес-моделі. Це можуть бути зміни в дистрибуції, створення супутніх цифрових продуктів або повне переформатування бізнесу.

Таким чином, розуміння сучасної термінології цифрового розвитку сприятиме розумінню процесів трансформації економіки всіма стейкхолдерами (громадськість, бізнес та державні органи) та ефективним змінам з усіх боків.

Власники бізнесу очікують підтримки з боку держави у питанні цифрової трансформації наявної цифрової інфраструктури. [3].

Список використаних джерел:

1. Цифрова трансформація — це розвиток вашого бізнесу для збереження конкурентоспроможності. І це не страшно. RETHINK WORK with Konica Minolta: веб-сайт. URL: <https://www.konicaminolta.ua/uk-ua/rethink-work/business/digital-transformation-will-evolve-your-business-t> (дата звернення 08.12.23 р.)

2. Цифрова трансформація: переваги та основні напрямки. Xerox: веб-сайт. URL: <https://www.xerox.com/uk-ua/services/insights/shcho-take-tsifrov-zats-ya-nav-shcho-vona-potr-bna> (дата звертання 08.12.23)

3. Струтинська І.В. Дефініції поняття «цифрова трансформація». *Економіка та управління підприємствами*. 2019. Випуск 48-2. С. 91-96. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/48_2_2019/19.pdf (дата звернення 08.12.23)

ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

*Сидоренко Юрій Олександрович,
студент 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

З початком воєнного стану Україна ще більше зосередилась на розвитку цифрової економіки. Цифровізація стала одним із ключових пріоритетів уряду, адже вона дозволяє підвищити стійкість української економіки до зовнішніх загроз і відновитися після війни.

Серед основних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні виділяють інтеграцію України до Єдиного цифрового ринку ЄС, розвиток цифрової інфраструктури, залучення інвестицій та формування реєстру збитків, завданих агресією Росії [1].

Україна та ЄС домовилися про співпрацю в сфері цифровізації. Сторони домовилися про залучення інвестицій ЄС для розвитку цифрової інфраструктури України та малого й середнього бізнесу, насамперед в сфері штучного інтелекту. Для оперативного реагування на втрати, спричинені воєнним станом, Міністерство цифрової трансформації України запустило пілотний проект із розробки аналітичної системи «GovernmentBI» (GBI) із використанням інструментів штучного інтелекту. Ця система дозволить збирати та аналізувати великі обсяги даних, що є необхідним для ефективного управління національною системою електронної взаємодії між державними інформаційними ресурсами,

електронними реєстрами та інформаційною системою «Трембіта». Також ця система може допомогти в боротьбі проти корупції. Саме на цьому звертав увагу прем'єр-міністр України, коли обговорював із партнерами кроки уряду щодо боротьби з нею [1].

Зокрема, уряд створив антикорупційний інструментарій Open Data Toolkit, який доступний на порталі «Дія. Відкриті дані». Цей інструмент допоможе перевіряти бізнес-партнерів, моніторити використання публічних коштів та відстежувати правомірність закупівель. Інструментарій реалізує Міністерство цифрової трансформації України спільно з USAID / UK aid проєктом TAPAS Project / «Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах» і платформою «Prozorro». Ці кроки відповідають стандартам ЄС і спрямовані на знищення системних можливостей для корупції в Україні [1].

В рамках зазначених програм, за домовленістю з Євросоюзом, буде здійснене додаткове фінансування на розвиток цифрових послуг України. Зокрема, це стосується вдосконалення обміну даними між реєстрами та держустановами, розвитку інфраструктури електронної ідентифікації та розвитку системи електронного управління. Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров зазначив, що Україна прагне стати найзручнішою цифровою державою у світі. Однією з головних цілей є цифровізація 100% державних послуг. Паралельно з цим Мінцифра працює над покращенням обміну даними між реєстрами та взаємним визнанням української цифрової ідентичності. Ці заходи сприятимуть підвищенню ефективності державного управління, стійкості української економіки та її відновлення після закінчення воєнного стану [2].

Також слід наголосити, що ще у жовтні 2022 року Кабінет міністрів України схвалив Концепцію впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року. Необхідність цього стала зрозумілою через постійну загрозу блекауту. [3].

За допомогою «розумних мереж» можливо забезпечити високоякісне постачання електроенергії та підвищити її ефективне використання, застосовуючи електротехнічні технології та ІТ. Такі заходи зроблять електромережу більш інтелектуальною і ефективною, що в свою чергу поступово зменшить втрати електроенергії в мережах, забезпечить зниження викидів CO², покращить якість та надійність електропостачання для споживачів електричної енергії. «Відновлений енергетичний сектор України має стати втіленням найсучасніших енерготехнологій і відповідати європейським стандартам енергоефективності», - наголосив Міністр енергетики Герман Галущенко [4].

З цього можна зробити такі висновки, що цифровізація є шансом для України на відновлення після закінчення воєнного стану. Вона дозволяє підвищити ефективність державного управління, стійкість української економіки до зовнішніх загроз. А також відкриває нові можливості для громадян, бізнесу та громадського сектору. За допомогою електронних послуг, цифрових документів, електронної ідентифікації та інших інструментів, люди можуть отримувати якісні та доступні послуги від держави. Бізнес може знизити витрати, підвищити конкурентоспроможність, розширити ринки та інновувати способи виробництва.

Список використаних джерел:

1. Цифрова трансформація економіки України в умовах війни. Вересень 2023 року. *НІСД*. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-v-umovakh-viyny-veresen-2023> (дата звернення 26.11.2023р.)
2. ЄС підтримає Україну у сфері діджитал та виділяє €17,4 млн. *Арміяінформ*. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/02/20/yes-pidtrymae-ukrayinu-u-sferi-didzhytal-ta-vydilyaye-e174-mln/> (дата звернення 26.11.2023р.)
3. Сучасні тренди цифрової трансформації енергетики і автоматики обговорили на I-й міжнародній науковій конференції в НУБіП. *НУБІП України*. URL: <https://nubip.edu.ua/node/129301> (дата звернення 26.11.2023р.)
- 4 Уряд схвалив Концепцію впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року. *Кабінет міністрів України*: URL:<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-skhvalyv-kontseptsiiu-vprovadzhennia-rozumnykh-merezh-v-ukraini-do-2035-roku#:~:text=%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BC%D0%B0%D1%94%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5,%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0> (дата звернення 26.11.2023р.)

ФАКТОРИ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗАГРОЗАМ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ СТІЙКОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Сушко Богдан, ЕПД-21

*Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м. Київ)*

Науковий керівник:

Мазницький Б.Ю., к.ф.н., доцент кафедри економіки

Приватне акціонерне товариство “Київстар” – телекомунікаційна компанія, що надає послуги зв’язку та передачі даних на основі мобільних і фіксованих технологій, у тому числі 4G в Україні. Разом з основними телеком послугами компанія надає послуги FMC (конвергенція мобільного та фіксованого зв’язку), цифрові рішення – Big Data, індустріальний IoT, Clouds, мобільні фінансові сервіси, Open API “Київстар відкритий телеком” та інші. Ці продукти компанія впроваджує як самостійно, так і в партнерстві з великими ІТ-компаніями, зокрема з Microsoft.

12.12.2023 в компанії відбувся масштабний збій, зник мобільний зв’язок та інтернет, виникли проблеми з роботою усіх систем та сервісів пов’язаних з цим оператором. Пізніше компанія повідомила про потужну хакерську атаку. Служба безпеки України та офіційні представники компанії висловили свої припущення, що все це може бути спланованою операцією російських спецслужб. 13 грудня генеральний директор “Київстар” Олександр Комаров заявив, що хакери обійшли

захист компанії за допомогою скомпрометованого облікового запису одного з співробітників.

Внаслідок збою в роботі компанії перестали працювати: банківські термінали для проведення безготівкової оплати в магазинах, термінали з прийняття готівки та проведення банківських операцій, системи безпеки та сигналізації та інші системи при експлуатації яких використовувалися сім-картки компанії “Київстар”, без зв’язку залишилось понад 24 млн абонентів. Крім матеріальних витрат які несе підприємство на розв’язок цієї задачі та надання анонсованих компенсацій, мають також місце й репутаційні втрати.

Проаналізувавши дану ситуацію було визначено, що компанія має проблеми в сфері механізмів протидії кіберзагрозам та забезпеченні стійкості інформаційних систем, а оцінюючи масштабність негативного впливу цієї події цю проблему можна кваліфікувати, як дуже серйозну.

Для запобігання виникненню подібних проблем у майбутньому автор пропонує:

1. Збільшити освіченість користувачів щодо кібербезпеки, проводити тренінги та навчати персонал ефективним практикам та навичкам.

2. Розробити та впровадити більш ефективні технології для захисту критичної інфраструктури. Забезпечити фізичний та логічний контроль над доступом до систем.

3. Вести обмін інформацією з іншими організаціями в сфері кібербезпеки для попередження можливих кібератак.

4. Співпрацювати з законодавчими та регулятивними органами держави для впровадження ефективної нормативно правової бази в сфері кіберзахисту.

5. Розвиток та впровадження, модернізація систем виявлення та відповіді на інциденти (SIEM).

6. Проводити регулярні аудити безпеки та моніторингу засобів та методів захисту, задля подальшої їх модернізації.

7. Підвищення відповідальності співробітників, халатні дії яких призвели до уразливості кіберзахисту компанії.

В висновку хочу зазначити, що питання кіберзахисту для такої компанії, як “Київстар” повинно стояти на першому місці. Інновації та технології в сфері кіберзахисту повинно бути пріоритетним напрямком розвитку та співпраці, інвестицій. Діяльність цієї компанії безпосередньо впливає на клієнтів (бізнеси, громадяни), крім того на носіях підприємства містяться персональні дані користувачів, тому керівництво просто зобов’язано було передбачити ситуацію, що склалася та вжити превентивних заходів.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми стратегічного управління в умовах цифрової економіки. URL: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/2697/2589> (дата звернення: 15.12.2023)

2. Тенденції та виклики кібербезпеки у 2023 році. URL: <https://www.crayon.com/ua/resources/insights/trends-and-challenges-in-cybersecurity/> (дата звернення 15.12.2023)

3. Цифрова трансформація підприємства: теоретичний базис. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10170> (дата звернення: 15.12.2023)

4. Хакерська атака на “Київстар” (грудень 2023). URL: https://ru.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F_%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_ (дата звернення 15.12.2023).

ЦИФРОВІЗАЦІЯ – ОДНА З ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СУЧАСНОСТІ

*Тараненко Вікторія Станіславівна,
студентка 1 курсу групи ЕПД ІІ
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Одна з основних тенденцій сучасності, що здатна змінювати суспільство та бізнес не просто у довгостроковій перспективі, а прямо зараз – це цифровізація. Цифровізацію часто позиціонують як можливість створення переваг над матеріальними продуктами шляхом змін пов'язаних із застосуванням цифрових технологій у всіх аспектах суспільства.

Оскільки цифровізація швидко змінює галузі та впливає на рівень комп'ютеризації суспільства, малі та середні підприємства України, і не тільки, повинні розпочати цифрову трансформацію, щоб залишатися конкурентоспроможними та відповідати дедалі більшим потребам клієнтів.

Сильними сторонами переходу України до цифрової економіки є: належна швидкість інтернет-підключень, наявність електронного урядування та електронної демократії, високий рівень освіти, кадровий потенціал у цифровій сфері. Цифровізація економіки підвищує прозорість та ефективність економічного розвитку держави та суб'єктів господарювання, якість виробництва та надання послуг, зміцнює локальні та глобальні економічні зв'язки [3, с.231].

Цифрова економіка – тип економіки, де основними засобами виробництва є цифрові дані та мережеві транзакції як ресурс, що підвищує ефективність, продуктивність діяльності та цінність для отриманих продуктів та послуг. Цифровізація – впровадження цифрових технологій для удосконалення життєдіяльності суспільства, бізнесу та держави [2, с.39].

Цифровізація економіки – це цифрові трансформації в економіці (цифрова економіка). Отже, цифрова економіка – це перетворення наявних аналогових

продуктів, процесів та бізнес-моделей, в основі якої лежить ефективне використання цифрових технологій [1, с.10].

Ключовими цифровими технологіями для функціонування цифрової економіки є: Інтернет промов, кібер-системи, роботизація, великі дані (Big data), штучний інтелект, автоматизовані операції та технології, хмарні технології, технології Blockchain, квантові, мобільні та біометричні технології, кібер-безпека, сховище даних, промислові мережі тощо.

Відповідно до Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, ключовими цілями цифрового розвитку України є: якісне та швидке отримання державних послуг; прозорість громадських послуг та управлінських рішень; пришвидшення темпів економічного розвитку, залучення інвестицій; цифрова модернізація виробництва, створення високотехнологічного промислового сектору; підвищення доступності населення до сервісів цифрового світу; розкриття загальносуспільного та економічного потенціалу шляхом подальшого розвитку в Україні цифрових індустрій та цифрового підприємництва

Важливо, що в Україні є не лише стратегічне бачення розвитку цифрової економіки, а й інституціональне та законодавче закріплення цих процесів [4, с.31]. Сильними сторонами переходу України до цифрової економіки є: належна швидкість інтернет-підключень, наявність електронного урядування та електронної демократії, високий рівень освіти, кадровий потенціал у цифровій сфері.

Розвитку цифрової економіки України сприяють: створене відповідне профільне міністерство та ухвалені відповідні законодавчі акти (Закон України «Про електронні довірчі послуги», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», постанову КМУ «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки України»); в Україні функціонує Інтернет на рівні 4G з потенціалом 5G. Відбувається впровадження цифрових технологій у промисловість, хмарних технологій, великих даних, робототехніки, 3D друку, що відкриває перспективи для виготовлення інноваційних продуктів та послуг. В Україні відбулося впровадження першого у світі електронного державного аукціону з використанням технології «Blockchain» [3, с. 234].

Отже, Україна має потенціал для поступового переходу на цифрову економіку. Для цього доцільно здійснити такі заходи: поширення цифрової грамотності серед населення; надання пільг та податкових преференцій для економічних суб'єктів, що впроваджують цифрові інструменти; державна підтримка наукової та інноваційної діяльності у сфері цифрових технологій; розвиток інтернет-комунікацій; удосконалення системи кіберзахисту та захисту інтелектуальної власності; покращення інвестиційного клімату, розвиток міжнародної співпраці України в цифровому просторі.

Список використаних джерел:

1. Куйбіда В.С., Карпенко О.В., Наместнік В.В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник НАДУ при Президентові України*. 2018. №1. С.9-11.
2. Марченко О. Цифрова економіка України: основні тенденції та перспективи розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2020. №4. З. 34-40.
3. Саух І. Цифрова економіка України: сучасний стан, тенденції, проблеми розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. №1. С. 230-237.
4. Скрипніченко М. І. Макроекономічні оцінки та прогнози післявоєнного відновлення економіки України: Економічна теорія. 2022. № 2. 29-43с.

ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

*Ткачук Анна Ігорівна,
студентка 1 курсу групи ЕПД ІІ
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Упродовж останнього десятиріччя відзначається зростаюча тенденція цифрової трансформації у різних сферах нашого життя: виробництва, освіти, управління, побуту. Цифрові технології дозволяють поліпшити різні аспекти, такі як он-лайн замовлення товарів та послуг, віддалена робота, електронний банкінг, дистанційна освіта, електронне управління та використання штучного інтелекту в різних сферах. Це все - четверта промислова революція, де інформаційні комп'ютерні технології відіграють ключову роль у цифровій трансформації економіки та загальному способі життя[1].

Розвинені країни (наприклад США, Китай, Велика Британія, Ізраїль), які активно впроваджують цифрові технології, мають можливість збільшувати відрив у економічному розвитку та підвищенні якості життя свого населення, порівняно з країнами, які приділяють менше уваги цифровізації. Цей відрив може стати значущим і доленосним для майбутнього. Однак для країн, які розвиваються, цифрова трансформація, зокрема за допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій, відкриває можливості для зменшення цього відриву та переходу до інноваційного зростання[1].

На основі різних даних було проведено аналіз перспектив цифрової трансформації економіки України, розглядаючи її як основу для інноваційного розвитку. Аналіз складався з двох етапів[1]:

1. Оцінки поточних позицій України в контексті готовності до цифрової трансформації економіки[1].

За даними Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI), який щорічно публікує Європейська комісія, Україна у 2023 році посіла 32 місце серед країн-членів ЄС. Це означає, що Україна має середній рівень готовності до цифрової трансформації економіки[4].

2. Обґрунтування можливостей цифровізації як перспективного напрямку для інноваційного розвитку вітчизняної економіки : посилення захищеності вебресурсів, посилення захисту від загроз в національній безпеці, сприяння малому й середньому бізнесу, різноманітним стартапам, розширення цифрових можливостей та е-сервісів для громадян і тому подібне[1].

Вигоди від цифровізації матимуть усі - громадяни, бізнес, державні службовці, політики і взагалі - економіка України. Цифровізація знатно збільшить продуктивність праці в Україні та стане потужним множником, здатним у найкоротші терміни запустити українську економіку й забезпечити її зростання на 10–12% на рік[3].

Отже, цифровізація сприяє створенню рівних можливостей для людей різних статі і віку. Наприклад : за віддаленої сфери праці, ознаки працівника, такі як стать, які не впливають на продуктивність праці, залишаються неважливими для роботодавця[2].

Хочемо наголосити, що завдяки цифровізації нам буде легко створювати, розвивати та продавати свої ідеї, продукти та послуги через різні онлайн-сервіси. Легко, зручно та швидко створювати свій бізнес та отримувати дохід від своєї креативності; легко експлуатовувати свої знання, навички завдяки цифровізації.

Список використаних джерел :

1. Ілляшенко С. М., Ілляшенко Н. С. Цифровізація як перспективний напрямок інноваційного розвитку економіки України. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: зб. матеріалів III міжнародної науково-практичної конференції. Київ. 2022. URL:<http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/271795> (Дата звернення 26.11.2023 р.)

2. Перішко Н. П., Вплив цифровізації на економіку: переваги та ризики. 2022. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/146.pdf> (Дата звернення 26.11.2023 р.)

3. Фіщук В., Матюшко В., Чернів С., Юрчак О., Лаврик Я., Амелін А. Україна 2030e — країна з розвинутою цифровою економікою. URL:<https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (Дата звернення 28.11.2023 р.)

4. Офіційний сайт: EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/ru/countries/ukraine/> (Дата звернення 30.11.2023 р.)

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.

Чумак Михайло Олександрович
студент групи ТСД-41

Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
mishf1999chu@gmail.com

Богурський Артем Юрійович
студент 4 курсу, групи ТСД-41

Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
artembohurskyi@gmail.com

Науковий керівник: Артёмова Анастасія Юріївна,
Канд.економічних.наук

Цифровізація – це стратегічний процес впровадження цифрових технологій у всі сфери діяльності підприємства чи організації з метою оптимізації бізнес-процесів, підвищення ефективності, розширення можливостей та адаптації до швидкозмінного цифрового середовища.

Позитивні аспекти цифровізації в Україні включають підвищення ефективності в управлінні та бізнес-процесах. Цифрові технології дозволяють оптимізувати внутрішні процеси підприємств, що призводить до збільшення їхньої конкурентоспроможності та гнучкості на ринку. Крім того, впровадження інноваційних цифрових рішень сприяє створенню нових продуктів та послуг, що робить компанії більш адаптивними до вимог ринку.

Зокрема, розвиток цифрових технологій сприяє покращенню якості обслуговування для споживачів. Мобільні додатки, онлайн-платформи та інші інструменти роблять взаємодію з клієнтами більш зручною та індивідуалізованою. Це не тільки змінює спосіб, яким підприємства взаємодіють зі своїми клієнтами, але й підвищує рівень задоволення споживачів.

Однак поруч з позитивними зрушеннями виникають і виклики. Наприклад, однією з найважливіших проблем є нестача кваліфікованих кадрів у сфері цифрових технологій. Для успішного впровадження цифрових ініціатив необхідні спеціалісти, які володіють відповідними навичками та знаннями. Це може ускладнити швидкість розвитку цифрового сектору та призвести до конкуренції за талановитих фахівців.

Метою написання тез є практичне обґрунтування впливу цифровізації на найбільш відомі комерційно-логістичні компанії.

Компанії, які активно використовують цифровізацію у своїх сферах це "Нова Пошта" та "Розетка". Обидві ці компанії відіграють ключову роль у своїх галузях та впроваджують цифрові технології для поліпшення якості послуг та задоволення потреб своїх клієнтів.

"Нова Пошта": Логістика та Кур'єрські Послуги

Система відстеження вантажів:

Однією з ключових ініціатив "Нової Пошти" стала впровадження системи відстеження вантажів, що дозволяє клієнтам в режимі реального часу слідкувати за маршрутом своїх посилок через веб-платформу чи мобільний додаток.

Мобільні додатки:

Компанія також прагне забезпечити максимальний комфорт для своїх клієнтів, запроваджуючи мобільний додаток. Цей інструмент дозволяє замовляти кур'єрські послуги, відстежувати вантажі та отримувати повідомлення про статус доставки.

Електронні сервіси:

Не менш важливою частиною цифрової трансформації є удосконалення електронних сервісів. Клієнти "Нової Пошти" можуть легко та зручно користуватися електронними засобами для відправлення та отримання вантажів, що робить процес більш ефективним та безпечним.

"Розетка": Електронна Комерція

Інтелектуальні рекомендації:

"Розетка" вдається до використання штучного інтелекту для створення інтелектуальних систем рекомендацій. Це дозволяє персоналізувати пропозиції та рекомендації для кожного клієнта, підвищуючи ймовірність успішних покупок.

Аналітика даних:

Аналіз даних грає важливу роль в стратегічному плануванні "Розетки". Використовуючи аналітичні інструменти, компанія розуміє поведінку покупців, ефективність товарів та актуальні тренди на ринку.

Розумні технології в логістиці:

Логістичні процеси оптимізуються завдяки використанню розумних технологій. Це включає в себе оптимізацію маршрутів доставки, використання автоматизованих систем управління складами та впровадження технологій "останньої милі" для покращення досвіду клієнтів.

Нам важливо розуміти, що цифровізація – це шлях до вдосконалення економіки, підвищення якості життя громадян та забезпечення стійкого розвитку. На шляху цифрової трансформації України, необхідно поєднати позитивні можливості з вирішенням викликів, забезпечуючи гармонійний розвиток для всіх сфер суспільства. Лише такий баланс може гарантувати стійкість та успіх у реалізації цифрового майбутнього України.

Список використаних джерел:

1. Публічна бібліотека територіальної громади
<https://oth.nlu.org.ua/?p=5614>
2. Офіційний сайт "Нової Пошти" <https://novaposhta.ua/news/rubric/2>
3. Офіційний сайт "Розетки"
https://rozetka.com.ua/pages/about/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiAyeWrBhDDARIsAGP1mWTeQYzn4EyFjhWYANkrYoUsqhBS1AiJRu_XipHYVfBhiU56CKjIxGIaAtFIEALw_wcB

4. Цифрові трансформації в бізнесі: виклики та можливості для менеджменту <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/279683>

«ДІЯ»: ФАКТОР, ЩО СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

*Щербак Ярослав Андрійович,
студент 1 курсу групи ЕПД-11,
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
(м.Київ)*

*Науковий керівник:
Хаврова Катерина Сергіївна,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки*

Додаток «Дія», є ключовим інструментом для полегшення взаємодії громадян із державними органами через використання технологій. Він сприяє швидкому та зручному доступу до різних громадських сервісів, спрощуючи взаємодію із владою та забезпечуючи більш ефективно надання послуг.

Вплив застосування додатку «Дія» на покращення ефективності державного управління в контексті цифрової трансформації є значним. Швидке впровадження програми «Дія» сприяє оптимізації адміністративних процесів та збільшенню продуктивності у сфері державного управління. Електронна взаємодія між громадянами та органами влади через додаток «Дія» активно сприяє модернізації адміністративних процесів. Всі документи що має громадянин у додатку «Дія» мають юридичну силу [1].

Кожен громадянин України, що має паспорт, може користуватися додатком та його функціями. Мобільний додаток «Дія» та «Дія Портал» [2] можуть надавати більше 100 послуг. В цьому переліку послуг є все необхідне, від «мапа пунктів незламності» до «відкриття ФОП», покупки військових облігацій та «Освіта». Також он-лайн можна отримати різноманітні довідки та витяги буквально за пару хвилин. Держава активно підтримує споживачів у здобутті необхідних знань, розвитку вмінь та навичок використання електронних послуг, тому в «Дія Портал» також доступна послуга «Освіта», де можна переглянути освітні серіали, виконати різноманітні тести та отримати сертифікати.

«Дія» не лише спрощує процес надання послуг, але також сприяє зростанню прозорості при прийнятті управлінських рішень. Міжнародна ініціатива «Партнерство Відкритий Уряд» [3] основна ідея якої, полягає в покращенні ефективності державних служб, залученню громадян до процесу прийняття рішень та забезпеченню доступу до інформації. Такі проекти та ініціативи активно сприяють цифровому розвитку та закріпленню демократичних принципів управління країни [4].

Впровадження додатка «Дія» гармонійно вписується у стратегію цифрової трансформації України. Це необхідно не лише для покращення його технологічних можливостей, але й для розробки ефективного стратегічного плану. Для визначення напрямків подальшого розвитку України, інтеграція «Дія» базується на аналізі стратегічних документів щодо розвитку сфери інформаційних технологій і цифрової трансформації [5].

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт «Дія» URL: <https://diia.gov.ua/faq/26> (Дата звернення 04.12.2023)
2. Офіційний сайт «Дія» URL: <https://diia.gov.ua/> (Дата звернення 04.12.2023)
3. Офіційний сайт «Відкритий уряд» URL: <https://www.opengovpartnership.org/> (Дата звернення 28.11.2023)
4. Офіційний сайт «Дія» URL: <https://diia.data.gov.ua/info-center/global> (Дата звернення 28.11.2023)
5. Офіційний сайт «Урядовий портал» URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodna-dopomoga/coordination/cifrova-transformaciya> (Дата звернення 4.12.2023)